

Επίσημη Εφημερίδα C 109

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

47ο έτος

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

30 Απριλίου 2004

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα	Σελίδα
	I Ανακοινώσεις	
	II Προπαρασκευαστικές πράξεις	
	Επιτροπή των Περιφερειών	
	53η σύνοδος ολομέλειας της 11ης και 12ης Φεβρουαρίου 2004	
2004/C 109/01	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την εγκαθίδρυση ενός καθεστώτος τοπικής διασυνοριακής κυκλοφορίας στα εξωτερικά χερσαία σύνορα των κρατών μελών και την Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την εγκαθίδρυση ενός καθεστώτος τοπικής διασυνοριακής κυκλοφορίας στα προσωρινά εξωτερικά χερσαία σύνορα μεταξύ κρατών μελών	1
2004/C 109/02	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής: Ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για την οδική ασφάλεια — Μείωση στην Ευρωπαϊκή Ένωση του αριθμού των θυμάτων σε τροχαία ατυχήματα κατά το ήμισυ από σήμερα έως το 2010: ένα ζήτημα που μας αφορά όλους	7
2004/C 109/03	Σχέδιο γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Διάδρομοι και ΔΕΔ-Μ: μοχλός ανάπτυξης και όργανο ευρωπαϊκής συνοχής» και Η ανάπτυξη ενός ευρωμεσογειακού δικτύου μεταφορών	10
2004/C 109/04	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/62/ΕΚ περί επιβολής τελών στα βαρέα φορτηγά οχήματα που χρησιμοποιούν ορισμένα έργα υποδομής	14

EL

2004/C 109/05	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την Ανακοίνωση για τη συνέχεια που δόθηκε στο Λευκό Βιβλίο «Μια νέα προοπτική για την Ευρωπαϊκή νεολαία». Προτεινόμενοι κοινοί στόχοι για τη συμμετοχή και την ενημέρωση των νέων σε απάντηση στο ψήφισμα του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2002 σχετικά με ένα πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας	25
2004/C 109/06	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση	29
2004/C 109/07	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας»	33
2004/C 109/08	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα: Μετανάστευση, ένταξη και απασχόληση»	46
2004/C 109/09	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου των φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας, και προτάσεις για την αναδιτύπωση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1035/97 του Συμβουλίου, και την Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας (αναδιατυπωμένη έκδοση)	50
2004/C 109/10	Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Τα αποτελέσματα της Διακυβερνητικής Διάσκεψης»	52
2004/C 109/11	Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών για το πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τις προτεραιότητες της Επιτροπής των Περιφερειών για το 2004	53

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

53Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 11ΗΣ ΚΑΙ 12ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2004

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την εγκαθίδρυση ενός καθεστώτος τοπικής διασυνοριακής κυκλοφορίας στα εξωτερικά χερσαία σύνορα των κρατών μελών και την Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την εγκαθίδρυση ενός καθεστώτος τοπικής διασυνοριακής κυκλοφορίας στα προσωρινά εξωτερικά χερσαία σύνορα μεταξύ κρατών μελών

(2004/C 109/01)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την εγκαθίδρυση ενός καθεστώτος τοπικής διασυνοριακής κυκλοφορίας στα εξωτερικά χερσαία σύνορα των κρατών μελών και την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την εγκαθίδρυση ενός καθεστώτος τοπικής διασυνοριακής κυκλοφορίας στα προσωρινά εξωτερικά χερσαία σύνορα μεταξύ κρατών μελών [COM(2003) 502 τελικό — 2003/0193(CNS), 2003/0194 (CNS)],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2003, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1 της ΣΕΚ, να ζητήσει την έκδοση γνωμοδότησης,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση που έλαβε το Προεδρείο της, στις 19 Ιουνίου 2003, να αναθέσει την κατάρτιση της εν λόγω γνωμοδότησης στην επιτροπή «Εξωτερικές Σχέσεις»,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τα άρθρα 61 και 62 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (¹),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το πρωτόκολλο στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με την ενσωμάτωση του κεκτημένου του Σένγκεν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το πρωτόκολλο στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με τις εξωτερικές σχέσεις των κρατών μελών όσον αφορά τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τη μισθωτή απασχόληση και την άσκηση ανεξάρτητων οικονομικών δραστηριοτήτων [COM(2001) 386 τελικό, 11 Ιουλίου 2001],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση της Επιτροπής «σχετικά με τον αντίκτυπο της διεύρυνσης στις περιοχές που συνορεύουν με υποψήφιες χώρες» [COM(2001) 437 τελικό, 25 Ιουλίου 2001],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση της Επιτροπής «Προς μια ολοκληρωμένη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών της ΕΕ» [COM(2002) 233 τελικό, 7 Μαΐου 2002],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση της Επιτροπής «Περαιτέρω εξέλιξη του κεκτημένου στον χώρο των περιορισμένης έκτασης συνοριακών διακινήσεων» [SEK(2002) 947, 9 Σεπτεμβρίου 2002],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση της Επιτροπής «Ευρύτερη Ευρώπη — Γειτονικές σχέσεις: ένα νέο πλαίσιο σχέσεων με τους γείτονές μας στα ανατολικά και νότια σύνορά μας» [COM(2003) 104 τελικό, 11 Μαρτίου 2003],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση της Επιτροπής «Ανοίγοντας το δρόμο για ένα νέο μέσο γειτνίασης» [COM(2003) 393 τελικό, 1 Ιουλίου 2003],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το «Σχέδιο για την προστασία των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης», (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο JAI) της 13ης Ιουνίου 2002,

(¹) ΕΕ C 325 της 24.12.2002, σ. 57.

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε στις 13 Μαρτίου 2002 για την «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τη μισθωτή απασχόληση και την άσκηση ανεξάρτητων οικονομικών δραστηριοτήτων» [COM (2001) 386 τελικό — 2001/0154(CNS)] και την «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τις συνθήκες σύμφωνα με τις οποίες οι υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να διακινούνται ελεύθερα στο εσωτερικό της επικράτειας των κρατών μελών για περίοδο που δεν ξεπερνά τους τρεις μήνες, την καθιέρωση ειδικής έγκρισης ταξιδιού και τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων εισόδου ενόψει μετακίνησης που δεν ξεπερνά τους έξι μήνες» [COM (2001) 388 τελικό — 2001/0155 (CNS) (?)],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε στις 16 Μαΐου 2002 με θέμα «Πολιτική για τη μετανάστευση: Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για μία κοινή πολιτική κατά της παράνομης μετανάστευσης» [COM(2001) 672 τελικό], «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση ενός προγράμματος δράσης για τη διοικητική συνεργασία στους τομείς των εξωτερικών συνόρων, των θεωρήσεων, του ασύλου και της μετανάστευσης (πρόγραμμα ARGO)» [COM (2001) 567 τελικό — 2001/0230 (CNS)], «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με μια ανοιχτή μέθοδο συντονισμού για την κοινοτική πολιτική μετανάστευσης» [COM(2001) 387 τελικό] και για την Πολιτική Ασύλου: «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών και των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους» [COM (2001) 510 τελικό — 2001/0207 (CNS)]. Έγγραφο εργασίας της Επιτροπής — «Η σχέση μεταξύ της διαφύλαξης και της εσωτερικής ασφάλειας και της συμμόρφωσης με τις διεθνείς υποχρεώσεις και μέσα προστασίας» [COM(2001)743 τελικό]. «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την κοινή πολιτική ασύλου και την καθιέρωση ανοικτής μεθόδου συντονισμού» [COM (2001) 710 τελικό (?)],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε στις 13 Φεβρουαρίου 2003 με θέμα το «Έγγραφο για τη στρατηγική της διεύρυνσης και την Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πρόοδο που έχει σημειώσει κάθε υποψήφια χώρα ενόψει της ένταξης» [COM(2002) 700 τελικό και SEC (2002) 1400–1412] και την «Έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο: Εξηγώντας τη διεύρυνση της Ευρώπης» [COM(2002)281 τελικό], [CdR 325/2002 τελικό (?)],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε στις 9 Απριλίου 2003 για την «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την επαγγελματική κατάρτιση ή τον εθελοντισμό» [COM(2002)548 τελικό — 2002/0242 CNS], [CdR 2/2003 τελικό (?)],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε στις 13 Μαρτίου 2002 με θέμα «Στρατηγικές για την προαγωγή της διασυννοριακής και διαπεριφερειακής συνεργασίας σε μια διευρυμένη Ευρώπη — έγγραφο βάσης και προσανατολισμός για το μέλλον», [CdR 181/2000 τελικό (?)],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε με θέμα «Δεύτερο πρόγραμμα δράσης για τη Βόρεια Διάσταση 2004-2006» [COM(2003)343 τελικό] [CdR 102/2003 τελικό (?)],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ: το άρθρο III-166 του Σχεδίου Συνταγματικής Συνθήκης για την ΕΕ, το οποίο διαβιβάστηκε από τη Συντακτική Συνέλευση στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στις 18 Ιουνίου 2003, στη Ρώμη, CONV850/03 (?),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ: το σχέδιο γνωμοδότησής της (CDR 277/2003 rev. 1) που υιοθέτησε η επιτροπή εξωτερικών σχέσεων στις 27 Νοεμβρίου 2003 [Εισηγητής: ο κ. Karsten NEUMANN, μέλος του κοινοβουλίου του κρατιδίου Mecklenburg-Vorpommern (D/SPE)],

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ:

«Δεν χρειαζόμαστε μια Ευρώπη φρούριο που επιτυγχάνει τη συμφιλίωση μέσω των συνόρων της, αλλά μια ήπειρο που καταργεί το διαχωριστικό χαρακτήρα αυτών των συνόρων της». (Richard von Weizsäcker, τέως Πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας)

1. Επικροτεί την πρόταση να αρχίσει σε πανευρωπαϊκή κλίμακα η σύναψη διμερών συμφωνιών για την τοπική διασυννοριακή κυκλοφορία ενόψει της διεύρυνσης, επειδή η διέλευση των συνόρων μεταξύ των σημερινών και των μελλοντικών κρατών μελών, αφενός, αφορά τους μελλοντικούς μας γείτονες και, αφετέρου, είναι πολύ συχνά σημαντική για τις περιφέρειες.

(?) EE C 192 της 12.8.2002, σ. 20.

(?) EE C 278 της 14.11.2002, σ. 44.

(?) EE C 128 της 29.5.2003, σ. 56.

(?) Bulletin 6 (2003) 1.4.7.

(?) EE C 192 της 12.8.2002, σ. 37.

(?) EE C 23 της 27.1.2004.

(?) EE C 169 της 18.7.2003, σ. 58.

2. Τονίζει ότι, με την επικείμενη διεύρυνση, με αυτό το συνοδευτικό μέτρο μπορεί να διασφαλιστεί ότι τα νέα σύνορα που δημιουργήθηκαν και που θα δημιουργηθούν μεταξύ των νέων κρατών μελών και των γειτόνων τους δεν συνιστούν ανυπέβλητο εμπόδιο για το εμπόριο, τις κοινωνικές και πολιτιστικές ανταλλαγές καθώς και την περιφερειακή συνεργασία, ιδιαίτερος για τους κατοίκους των παραμεθόριων περιοχών της μεθόριου.
3. Επισημαίνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές των παραμεθόριων περιοχών της μεθόριου πρωτοστατούσαν ανέκαθεν και θα συνεχίσουν να πρωτοστατούν στις προσπάθειες για τη συνεννόηση και τη συνεργασία πέραν των συνόρων, επειδή τα προβλήματα και οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τους διαχωρισμούς έχουν κατ' αρχήν τοπικό χαρακτήρα και μπορούν να διευθετηθούν ή τουλάχιστον να περιοριστούν μέσω μιας στενής συνεργασίας στο επίπεδο αυτό. Τα περιφερειακά συμφέροντα και προβλήματα μπορεί να είναι ιδιαίτερα πολύπλευρα και να ρυθμίζονται με επιτυχία σε τοπικό επίπεδο. Υπάρχει όμως περίπτωση και να επηρεάσουν σε μόνιμη βάση αρνητικά τις σχέσεις μεταξύ γειτονικών κρατών και γειτόνων.
4. Στηρίζει την πεποίθηση της στις πολλαπλές και συνεχώς θετικές εμπειρίες που έχει συναγάγει με την τοπική διασυνοριακή κυκλοφορία μικρής κλίμακας στις παραμεθόριες συνοριακές περιοχές της Ευρώπης στις οποίες εφαρμόζεται με επιτυχία μια παρόμοια ρύθμιση, σε ορισμένες περιπτώσεις εδώ και δεκαετίες.
5. Επικροτεί το γεγονός ότι μέχρι τώρα προωθήθηκε η συμμετοχή των υποψηφίων χωρών στην κατάρτιση των προτάσεων της Επιτροπής και τονίζει ότι είναι απαραίτητο να συνεχιστεί ο διάλογος με αυτές όσον αφορά τις ρυθμίσεις για τις διασυνοριακές μετακινήσεις.
6. Θεωρεί ότι θα ήταν σκόπιμο να χαραχθεί για το μέλλον της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και ιδιαίτερος δεν με βάση τα δεδομένα της διεύρυνσης μια συνεκτική στρατηγική για τη διασυνοριακή συνεργασία που θα μπορούσε να δώσει σημαντική ώθηση στις προτάσεις κανονισμού που έχουν υποβληθεί, δεδομένου ότι οι ρυθμίσεις αυτές θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν πλήρως από τις μελλοντικές και τις σημερινές χώρες μέλη που συνορεύουν με αυτές, στην περίπτωση που ο τομέας αυτός δεν ρυθμιζόταν μέχρι σήμερα μέσω διμερούς συμφωνίας.

Κατά την 53η σύνοδο Ολομέλειας που πραγματοποιήθηκε στις 11 και 12 Φεβρουαρίου 2004 (συνεδρίαση της 11ης Φεβρουαρίου) υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 **Χαιρετίζει** τις δύο προτάσεις κανονισμού που ορθώς υποβλήθηκαν ταυτόχρονα από την Επιτροπή για την εγκαθίδρυση ενός συνεκτικού κανονιστικού περιγράμματος για τη νομοθεσία που ισχύει για τις θεωρήσεις και για την προβλεπόμενη διευκόλυνση των κατοίκων παραμεθόριων μεθοριακών περιοχών στα πλαίσια της τοπικής διασυνοριακής κυκλοφορίας κατά την μέχρι στιγμής απροσδιόριστη διάρκεια μεταβατικής περιόδου έως την πλήρη εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν στις υποψήφιες χώρες, επιτρέποντας ταυτόχρονα μια όσο το δυνατόν περισσότερο ευέλικτη διαμόρφωση του νέου κανονιστικού αυτού πλαισίου και διευκολύνοντας εκ των προτέρων τη σταδιακή και ευέλικτη προσαρμογή των κανόνων, ανάλογα με το στάδιο στο οποίο ευρίσκεται η εφαρμογή υλοποίηση του κεκτημένου του Σένγκεν στα κράτη μέλη.

1.2 **Διαπιστώνει** με ικανοποίηση ότι τα κείμενα έγγραφα τα οποία αποτελούν αντικείμενο της παρούσας γνωμοδότησης εντάσσονται σε μια δέσμη μέτρων τα οποία, με βάση την ενσωμάτωση του κεκτημένου του Σένγκεν στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ και την γενική αρμοδιότητα που καθιερώθηκε κατ' αυτό τον τρόπο για τη θέσπιση «Μέτρων για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών», σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 2 και το άρθρο 61, θεωρούνται ως συνοδευτικά μέτρα που έχουν ως στόχο να διασφαλιστεί η ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, σύμφωνα με το άρθρο 7α, σε διάστημα 5 ετών μετά την έναρξη της ισχύος της Συνθήκης του Άμστερνταμ.

1.3 **Παραπέμπει** στη γνωμοδότηση που εξέδωσε κατάρτισε με τίτλο «Ανάπτυξη κοινής πολιτικής για την παράνομη μετανάστευση, την παράνομη διακίνηση και την εμπορία ανθρώπων, τα εξωτερικά σύνορα και την επαναπροώθηση των παρανόμως διαμενόντων» [COM(2003)323 τελικό, CdR 250/2003 τελικό], **και τονίζει** την ιδιαίτερη σημασία που έχει η εφαρμογή μιας καλά μελετημένης

πολιτικής θεωρήσεων για την πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης, την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης και της εμπορίας ανθρώπων (ιδιαίτερος του απάνθρωπου εμπορίου γυναικών), η οποία θα πρέπει να στηρίζεται σε ένα αποτελεσματικό σύστημα πληροφοριών και ένα ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό σύστημα προστασίας των εξωτερικών συνόρων.

1.4 **Συμμερίζεται** τις απόψεις που εκφράζονται από την Επιτροπή στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Ανοίγοντας το δρόμο για ένα νέο μέσο γειννίασης» ότι η άσκηση αποτελεσματικών συνοριακών ελέγχων αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για να κατοχυρωθούν η ευημερία και η ασφάλεια και στις δύο πλευρές, να διευκολυνθούν το εμπόριο και η διασυνοριακή κυκλοφορία και να διασφαλιστούν ταυτοχρόνως τα σύνορα.

1.5 **Υπενθυμίζει** ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρωτοστατούν στις προσπάθειες για την κατοχύρωση της σταθερότητας και της ασφάλειας στις παραμεθόριες μεθοριακές περιοχές.

1.6 **Συμμερίζεται** την άποψη της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία, ενόψει των επί μακρόν υφιστάμενων κοινωνικών και πολιτιστικών δεσμών (με περιοχές) πέραν των εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να υπάρξει μέριμνα ούτως ώστε τα σύνορα αυτά να μην εκλαμβάνονται ως εμπόδιο για τις υφιστάμενες επαφές και τα μέτρα συνεργασίας σε τοπική κλίμακα και **επισημαίνει** ότι τα δεδομένα αυτά πρέπει μάλλον να αξιοποιηθούν για τη σύναψη ειρηνικών και φιλικών σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των νέων γειτόνων της.

1.7 **Τονίζει** ότι η περιφερειακή και η διασυνοριακή συνεργασία των τοπικών και περιφερειακών αρχών για τη μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση αυτών των περίπλοκων προκλήσεων έχει αποφασιστική σημασία, ακόμη και αν είναι απαραίτητο να αναληφθεί δράση σε εθνικό επίπεδο.

1.8 **Είναι της άποψης** ότι πραγματική πρόοδος στο χώρο της διασυνοριακής συνεργασίας σημειώνεται ταχύτερα εκεί όπου φιλόδοξα σχέδια χρηματοδοτικών ενισχύσεων της διασυνοριακής συνεργασίας, τα οποία πρέπει να συνεχιστούν επειγόντως, για παράδειγμα μέσω της πρωτοβουλίας INTERREG III A, διασυνδέονται στενά με τη συνεργασία των τοπικών και περιφερειακών παραγόντων στις παραμεθόριες μεθοριακές περιοχές, συνεργασία η οποία υπερβαίνει τα όρια των ενισχύσεων.

1.9 **Απευθύνει συνεπώς νέα έκκληση** να συνεχίσει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στις παραμεθόριες μεθοριακές περιοχές και να εξακολουθήσουν να τροφοδοτούνται οι περιοχές αυτές με τα κατάλληλα μέσα και εργαλεία, σύμφωνα με τους στόχους της «Κοινοτικής δράσης για τις μεθοριακές περιοχές».

1.10 **Είναι πεπεισμένη** ότι η διευκόλυνση της διέλευσης των συνόρων στα πλαίσια της τοπικής κυκλοφορίας συνέβαλε και, με βάση τις προτάσεις κανονισμού, θα συνεχίσει να συμβάλει στη απρόσκοπτη συνεργασία των τοπικών παραγόντων στις περιοχές της μεθορίου, είτε πρόκειται για τις τοπικές διοικήσεις είτε για οργανώσεις.

1.11 **Επιθυμεί συνεπώς να προτείνει** να συνεχίσει να εφαρμόζεται το επιτυχημένο πρότυπο των Ευρωπαϊκών περιφερειών στα μελλοντικά εξωτερικά σύνορα και να επιτραπεί στα προσωρινά εξωτερικά σύνορα η τοπική διασυνοριακή κυκλοφορία, τουλάχιστον στους κατοίκους των κοινοτήτων οι οποίοι διαμένουν σε περιοχές που καλύπτονται από ειδικά μέτρα στήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών, προκειμένου να εμπεδωθεί η πρόσθετη αξία που προσφέρουν τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Κοινότητα και να διευκολυνθεί η συνεργασία στα πλαίσια αυτά.

1.12 **Συνιστά συνεπώς να εξεταστεί** αν ο προσδιορισμός μιας γεωγραφικής περιοχής ισχύος των μέτρων, ακόμη και αν πρόκειται μόνο για μια μέγιστη επέκταση, είναι πραγματικά απαραίτητος, δηλαδή έχει αναλογικό χαρακτήρα, για την υλοποίηση των στόχων σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας, ή αν είναι προτιμότερο, στα πλαίσια της αρχής της επικουρικότητας, να επιτραπεί στα κράτη μέλη τα οποία γνωρίζουν τις συγκεκριμένες τοπικές συνθήκες και τις υφιστάμενες οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές διασυνδέσεις να αποφασίσουν με διμερείς συμφωνίες σχετικά τη γεωγραφική περιοχή ισχύος των μέτρων, ιδιαιτέρως από τη στιγμή που δεν υπάρχει φόβος να προκύψουν πρόσθετες επιπτώσεις για τα συμφέροντα άλλων κρατών μελών.

1.13 **Τονίζει** ότι η τοπική συνοριακή κυκλοφορία, όπως και όλα τα μέτρα για την κατάργηση των συνόρων που υφίσταται μεταξύ των κρατών μελών στα πλαίσια της συμφωνίας για την εφαρμογή της σύμβασης του Σένγκεν, πρέπει να ρυθμιστεί με βάση την εθνική νομοθεσία και με ταυτόχρονη συνεκτίμηση των συμφερόντων όλων των συμβεβλημένων πλευρών.

1.14 **Τονίζει** για το λόγο αυτό ότι, παρά την πρόταση για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής κυκλοφορίας, πρέπει να διασφαλιστεί ο έλεγχος κάθε διέλευσης στα σύνορα, επειδή χωρίς αυτόν δεν είναι δυνατόν να ελεγχθεί πραγματικά για ποια περιοχή και για ποιο χρονικό διάστημα ισχύει μια θεώρηση χωρίς διακριτική σφραγίδα.

1.15 **Τονίζει** ότι για την καθιέρωση της ειδικής θεώρησης μικρής διάρκειας «L» πρέπει να καλύπτονται όλες οι προϋποθέσεις που ισχύουν για τη χορήγηση θεώρησης για παραμονής μικρής χρονικής διάρκειας και, σε αντίθεση με τη τελευταία, η ειδική θεώρηση πρέπει να ισχύει μόνο για παραμονή στην περιοχή των συνόρων.

1.16 **Ζητά να εξεταστεί** πώς είναι δυνατόν στην περίπτωση της ειδικής θεώρησης που προβλέπεται και των διατάξεων του άρθρου

16 σχετικά με την κατάργηση της σφραγίδας εισόδου και εξόδου να εξετάζεται η τήρηση των χρονικών ρυθμίσεων του άρθρου 9 της προτάσεως, καθώς και με ποιο τρόπο θα πρέπει να ασκείται αποτελεσματικός έλεγχος για την υλοποίηση των στόχων που ορίζονται στον κανονισμό, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο.

1.17 **Διαπιστώνει** ότι η συνεργασία των τοπικών προξενείων, η οποία ρυθμίζεται από την σχετική κοινή προξενική εγκύκλιο, καθώς και η πολιτική θεώρησης πρέπει επίσης να συμβάλουν στην προστασία των εξωτερικών συνόρων.

1.18 **Επισημαίνει** ότι οι κανονισμοί αποτελούν νομοθετικές πράξεις που στηρίζονται στο κεκτημένο του Σένγκεν κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 της συμφωνίας ένταξης και, κατ' αυτό τον τρόπο, πρέπει να υιοθετηθούν πλήρως από όλες τις υποψήφιες χώρες, ακόμη και όσο και στο μέτρο που δεν θα ενσωματωθούν αμέσως στο σύστημα με την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

1.19 **Τονίζει με έμφαση** ότι η καθιέρωση ρυθμίσεως για την τοπική διασυνοριακή κυκλοφορία θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τις τοπικές συνθήκες, πράγμα που σημαίνει ότι, παρά την αρμοδιότητα των εθνικών αρχών, είναι απαραίτητο να διεξαχθεί εκ των προτέρων και ως συνοδευτικό μέτρο διαβούλευση με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές των περιοχών της μεθορίου, έτσι ώστε τα μέτρα που προβλέπονται να αποβούν επιτυχή.

1.20 **Τονίζει** ότι, παράλληλα με τα μέτρα που προτείνονται, χρειάζεται και μια σειρά από πρακτικά μέτρα για τη διευθέτηση των συνοριακών διαβάσεων, για να καταστεί η διέλευση των εξωτερικών συνόρων περισσότερο αποτελεσματική και απρόσκοπτη και να επιτραπεί ταυτόχρονα η συγκέντρωση των διαθέσιμων δυνάμεων στην κατοχύρωση της ασφάλειας στα εξωτερικά σύνορα.

1.21 **Επισημαίνει** ότι, με την προοπτική της κατάργησης των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, τα μέτρα αυτού του είδους στα «προσωρινά εξωτερικά σύνορα» είναι απαραίτητα, αλλά ότι πρέπει μάλλον να θεωρηθεί ότι καλύπτουν ορισμένα κενά στο περιφερειακό διασυνοριακό δίκτυο μεταφορών, συμβάλλοντας ενδεχομένως στη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για την αξιοποίηση των οικονομικών, πολιτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών ευκαιριών που προσφέρει η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.22 **Χαιρετίζει** το γεγονός ότι τα μέτρα ισχύουν και για τα σύνορα με την περιοχή του Καλίνινγκραντ και θεωρεί ότι θα ήταν σκόπιμο να αναληφθούν σύντομα πρωτοβουλίες για να θεσπιστεί παρόμοια ρύθμιση η οποία θα συμπληρώσει τις υφιστάμενες διαμετακομιστικές ρυθμίσεις μεταξύ των υποψηφίων χωρών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ρωσίας με βάση τους συμβιβασμούς που έχουν επιτευχθεί.

1.23 **Προτείνει** να εναρμονιστούν σύντομα οι διατάξεις που ισχύουν για τη χορήγηση θεώρησης για την τοπική συνοριακή κυκλοφορία με τις αντίστοιχες τελωνειακές διατάξεις, ιδιαιτέρως όσον αφορά την απαλλαγή από εισαγωγικούς δασμούς.

1.24 **Διαπιστώνει** ότι η Επιτροπή μετά την εξέταση που προαναγγέλλεται στην ανακοίνωσή της «Προς μια ολοκληρωμένη διαχείριση των Εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης» έπαψε να θεωρεί ότι πρέπει να συναφθούν συμφωνίες μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων κρατών με τα οποία συνορεύει. Αντιθέτως, θεωρεί πλέον ότι αυτό εμπίπτει στην αρμοδιότητα γειτονικών κρατών τα οποία μπορούν να συνάψουν διμερείς συμβάσεις, συνεκτιμώντας κατ' αυτό τον τρόπο τα πολλά και ποικίλα τοπικά και περιφερειακά συμφέροντα που υπάρχουν στις μεθοριακές παραμεθόριες περιοχές και τα συμφέροντα όλων των κρατών μελών.

1.25 **Θα επικροτούσε** το ενδεχόμενο να διασφαλιστεί η συμμετοχή των εκπροσώπων των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη διαπραγμάτευση των εν λόγω διμερών συμφωνιών κατά τον ίδιο αυτονόητο τρόπο όπως εξασφαλίστηκε η συμμετοχή της Επιτροπής των Περιφερειών στην περαιτέρω ανάπτυξη του ευρωπαϊκού κεκτημένου σε σχέση με τη διασυνοριακή συνεργασία.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

2.1 Για τον κανονισμό του Συμβουλίου για την εγκαθίδρυση καθεστώτος τοπικής διασυνοριακής κυκλοφορίας στα εξωτερικά χερσαία σύνορα των κρατών μελών [2003/0193(CNS)]

Σύσταση 1

Άρθρο 3 β)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
(β) «Παραμεθόρια περιοχή», μια περιοχή η οποία, σε ευθεία γραμμή, δεν υπερβαίνει τα 50 χιλιόμετρα από τα σύνορα. Στο εσωτερικό αυτής της περιοχής, οι τοπικές διοικητικές περιφέρειες οι οποίες πρέπει να θεωρηθούν ότι αποτελούν μέρος της παραμεθόριας περιοχής μπορούν να προσδιορίζονται από τα ενδιαφερόμενα κράτη.	(β) «Παραμεθόρια περιοχή», μια περιοχή η οποία, σε ευθεία γραμμή, δεν υπερβαίνει τα 50 χιλιόμετρα από τα σύνορα. Στο εσωτερικό αυτής της περιοχής, οι τοπικές διοικητικές περιφέρειες οι οποίες πρέπει να θεωρηθούν ότι αποτελούν μέρος της παραμεθόριας περιοχής μπορούν να προσδιορίζονται από τα ενδιαφερόμενα κράτη. Οι περιοχές αυτές πρέπει κατά κανόνα να ευρίσκονται —τουλάχιστον εν μέρει— σε απόσταση όχι μεγαλύτερη των 50 χιλιομέτρων από τα σύνορα.

Αιτιολογία

Ο καθορισμός ανώτατου ορίου δεν φαίνεται να είναι απαραίτητος για την υλοποίηση του στόχου του κανονισμού, και κατά συνέπεια θεωρείται άτοπος. Τα κράτη μέλη, τα οποία γνωρίζουν τις συγκεκριμένες τοπικές συνθήκες και τις υφιστάμενες οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές διασυνδέσεις είναι οι οντότητες που θα πρέπει να αποφασίζουν με διμερείς συμφωνίες σχετικά τη γεωγραφική περιοχή ισχύος των μέτρων, ιδιαιτέρως από τη στιγμή που δεν υπάρχει φόβος να προκύψουν πρόσθετες επιπτώσεις για τα συμφέροντα άλλων κρατών μελών. Για την υλοποίηση των στόχων του κανονισμού αρκεί η θέσπιση ρυθμιστικής διάταξης με τη μορφή που συνιστάται. Αυτό θα μπορούσε να είναι ιδιαίτερα χρήσιμο στις απομακρυσμένες περιοχές, όπου υπάρχουν μεγάλες κοινότητες σε απόσταση μεγαλύτερη των 50 χιλιομέτρων από τα χερσαία σύνορα οι οποίες όμως έχουν στενές οικονομικές σχέσεις με μια γειτονική παραμεθόρια περιοχή και, για παράδειγμα, ενισχύονται από την Επιτροπή ως παραμεθόρια περιοχή μέσω μιας ευρωπεριφέρειας, όπως συμβαίνει με τη νήσο Rügen (D) και την αστική περιφέρεια Stettin (PL) στην ευρωπεριφέρεια της Πομερανίας σε μια απόσταση μεγαλύτερη των 200 χιλιομέτρων. Πρέπει τουλάχιστον να λαμβάνεται υπόψη η ιδιαίτερη κατάσταση των νησιωτικών περιοχών για τον υπολογισμό της απόστασης από τα χερσαία σύνορα, ενώ η φράση «η οποία σε ευθεία γραμμή δεν υπερβαίνει τα 50 χιλιόμετρα από τα σύνορα» στο άρθρο 1 παραπέμπει στα πλησιέστερα χερσαία σύνορα.

Σύσταση 2

Άρθρο 18 γ)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
γ) επιτρέπουν τη διέλευση των συνόρων από τους κατοίκους παραμεθόριων περιοχών εκτός των επιτρεπόμενων ορίων διέλευσης και των καθορισμένων ωρών λειτουργίας.	γ) επιτρέπουν τη διέλευση των συνόρων από τους κατοίκους παραμεθόριων περιοχών εκτός των επιτρεπόμενων ορίων διέλευσης και των καθορισμένων ωρών λειτουργίας

Αιτιολογία

Η πρόταση προξενεί την εντύπωση ότι επιτρέπεται η διέλευση των εξωτερικών συνόρων χωρίς να ελέγχεται αν υπάρχει ειδικός λόγος προς τούτο. Κατ' αρχήν, η διαδικασία αυτή μπορεί να εφαρμοστεί στα εσωτερικά σύνορα στα οποία δεν παρατηρείται αξιοσημείωτη «επιβάρυνση λόγω εγκληματικότητας». Ωστόσο, αυτό συνεπάγεται τον κίνδυνο κατάχρησης της ρύθμισης, εφόσον δεν εξασφαλίζεται ο έλεγχος στα σύνορα και οι έλεγχοι στο εσωτερικό της χώρας δεν μπορούν να εξασφαλίσουν την τήρηση των χωροχρονικών περιορισμών που ισχύουν για την παραμονή. Ο κίνδυνος αυτός δεν μπορεί να αποτραπεί ούτε και με την αύξηση των προϋποθέσεων για τη χορήγηση θεωρήσεως, κυρίως λόγω του μεγάλου αριθμού των θεωρήσεων αυτού του είδους που ζητούνται για την τοπική συνοριακή κυκλοφορία. Με τα όσα προβλέπονται στα σημεία α) και β), η διέλευση των συνόρων μπορεί ήδη να διευκολυνθεί σε κάποιο βαθμό, χωρίς να παραβιάζονται οι απαιτήσεις που ισχύουν για την καταπολέμηση της διασυνοριακής εγκληματικότητας και της παράνομης μετανάστευσης.

Εφόσον η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η δυνατότητα αυτή προβλέπεται ήδη στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της συμφωνίας περί εφαρμογής της Σύμβασης του Σένγκεν και στο μέρος I αριθ. 1.3 του κοινού εγχειριδίου, δεν παραπέμπει στη διαγραφή τμημάτων της ρύθμισης με την απόφαση 2002/352/ΕΚ του Συμβουλίου της 9ης Μαΐου 2002, με την οποία από 1ης Ιουνίου 2002 η δυνατότητα αυτή εξακολουθεί να υφίσταται μόνο για πρόσωπα για τα οποία, με διμερείς συμφωνίες για την τοπική συνοριακή κυκλοφορία — που στην Ιταλία αποκαλείται και «εκδρομική κυκλοφορία» — έχουν οριστεί οι ανάλογες προϋποθέσεις και για ναυτικούς που, σύμφωνα με το σημείο 6.5.2, «βγαίνουν με άδεια στη στεριά». Επιπλέον, η Εκτελεστική Επιτροπή είχε λόγους να μην κάνει χρήση αυτής της δυνητικής ρύθμισης, αν και αυτό δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να προβληθεί ως αιτιολογία για την προβλεπόμενη χρήση της εξουσιοδότησης.

2.2. Για την πρόταση Κανονισμού του Συμβουλίου για την εγκαθίδρυση καθεστώτος τοπικής διασυνοριακής κυκλοφορίας στα «προσωρινά εξωτερικά χερσαία σύνορα» των κρατών μελών [2003/0194 (CNS)]

Σύσταση 3

Άρθρο 5 αριθ. 2 γ)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
γ) επιτρέπουν τη διέλευση των συνόρων από τους κατοίκους παραμεθόριων περιοχών εκτός των επιτρεπόμενων ορίων διέλευσης και των καθορισμένων ωρών λειτουργίας	γ) επιτρέπουν τη διέλευση των συνόρων από τους κατοίκους παραμεθόριων περιοχών εκτός των επιτρεπόμενων ορίων διέλευσης και των καθορισμένων ωρών λειτουργίας

Αιτιολογία

Βλέπε αιτιολογία για τη σύσταση αριθ. 2

Όσο δεν έχει ολοκληρωθεί το δεύτερο στάδιο του συστήματος Σένγκεν, ισχύουν και σ' αυτή την περίπτωση όσα αναφέρονται στην αιτιολογία της σύστασης 2.

Βρυξέλλες, 11 Φεβρουαρίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής: Ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για την οδική ασφάλεια — Μείωση στην Ευρωπαϊκή Ένωση του αριθμού των θυμάτων σε τροχαία ατυχήματα κατά το ήμισυ από σήμερα έως το 2010: ένα ζήτημα που μας αφορά όλους

(2004/C 109/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα *Ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για την οδική ασφάλεια* [COM(2003) 311 τελικό],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 2ας Ιουνίου 2003 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της επί του θέματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 265, πρώτη παράγραφος, της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Προεδρείου της 14ης Μαΐου 2002 να αναθέσει στην επιτροπή «Πολιτική Εδαφικής Συνοχής» την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την προηγούμενη γνωμοδότηση της για την Λευκή Βίβλο «Η ευρωπαϊκή πολιτική μεταφορών με ορίζοντα το έτος 2010: η ώρα των επιλογών» COM(2001) 370 τελικό, CdR 54/2001 (1)

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την προηγούμενη γνωμοδότηση της για την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών «Προτεραιότητες στην οδική ασφάλεια στην ΕΕ — Έκθεση προόδου και ιεράρχηση δράσεων» COM(2000) 125 τελικό, CdR 166/2000 (2)

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 184/2003 rev. 2) που υιοθετήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου από την Επιτροπή «Πολιτική Εδαφικής Συνοχής» [Εισηγητής: ο κ. **Royston Brady, Μέλος της περιφερειακής αρχής του Δουβλίνου (IRL-EA)**],

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι:

1. Η οδική ασφάλεια επιδρά άμεσα σε όλο το έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε όλους τους κατοίκους της. Το οικονομικό κόστος των 1,3 εκατ. ατυχημάτων που οδήγησαν σε 40 000 θανάτους και σε 1,7 εκατ. τραυματισμούς έχει υπολογιστεί σε 160 δις ευρώ, ενώ οι προσωπικές τραγωδίες δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθούν.
2. Η συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθιστά σαφή την ανάγκη να συμπεριληφθούν στην Κοινή Πολιτική Μεταφορών μέτρα προώθησης της οδικής ασφάλειας.
3. Η εκπλήρωση των στόχων που περιλαμβάνονται στην Κοινή Πολιτική Μεταφορών και στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για την οδική ασφάλεια είναι τομέας κοινών αρμοδιοτήτων στον οποίο οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο.
4. Η επιτροπή πρότεινε στην ΕΕ να θέσει ως στόχο τη μείωση κατά το ήμισυ του αριθμού θανάτων από τροχαία ατυχήματα από σήμερα έως το 2010.

κατά την 53η σύνοδο ολομέλειάς της, της 11ης και 12ης Φεβρουαρίου 2004 (συνεδρίαση της 11ης Φεβρουαρίου), υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

1.1 Η Επιτροπή των Περιφερειών εκφράζει την ικανοποίησή της για την σημαντική συμβολή της ανακοίνωσης και του προγράμματος δράσης στις συνεχιζόμενες προσπάθειες ενίσχυσης και προώθησης της οδικής ασφάλειας.

1.2 Η ΕΤΠ εγκρίνει το στόχο για μείωση κατά το ήμισυ του αριθμού τροχαίων ατυχημάτων από σήμερα έως το 2010 και εκφράζει την ικανοποίησή της για την έγκριση του στόχου αυτού από το Συμβούλιο. Όπως τονίζεται στην ανακοίνωση, ο στόχος αυτός αποτελεί σοβαρό συλλογικό εγχείρημα που περιλαμβάνει ευθύνες και δράσεις σε όλα τα επίπεδα δημόσιων αρχών. Ο καθορισμός στόχων, η ανάθεση αρμοδιοτήτων, και ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός αποτελούν βασικούς παράγοντες για την επιτυχία του. Ωστόσο, η ΕΤΠ κρίνει ότι θα πρέπει να εξεταστεί καλύτερα ο στόχος του προγράμματος δράσης. Δεδομένου ότι ο αριθμός των τρο-

χαίων ατυχημάτων μειώθηκε κατά 50 % τα τελευταία 30 χρόνια, ο στόχος επιπλέον μείωσης κατά 50 % από σήμερα έως το 2010 μπορεί να θεωρηθεί εξαιρετικά φιλόδοξος, ειδικά εάν εξεταστεί στο πλαίσιο των μέτρων που αναφέρονται στο πρόγραμμα δράσης. Δεδομένου ότι τα ποσοστά των θανάτων από τροχαία και των ατυχημάτων ποικίλουν στην ΕΕ, είναι εξίσου σημαντικό η προσδοκώμενη μείωση να επιτευχθεί στα κράτη μέλη αφού ληφθούν κυρίως υπόψη, αφενός, το ποσοστό των οδικών ατυχημάτων και, αφετέρου, τα καλά αποτελέσματα που έχουν ήδη σημειωθεί στον τομέα της οδικής ασφάλειας και να επιτευχθεί για όλους τους χρήστες και όχι μόνο για τους οδηγούς αυτοκινήτων.

1.3 Μολονότι ο αριθμός θανάτων και τραυματισμών που οφείλονται σε τροχαία ατυχήματα έχει μειωθεί, η ΕΟΚΕ τονίζει ότι δεν υπάρχει περιθώριο για εφησυχασμό καθώς η κατάσταση στους δρόμους της ΕΕ παραμένει απαράδεκτη.

(1) ΕΕ C 192 της 12.8.2002, σ. 8.

(2) ΕΕ C 22 της 24.1.2001, σ. 25.

1.4 Η ΕΤΠ τονίζει ότι τα δικαιώματα των μεμονωμένων χρηστών του οδικού δικτύου δεν πρέπει να υπερέχουν του δικαιώματος του κοινωνικού για ασφάλεια.

1.5 Η επιτυχία του προγράμματος δράσης απαιτεί προσπάθεια και πόρους από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και η Επιτροπή των Περιφερειών εκφράζει την ικανοποίησή της για την αναγνώριση εκ μέρους της Επιτροπής του βασικού ρόλου που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές. Η ΕΤΠ εκφράζει, επίσης, την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή υιοθέτησε πολλές συστάσεις της που διατυπώθηκαν στη γνωμοδότησή της «Προτεραιότητες στην οδική ασφάλεια στην ΕΕ — Έκθεση προόδου και ιεράρχηση δράσεων»⁽³⁾.

1.6 Η ΕΤΠ διατείνεται ότι έχει ιδιαίτερη σημασία η ανάληψη δράσης σε κοινοτικό επίπεδο, όταν σχετίζεται με τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και τις πολυεθνικές εταιρείες, που δραστηριοποιούνται σε παγκόσμιες αγορές. Συνεπώς, η ΕΤΠ αποδέχεται την εφαρμογή της «Ανοιχτής μεθόδου συντονισμού» για ορισμένες πτυχές που αφορούν τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας στην ΕΕ.

1.7 Η ΕΤΠ αποδέχεται ότι η μη συμμόρφωση των χρηστών του οδικού δικτύου προς τη βασική νομοθεσία οδικής ασφάλειας, ειδικά σε ό,τι αφορά την ταχύτητα και την οδήγηση υπό την επήρεια του οινοπνεύματος, και η μη χρήση συσκευών ατομικής ασφάλειας αποτελούν την κύρια αιτία σοβαρών ατυχημάτων. Η ΕΤΠ υπογραμμίζει ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή και την επιβολή της υφιστάμενης νομοθεσίας στα κράτη μέλη.

1.8 Η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της για το χάρτη οδικής ασφάλειας και επιθυμεί την ενεργό προώθησή του. Έχει την πεποίθηση ότι η ΕΤΠ θα μπορούσε να αποτελέσει δίαυλο για την προώθηση του χάρτη στις τοπικές και περιφερειακές αρχές σε όλη την ΕΕ και θα ενθάρρυνε συγκεκριμένες προσπάθειες για την προώθηση του χάρτη στα υποψήφια κράτη.

1.9 Η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόταση σχετικά με τη συγκρότηση ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου οδικής ασφάλειας καθώς είναι απαραίτητη η συγκέντρωση έγκυρων και συγκρίσιμων δεδομένων, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τα αίτια των ατυχημάτων, ώστε να αναπτυχθούν περαιτέρω στοχοθετημένα μέτρα για ασφαλέστερες οδικές συγκοινωνίες.

1.10 Η ΕΤΠ ενθαρρύνει την ανάπτυξη της τεχνολογίας, όπως τις τυποποιημένες συσκευές καταγραφής (μαύρα κουτιά) που θα μπορούσαν να εγκατασταθούν στα οδικά οχήματα. Η ευρεία διάδοση της χρήσης των συσκευών αυτών θα μπορούσε να επιδράσει καταλυτικά στη συμπεριφορά των οδηγών και να μειώσει το κόστος επιβολής της νομοθεσίας για την ασφάλεια.

1.11 Στο πλαίσιο των υφιστάμενων κοινοτικών πολιτικών, η ΕΤΠ ζητά να δοθούν φορολογικά κίνητρα για την ανάπτυξη και την εγκατάσταση στα οχήματα μηχανισμών που να προωθούν την ασφάλεια. Η ΕΤΠ τονίζει, ωστόσο, ότι η ανάπτυξη χαρακτηριστικών ασφαλείας για τα οχήματα και τους κατόχους τους δε θα πρέπει να γίνεται εις βάρος των υπόλοιπων χρηστών του οδικού δικτύου, που είναι ήδη πιο εύάλωτοι.

1.12 Στην ανακοίνωση επισημαίνεται ότι η ΕΕ έχει τα «οικονομικά μέσα» για τη στήριξη πρωτοβουλιών σχετικά με την οδική ασφάλεια και η ΕΤΠ υπογραμμίζει ότι τα μέσα αυτά θα πρέπει να διατεθούν στις τοπικές και περιφερειακές αρχές για την εφαρμογή στοχοθετημένων προγραμμάτων οδικής ασφάλειας. Οι πτυχές οδικής ασφάλειας πρέπει να αποτελούν, επίσης, κριτήριο για τη

χρηματοδότηση των υποδομών στον τομέα των μεταφορών από τα διαρθρωτικά ταμεία.

1.13 Η ΕΤΠ πιστεύει ότι στην ανακοίνωση θα μπορούσε να είχε αναλυθεί περισσότερο η άποψη και τα θέματα που σχετίζονται με την ασφάλεια χρηστών του οδικού δικτύου οι οποίοι δεν οδηγούν, π.χ., των πεζών και των ποδηλατών. Η μικρή σημασία που παραδοσιακά δίνεται σ' αυτούς τους χρήστες του οδικού δικτύου έχει ως αποτέλεσμα την πληθώρα ατυχημάτων στους δρόμους της ΕΕ. Η ΕΤΠ ανησυχεί μήπως το προτεινόμενο πρόγραμμα δράσης για την οδική ασφάλεια ενισχύσει την παραδοσιακή αυτή προκατάληψη.

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

2.1 Η ΕΤΠ πιστεύει ότι θα πρέπει να μελετηθεί καλύτερα ο στόχος του προγράμματος δράσης. Η μελέτη αυτή μπορεί να περιλαμβάνει τον καθορισμό ενδιάμεσων στόχων για τα επιμέρους κράτη μέλη και για τις διαφορετικές κατηγορίες χρηστών του οδικού δικτύου δεδομένου ότι οι διαφορές στον τομέα της οδικής ασφάλειας εντός της ΕΕ είναι σημαντικές. Οι τιθέμενοι στόχοι πρέπει, επίσης, να είναι ρεαλιστικοί και να παρέχουν κίνητρα στις χώρες με καλές επιδόσεις στον τομέα της οδικής ασφάλειας. Οι ενδεχόμενοι αυτοί υποστόχοι θα πρέπει να καθοριστούν σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

2.2 Η ΕΤΠ επικροτεί τη σημερινή εκστρατεία για τα παιδιά που ανέλαβαν από κοινού η Επιτροπή και ο Ερυθρός Σταυρός. Η ΕΤΠ υπογραμμίζει τη σημασία που έχει η ανάπτυξη ορθής συμπεριφοράς κατά την οδήγηση και τη χρήση του οδικού δικτύου για τους νεαρούς οδηγούς και τους χρήστες του οδικού δικτύου και, για το λόγο αυτό, η ΕΤΠ θα επιθυμούσε την υποβολή προτάσεων για ένα πρόγραμμα οδικής ευαισθητοποίησης και ασφαλούς οδήγησης, που να επιχορηγείται από την Επιτροπή και να απευθύνεται σε μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, πιθανώς σε συνεργασία με το πρόγραμμα Νεολαία. Η ΕΤΠ τονίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα αποτελούσαν πρόθυμους και ικανούς συνεργάτες βοηθώντας στην εκπόνηση και εφαρμογή ενός τέτοιου προγράμματος.

2.3 Η ΕΤΠ επιθυμεί να δοθεί περισσότερη σημασία στο ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την καλύτερη εφαρμογή του κώδικα οδικής κυκλοφορίας, σε στενή συνεργασία με τις αστυνομικές δυνάμεις ούτως ώστε να ενισχυθούν σημαντικά τα διαθέσιμα μέσα για την τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας. Ωστόσο, η νομοθεσία δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για να καταστήσει υποχρεωτικές επιπλέον ευθύνες. Αντίθετα, οι ευθύνες αυτές πρέπει να είναι προαιρετικές και να αφορούν κατά κύριο λόγο τα τοπικά θέματα που σχετίζονται με την οδική ασφάλεια.

2.4 Η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόταση να στηρίξει την ανάπτυξη του προγράμματος EuroNCAP σχετικά με την ενσωμάτωση άλλων πτυχών παθητικής ασφαλείας, όπως η προστασία από το σύνδρομο αυχενικού τραυματισμού και η συμβατότητα των οχημάτων, στις περιπτώσεις συγκρούσεων μεταξύ αυτοκινήτων. Ωστόσο, η ΕΤΠ πιστεύει ότι η εκτίμηση του κινδύνου ατυχήματος για τους πεζούς θα πρέπει να ενσωματωθεί υπό τη μορφή τυποποίησης στο πρόγραμμα εκτίμησης EuroNCAP.

2.5 Η ΕΤΠ είναι πεπεισμένη ότι οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να αντιμετωπίσουν την οδική ασφάλεια ως προϋπόθεση για το σχεδιασμό και τον προγραμματισμό οδικών έργων υποδομής, π.χ., μέσω διαβούλευσης με τους υπεύθυνους της οδικής ασφάλειας, για παράδειγμα με την αστυνομία.

⁽³⁾ ΕΕ C 22 της 24.1.2001, σ. 25.

2.6 Η ΕΤΠ αναγνωρίζει τη μελλοντική συμβολή της βελτίωσης των οδικών υποδομών στη μείωση της σοβαρότητας και της συχνότητας των τροχαίων ατυχημάτων. Ενώ το πρόγραμμα δράσης ορίζει μέτρα σχετικά με τη νέα οδική υποδομή, η ΕΤΠ θα προτιμούσε πρωτοβουλίες για τη διαχείριση της κυκλοφορίας και για την οδική ασφάλεια στους υφιστάμενους δρόμους, συμπεριλαμβανομένων των αστικών περιοχών. Το ενδεχόμενο γενίκευσης της απαγόρευσης προσπέρασης για τα βαρέα φορτηγά οχήματα στα επικίνδυνα τμήματα του οδικού δικτύου χρήζει, παραδείγματος χάρι, εξέτασης.

2.7 Η ΕΤΠ τονίζει ότι η δικαιοδοσία του ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου οδικής ασφάλειας θα μπορούσε να επεκταθεί προκειμένου να διευκολυνθεί η σύγκριση των βέλτιστων πρακτικών και της αποκτηθείσας εμπειρίας από την εφαρμογή των κανόνων για την οδική ασφάλεια και η διάδοσή τους σε άλλους φορείς. Ο ρόλος του παρατηρητηρίου θα μπορούσε, επίσης, να επεκταθεί στη συγκέντρωση συγκριτικών στοιχείων από όλα τα κράτη μέλη σχετικά με το ποσοστό τήρησης των κανόνων της κυκλοφορίας και της ασφάλειας και την σκοπιμότητα ανάληψης συγκεκριμένης δράσης. Η δημοσίευση αυτών των στοιχείων, που θα συγκεντρώνονται συστηματικά, θα παρέχει κίνητρο στα κράτη μέλη να βελτιώσουν την απόδοσή τους στους τομείς αυτούς.

2.8 Η ΕΤΠ θα επιθυμούσε να εξεταστούν καλύτερα οι επιπτώσεις των τροχαίων ατυχημάτων που υφίστανται τα θύματα, οι οικογένειές τους, και τα εξαρτώμενα από αυτά άτομα, ώστε να θεσπιστούν ορθές πρακτικές για τη παροχή πληροφόρησης και στήριξης στα θύματα τροχαίων ατυχημάτων και στους συγγενείς τους. Η αποστολή αυτή θα μπορούσε να ανατεθεί στο παρατηρητήριο για την οδική ασφάλεια.

2.9 Ως όργανο της ΕΕ που εκπροσωπεί τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, που είναι βασικοί εταίροι στην εφαρμογή του προγράμματος δράσης για την οδική ασφάλεια, η ΕΤΠ επιθυμεί την συμμετοχή της στην ομάδα παρακολούθησης που είναι επιφορτισμένη με την αξιολόγηση της προόδου του προγράμματος αυτού.

2.10 Η ΕΤΠ επικροτεί την πρόταση για τη δημιουργία δικτύου πληροφορικής των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την έκδοση των αδειών οδήγησης. Η ΕΤΠ επιθυμεί, επίσης, να ενθαρρυνθεί η μελέτη συστήματος για την εισπραξη των προστίμων που οφείλονται σε παραβάσεις του κώδικα οδικής κυκλοφορίας από πολίτες της ΕΕ σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι μόνιμοι κάτοικοι.

2.11 Η ΕΤΠ εκφράζει εκ νέου τη δέσμευσή αναφορικά με την οδική ασφάλεια, συνιστώντας την βελτίωση των μεθόδων προκειμένου να αποτρέπονται τα άτομα να οδηγούν χωρίς δίπλωμα οδήγησης και χωρίς ασφάλεια αυτοκινήτου. Ένας υπερβολικά μεγάλος αριθμός ατυχημάτων συμβαίνει σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι οδηγοί δεν πληρούν καμία υποχρέωση από πλευράς διπλώματος οδήγησης ή ασφάλειας αυτοκινήτου. Για να καταστεί το οδικό δίκτυο ασφαλέστερο απαιτείται σημαντικότερη ευαισθητοποίηση των οδηγών όσον αφορά τους κινδύνους που διατρέχουν, αλλά και τις υποχρεώσεις που οφείλουν να εκπληρώνουν.

2.12 Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι η Ευρώπη αποτελεί ανοικτό χώρο στον οποίο υπάρχει ελευθερία μετακίνησης των πολιτών. Τα μέτρα μείωσης των ατυχημάτων στους δρόμους δεν πρέπει να γνωρίζουν σύνορα. Συνεπώς, πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω η διακρατική συνεργασία με στόχο την απτή εφαρμογή των κυρώσεων οι οποίες επιβάλλονται για τέτοιου είδους εγκλήματα και παραβάσεις που διαπράττονται στην επικράτεια ενός κράτους μέλους από ευρωπαίους ή από αλλοδαπούς υπηκόους.

Βρυξέλλες, 11 Φεβρουαρίου 2004

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Σχέδιο γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Διάδρομοι και ΔΕΔ-Μ: μοχλός ανάπτυξης και όργανο ευρωπαϊκής συνοχής» και Η ανάπτυξη ενός ευρωμεσογειακού δικτύου μεταφορών

(2004/C 109/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την αίτηση γνωμοδότησης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την επιστολή του Προέδρου της COREPER, της 15ης Σεπτεμβρίου 2003, με την οποία ζητούσε την κατάρτιση γνωμοδότησης από την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με «Το ζήτημα των συνδέσεων και των μεταφορών στην Ευρώπη σε συνάρτηση με τις τοπικές συνθήκες, λαμβανομένων υπόψη κυρίως των μεγάλων διασυνοριακών έργων υποδομής»·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την ανάπτυξη ενός ευρωμεσογειακού δικτύου μεταφορών — COM(2003) 376 τελικό·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση που έλαβε ο Πρόεδρος της, στις 19 Ιουνίου 2003, να ανατεθούν οι σχετικές εργασίες στην επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής»·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την ανάπτυξη — Επενδύοντας στα δίκτυα και τη γνώση για την ανάπτυξη και την απασχόληση» — COM(2003) 579 τελικό·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την έκθεση της ομάδας υψηλού επιπέδου με πρόεδρο τον κ. Van Miert, για τα σχέδια προτεραιότητας του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών μέχρι το 2020, της 30ής Ιουνίου 2003·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της σχετικά με τους κοινοτικούς προσανατολισμούς για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (CDR 284/2001 τελικό) (1)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την τροποποιημένη πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1692/96/ΕΚ περί των κοινοτικών προσανατολισμών για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών — COM(2003) 564 τελικό·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το Χάρτη της Νάπολης, ο οποίος υιοθετήθηκε από το άτυπο Συμβούλιο Υπουργών Μεταφορών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 4ης και 5ης Ιουλίου 2003·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 291/2003 rev.1) που υιοθέτησε η επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής» στις 3 Δεκεμβρίου 2003, με βάση εισηγητική έκθεση του κ. Bernard SOULAGE, προέδρου της επιτροπής μεταφορών του περιφερειακού συμβουλίου της περιφέρειας Ροδανού-Άλπων (FR/ΕΣΚ)·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ:

1. η ανάπτυξη των μεταφορικών υποδομών αποτελεί θεμέλιο λίθο για την οικοδόμηση της Ευρώπης, ο οποίος διευκολύνει τις ανταλλαγές που συνιστούν πηγή οικονομικής ανάπτυξης, συμβάλλοντας στην εδαφική συνοχή και δημιουργώντας μία Ευρώπη «εγγύτητας»· τα ΔΕΔ-Μ και οι διάδρομοι διαδραματίζουν, συνεπώς, ουσιώδη ρόλο στην εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των αγαθών, των υπηρεσιών, των κεφαλαίων και των προσώπων, δηλαδή στην ανεμπόδιστη λειτουργία της ενιαίας αγοράς·
2. η αποκατάσταση της ισορροπίας μεταξύ των τρόπων μεταφορών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για μια ανάπτυξη διαρκή, φιλική προς το περιβάλλον και σύμφωνη με τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
3. η ισόρροπη ανάπτυξη των εδαφών απαιτεί τη δέουσα συνεκτίμηση των περιφερειακών ή μεσόγειων περιοχών, την προστασία των ευαίσθητων ζωνών και την προώθηση της δυνατότητας πρόσβασης κυρίως στις διασυνοριακές ζώνες, προκειμένου να δημιουργηθεί ένας ευρωπαϊκός χώρος εγγύτητας·

υιοθέτησε ομόφωνα κατά την 53η σύνοδο ολομέλειας της 11ης και 12ης Φεβρουαρίου 2004 (συνεδρίαση της 11ης Φεβρουαρίου) την ακόλουθη γνωμοδότηση:

(1) ΕΕ C 278 της 14.11.2002, σ. 7.

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Ο ρόλος των μεταφορικών δικτύων στην ανάπτυξη της Ένωσης

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 **επιδοκιμάζει** την πρωτοβουλία δεδομένου ότι τα ευρωπαϊκά και διευρωπαϊκά δίκτυα διαδραματίζουν καταλυτικό ρόλο στον τομέα της ανάπτυξης και της απασχόλησης και υπογραμμίζει την ανάγκη μιας μακροπρόθεσμης θεώρησης της ανάπτυξης της Ένωσης, κυρίως στα πλαίσια της διεύρυνσής της και της ανάπτυξης των πολυτροπικών διαδρόμων μεταφορών πέραν των συνόρων της Ένωσης· αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για να αποφευχθεί η τοποθέτηση των νέων κρατών μελών σε περιφερειακή θέση·

1.2 **επισημαίνει** ότι, όσον αφορά τις μεταφορές, η δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν πρέπει να περιορίζεται σε μία βραχυπρόθεσμη και αποκλειστικά δημοσιονομική προσέγγιση· έχει ζωτική σημασία να ληφθεί υπόψη η συμβολή του συστήματος των μεταφορών στην πολυκεντρική ανάπτυξη της επικράτειας της Ένωσης, εντός μίας αειφόρου προοπτικής. Οι προς οικοδόμηση υποδομές για τις ανάγκες του μέλλοντος δεν είναι μόνον αυτές που καλούνται να αποκαταστήσουν την κυκλοφοριακή συμφόρηση που διαπιστώνεται επί του παρόντος ή εκείνη που αναμένεται να αντιμετωπισθεί στη διευρυμένη Ένωση. Διαμορφώνουν και τις μελλοντικές ροές. Και οι μελλοντικές ροές (ροές προσώπων, υπηρεσιών και εμπορευμάτων) αφορούν, επίσης, τις συνδέσεις στην περιοχή της Μεσογείου, και της Βαλτικής, με τα Βαλκάνια και με άλλες γειτονικές τρίτες χώρες·

1.3 **θεωρεί** ότι οι υποδομές παράγουν οικονομική ανάπτυξη και συμβάλλουν —μακροπρόθεσμα— στην οικονομική εξισορρόπηση μεταξύ των περιφερειών. Πρέπει να προετοιμάζουμε, ήδη από τώρα, την ανάπτυξη (ακόμη και μία μεταγενέστερη διεύρυνση) της Ένωσης, ενισχύοντας τους δεσμούς (υλικούς και μη) με τις γειτονικές της χώρες προς ανατολάς και προς νότο, προκειμένου να δημιουργηθεί ένας ευρύς χώρος σταθερότητας, ολοκλήρωσης και ευημερίας. Εντός αυτής της προοπτικής, πρέπει να δημιουργηθεί ένας όλο και βαθύτερος σύνδεσμος μεταξύ των ΔΕΔ-Μ και των πανευρωπαϊκών και ευρωμεσογειακών διαδρόμων, η ανάπτυξη των οποίων εντάσσεται στα πλαίσια της νέας στρατηγικής της πολιτικής για την εγγύτητα. Όπως επισημαίνει η έκθεση της ομάδας υψηλού επιπέδου, ένας συνετός μακρόπνοος προγραμματισμός των ΔΕΔ πρέπει να συμπεριλαμβάνει μία στενή σχέση μεταξύ των σχεδίων προτεραιότητας των ΔΕΔ-Μ και των πανευρωπαϊκών διαδρόμων, με τη χρησιμοποίηση, για το σκοπό αυτό, των διαθέσιμων μηχανισμών·

1.4 **υπογραμμίζει**, εντός αυτού του πλαισίου, το χαρακτήρα προτεραιότητας των διασυνοριακών συνδέσεων και της υπέρβασης των φυσικών εμποδίων, των οποίων η βελτίωση πρέπει να καταστήσει δυνατό τον περιορισμό των φραγμών που παρεμποδίζουν τις συναλλαγές και την επίτευξη ομοιόμορφων αναπτυξιακών επιπέδων στην Ευρώπη·

1.5 **επιδοκιμάζει** την πρόταση της Επιτροπής να καθορίσει σαφείς προτεραιότητες κατά την υλοποίηση των διαφόρων έργων κατασκευής του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, προκειμένου να χορηγηθούν, κατά τρόπο αποτελεσματικό, τα διαθέσιμα χρηματοοικονομικά μέσα και να αποφευχθεί η αποσπασματική υλοποίηση τμημάτων αυτών των αξόνων, η οποία προκαλεί τη μακροπρόθεμη

αναβολή της λειτουργίας τους και, συνεπώς, του αντίκτυπού τους στην ανάπτυξη της Ευρώπης·

1.6 **εκδηλώνει**, στο πλαίσιο αυτό, το ενδιαφέρον της για τις προτάσεις τις οποίες υπέβαλε η ομάδα υψηλού επιπέδου (ομάδα Van Miert) και οι οποίες στηρίζονται σε ακριβή κριτήρια για την επιλογή των πρωτευόντων σχεδίων, ανάλογα με την ευρωπαϊκή προσιθέμενη αξία και με το επίπεδο δέσμευσης, κυρίως χρηματοοικονομικής, των ενδιαφερόμενων κρατών, εκφράζοντας παράλληλα την ανησυχία της για το γεγονός ότι ο κατάλογος των επιλεγέντων σχεδίων παραμένει ιδιαίτερα μακροσκελής, εάν ληφθούν υπόψη και τα σχέδια που ήδη έχουν αναληφθεί και δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί και/ή χρηματοδοτηθεί. Για το λόγο αυτό, θα ήταν σκόπιμο να προωθηθούν τα εν λόγω έργα με τη δημιουργία ενός προγράμματος που θα περιλαμβάνει έργα έτοιμα για τη φάση της εκτέλεσης και που ήδη έχουν χρηματοδοτηθεί, τα οποία κατά συνέπεια μπορούν να υλοποιηθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα (πρόγραμμα ταχείας έναρξης). Η Επιτροπή των Περιφερειών προτιμάται να συμμετάσχει και να συμβάλει στη διαδικασία αυτή·

1.7 **επιδοκιμάζει** την προτεραιότητα που αποδίδεται στα διασυνοριακά σχέδια που προωθούν τη διατροπικότητα και την προσφυγή σε βιώσιμους τρόπους μεταφοράς και ειδικότερα την ιδέα των «θαλάσσιων αρτηριών», υπό την προϋπόθεση ότι αυτές θα ενσωματώνονται σε ένα συνολικό σχήμα βιώσιμων μεταφορών. Τα μέτρα προώθησης των θαλάσσιων αρτηριών δεν πρέπει να επιφέρουν σημαντικές στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό μεταξύ λιμένων, ούτε σε σχέση με τις υφιστάμενες υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών και με τους αειφόρους τρόπους μεταφοράς στην ενδοχώρα, δηλαδή το σιδηρόδρομο και τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές·

1.8 **επιβεβαιώνει** τη βούληση των τοπικών και περιφερειακών αρχών να συμμετάσχουν πιο άμεσα στη διαδικασία μελέτης, επεξεργασίας και ενσωμάτωσης των σχεδίων, ειδικότερα στην περίπτωση των διασυνοριακών συνδέσεων, για τις οποίες οι τοπικές και περιφερειακές αρχές συγκαταλέγονται συχνά μεταξύ των πιο δραστήριων παραγόντων προόδου των σχεδίων.

Ορισμός και εφαρμογή των αξόνων προτεραιότητας

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.9 **εκτιμά** το γεγονός ότι η Επιτροπή επιθυμεί την αύξηση σε 30 % του ποσοστού χρηματοδότησης από ευρωπαϊκά κονδύλια των σχεδίων διασυνοριακών συνδέσεων των αξόνων οι οποίοι έχουν χαρακτηριστεί «ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος», καθώς οι συνδέσεις αυτές είναι παραδοσιακά εκείνες που κινητοποιούν λιγότερο τις πηγές χρηματοδότησης κλασικού τύπου. Καλεί τις κυβερνήσεις να εφαρμόσουν χωρίς καθυστέρηση αυτή τη σύσταση·

1.10 **εγκρίνει** την πρόταση της Επιτροπής να θεσπισθεί μία διαδικασία χαρακτηρισμού «ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος» και να ορισθούν «συντονιστές», επιφορτισμένοι με την παρακολούθηση των διασυνοριακών σχεδίων·

1.11 **επιθυμεί** ο χαρακτηρισμός «ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος» να αποδίδεται αποκλειστικά στα σχέδια, για τα οποία έχουν αποδειχθεί οι δεσμεύσεις των ενδιαφερόμενων κρατών, τόσο όσον αφορά τη χρηματοδότηση όσο και την ημερομηνία υλοποίησης των έργων, προκειμένου να εξασφαλισθεί η ταχεία εφαρμογή και ο συντονισμός μεταξύ των συμμετεχόντων μερών·

1.12 **επιθυμεί** η διαχείριση των πρωτευόντων σχεδίων να οδηγήσει στη σύσταση επιτροπών καθοδήγησης των αξόνων, κατά το πρότυπο των πολυτροπικών διαδρόμων, στις οποίες να συμμετέχουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές που ενδιαφέρονται άμεσα για τους εν λόγω άξονες·

1.13 **προτείνει** τα κριτήρια καθορισμού των πρωτευόντων αξόνων να εντοπίζουν σαφώς τους στόχους των διαφόρων σχεδίων σχετικά με τρία κύρια στοιχεία: τη συμβολή τους στη δημιουργία δικτύων και στην εξάλειψη των σημείων κυκλοφοριακής συμφόρησης (διασύνδεση των ιδιαίτερα αποδοτικών περιοχών προέλευσης και προορισμού, βελτίωση των συνθηκών μεταφοράς, συντόμευση χρόνου), τις συνέπειές τους για τη βιώσιμη ανάπτυξη (περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών συνεπειών για τις περιοχές διέλευσης και τις ευαίσθητες ζώνες, δράσεις για τη μετάβαση προς βιώσιμα μεταφορικά μέσα), και τον αντίκτυπό τους στη χωροταξία (βελτίωση της πρόσβασης, συνέπειες για τη δραστηριότητα των περιοχών διέλευσης). Η ΕΤΠ προτείνει, ακόμη, να δοθεί περισσότερη προσοχή στην ανάπτυξη και τη χρήση στην ΕΕ καινοτόμων τεχνολογιών, κυρίως από την άποψη της βιομηχανικής πολιτικής·

1.14 **θεωρεί** απαραίτητη την εκ των προτέρων θέσπιση συντονισμένων διαδικασιών αξιολόγησης, οι οποίες να επιτρέπουν τη σύσταση διακρατικών εξεταστικών επιτροπών για τα διασυνοριακά τμήματα, προκειμένου να προωθείται καλύτερα η συνοχή και η διαφάνεια των αποφάσεων που αφορούν τους άξονες προτεραιότητας και να δίνεται η δυνατότητα μεγαλύτερης συμμετοχής των ενδιαφερόμενων τοπικών και περιφερειακών αρχών·

1.15 **επιθυμεί** την εμβάθυνση των λεπτομερειών εφαρμογής των «θαλάσσιων αρτηριών», κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα των σχεδιαζόμενων τακτικών γραμμών, η προσαρμογή των λιμενικών εγκαταστάσεων και οι διασυνδέσεις με τις μεταφορικές υποδομές της ενδοχώρας, αλλά και να λαμβάνονται άμεσα υπόψη τα θέματα ασφάλειας της θαλάσσιας κυκλοφορίας και ασφάλισης έναντι των κινδύνων ρύπανσης των εγγενών σε αυτόν τον τύπο κυκλοφορίας. Επίσης, και προκειμένου να αποφεύγονται οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ των λιμένων, πρέπει ο καθορισμός των τακτικών θαλάσσιων γραμμών να εντάσσεται εντός μίας συντονισμένης διαδικασίας σε επίπεδο μιας ευρύτερης παράκτιας ζώνης.

Λεπτομέρειες χρηματοδότησης των αξόνων προτεραιότητας

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.16 **θεωρεί** ότι η ανάληψη μίας ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για την ανάπτυξη προϋποθέτει τη διάθεση μέσω χρηματοδότησης εξαιρετικής κλίμακας. Στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας, το μερίδιο των δικτύων μεταφορών είναι, κατ' ανάγκη, σημαντικό·

1.17 **υπογραμμίζει** τη σημασία των αναγκών χρηματοδότησης που συνδέονται με την ανάπτυξη των διευρωπαϊκών μεταφορικών δικτύων και εκφράζει την ανησυχία της για τη δυνατότητα κινητοποίησης των απαιτούμενων κονδυλίων στο επίπεδο των κρατών, και ειδικότερα σε μία περίοδο όπου τα τελευταία επιχειρούν να περιορίσουν το ποσοστό των δημόσιων δαπανών επί του ΑΕγχΠ υπό την προοπτική της τήρησης του συμφώνου σταθερότητας·

1.18 **συμμερίζεται** την άποψη που εξέφρασε το Συμβούλιο Υπουργών σχετικά με την ανάγκη μεγαλύτερης συμμετοχής της ΕΤΕ στη χρηματοδότηση του δικτύου, επιδοκίμαζε τις συμπληρωματικές πιστώσεις που έχουν ήδη δεσμευθεί και ενθαρρύνει την ΕΤΕ να αναπτύξει νέες διαδικασίες χρηματοδότησης του δικτύου·

1.19 **υπογραμμίζει** ότι η εν λόγω πρόταση σχετικά με το βαρύνοντα ρόλο της ΕΤΕ εξακολουθεί να είναι ανεπαρκής για την ανάληψη της πρωτοβουλίας για την ανάπτυξη και τα ΔΕΔ-Μ·

1.20 **θεωρεί** ότι η προσφυγή στις εταιρικές σχέσεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (PPP) μπορεί να προσφέρει λύσεις για ορισμένα σχέδια, αλλά, σε πολλές περιπτώσεις, οι κίνδυνοι όσον αφορά τις δαπάνες και την κυκλοφορία είναι τέτοιοι που, εκτός εάν υπάρξουν ιδιαίτερα δαπανηρές εγγυήσεις για την κάλυψη των κινδύνων, οι συνδρομές από ίδια κεφάλαια και τα εμπορικά έσοδα τα προερχόμενα από τέλη επί της χρήσης των υποδομών δεν θα αποτελούν παρά ένα πολύ περιορισμένο ποσό, το οποίο, εν πάση περιπτώσει, πρέπει να συμπληρωθεί από δημόσιες συνεισφορές εκ μέρους της Ευρώπης ή των κρατών και από νέα μέσα χρηματοδότησης που επεξηγούνται στα επόμενα σημεία. Στον τομέα αυτό, η ΕΤΕ θα μπορούσε να διαδραματίσει έναν σημαντικότερο ρόλο για τη διευκόλυνση της συμμετοχής των ιδιωτών χρηματοδοτών, κυρίως μέσω μηχανισμών εγγυήσεων που έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί με επιτυχία σε ορισμένα σχέδια·

1.21 **υπενθυμίζει** ότι τα διασυνοριακά τμήματα δεν προσφέρουν βραχυπρόθεσμα ικανοποιητική χρηματοοικονομική απόδοση ώστε να διευκολύνουν μια ισόρροπη σύμπραξη και ότι η προσφυγή σε υψηλά δόδια μόνο για αυτές τις διαδρομές δεν είναι το είδος των μέτρων που θα καταπολεμήσει τις υφιστάμενες συνέπειες που έχουν τα σύνορα, αντίθετα μάλιστα, ενέχει τον κίνδυνο να τις επιτείνει·

1.22 **θεωρεί** ότι, για όλους αυτούς τους λόγους, είναι αναγκαίο να διασαφηνισθούν οι διαθέσιμες μορφές χρηματοδότησης για την υλοποίηση του διευρωπαϊκού δικτύου. Ακόμη και αν οι ιδιαίτερες προσπάθειες των κρατών και των φορέων που είναι αρμόδιοι για τα δημόσια οικονομικά πρέπει να ενταθούν σε μεγάλο βαθμό, εντούτοις πρέπει να εξευρεθούν και νέοι πόροι. Κατ' ανάγκη, πρέπει να επιδειχθεί ιδιαίτερη σύνεση όσον αφορά την αύξηση της συνολικής φορολογίας, και κυρίως επί των καυσίμων: τα τέλη αυτά έχουν ως απώτερο στόχο την κάλυψη του εξωτερικού κόστους (έλλειψη ασφάλειας, ρύπανση, θόρυβος, φαινόμενο του θερμοκηπίου) και δεν είναι δυνατόν να θεωρούνται ως βολική πηγή χρηματοδότησης για την επέκταση των δικτύων. Εξάλλου, το ισχύον πλαίσιο της ευρωπαϊκής νομοθεσίας καθιστά ιδιαίτερα αβέβαιη την προσφυγή σε χρηματοδότηση προερχόμενη από φορολογία που προορίζεται για χρήση προτεραιότητας. Είναι βεβαίως επιθυμητή η μετεξέλιξη αυτού του πλαισίου, αλλά οι πιθανότητες αυτής της μετεξέλιξης είναι ιδιαίτερα περιορισμένες και οι προθεσμίες εφαρμογής της θα είναι μακροχρόνιες. Ένα πρώτο στάδιο αυτής της μετεξέλιξης θα μπορούσε να αποτελεί η παραχώρηση στα κράτη μεγαλύτερης αυτονομίας στη διαχείριση της φορολογίας επί των καυσίμων·

1.23 **εκτιμά** ότι, λαμβανομένων υπόψη των δυσχερειών προσφυγής στη συνολική φορολογία, για τη χρηματοδότηση των αξόνων προτεραιότητας πρέπει να χρησιμοποιηθεί, επί του παρόντος, κυρίως η ειδική φορολογία του τύπου «σήμα κυκλοφορίας», τέλη ή διόδια, με την εγκαθίδρυση μηχανισμών ίσης κατανομής για την αποφυγή στρεβλωτικών συνεπειών από την επιβολή υψηλών τελών για τα πολυδάπανα έργα ή τα λιγότερο χρησιμοποιούμενα από την κυκλοφορία τμήματα. Η Επιτροπή των Περιφερειών προτίθεται να αποδώσει ιδιαίτερη προσοχή στην ταχεία και ισότιμη εγκαθίδρυση αυτών των μηχανισμών·

1.24 **υπενθυμίζει** ότι τα διασυνοριακά τμήματα πρέπει να τύχουν αυξημένης χρηματοδοτικής ενίσχυσης από την Ευρώπη —σύμφωνα με τις σημερινές προτάσεις, σε ύψος 30 % επί του κόστους των έργων—, αλλά και από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, και κυρίως στις περιπτώσεις της υπέρβασης φυσικών εμποδίων ή της διέλευσης από ευαίσθητες ζώνες·

1.25 **προτείνει** η δέσμευση των ενδιαφερόμενων κρατών για το μερίδιο της χρηματοδότησης των διασυνοριακών τμημάτων που τα βαρύνει να συνιστά ένα από τα σημαντικά κριτήρια για το χαρακτηρισμό των αξόνων προτεραιότητας ως «ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος», και ζητά την τήρηση από τις κυβερνήσεις των χρονοδιαγραμμάτων που προτείνονται στην έκθεση της ομάδας υψηλού επιπέδου·

1.26 **προτείνει** να εξευρεθούν μορφές χρηματοδότησης των διαφόρων τμημάτων που απαρτίζουν έναν πρωτεύοντα άξονα, οι οποίες να εξαρτώνται από τους κύριους προορισμούς τους: σε περίπτωση επιδίωξης της απορρόφησης κυκλοφοριακής συμφόρησης και στενώσεων θα ήταν ευκολότερη η προσφυγή σε PPP, εξαιτίας της πυκνής κυκλοφορίας και της συναίνεσης των χρηστών να πληρώσουν για την αναμενόμενη συντόμευση, ενώ σε περίπτωση βελτίωσης της πρόσβασης για τις απομακρυσμένες περιοχές και της εκτέλεσης των διασυνοριακών τμημάτων, είναι λογικότερη η προσφυγή στη φορολογία ή σε παρόμοιους πόρους·

1.27 **επιθυμεί** την εμβάθυνση αυτών των μηχανισμών χρηματοδότησης των πρωτεύοντων σχεδίων, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η διαθεσιμότητα των πόρων στο επίπεδο καθενός από τα συμμετέχοντα μέρη, συμπεριλαμβανομένου και του ευρωπαϊκού επιπέδου, προκειμένου να αποφευχθεί η υπερβάλλουσα προσφυγή στην κινητοποίηση ευρωπαϊκών πόρων που προορίζονται για άλλους σκοπούς, όπως είναι τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία·

1.28 **υπογραμμίζει** ότι η χρηματοδότηση των ΔΕΔ-Μ από τις περιφερειακές και τοπικές αρχές δεν είναι δυνατόν παρά να παραμείνει περιθωριακή, εξαιτίας των ιδιαίτερα σημαντικών δεσμεύσεων τους σε άλλες υποδομές που είναι συχνά απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία των ΔΕΔ-Μ. Για τη βελτίωση της πρόσβασης στις περιφέρειες, της ανταγωνιστικότητάς τους και της εδαφικής συνοχής τους, θα ήταν σκόπιμο να προβλεφθεί η ύπαρξη συνάφειας μεταξύ των διαρθρωτικών ταμείων και του ΔΕΔ-Μ, και αυτό θα πρέπει να προβλεφθεί κατά την εκπόνηση των κοινοτικών προσανατολισμών σχετικά με την αναθεώρησή του·

1.29 **θεωρεί** ότι, στο μέτρο που οι εν λόγω χρηματοδοτήσεις ΔΕΔ-Μ μπορούν να είναι σωρευτικές με άλλα κονδύλια προερχόμενα από κοινοτικά ταμεία (ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής), πρέπει να προβλεφθούν ανώτατα όρια συσσωρευμένων ενισχύσεων, τα οποία να κυμαίνονται ανάλογα με την ένταση των μειονεκτημάτων. Για το σκοπό αυτό, είναι απαραίτητο να καταρτισθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο μία τυπολογία αναφοράς των περιφερειών, από τους αρμοδίους για τις πολιτικές μεταφορών σε συνεργασία με τους αρμοδίους για τις περιφερειακές πολιτικές (χωρίς να εξαιρούνται, εάν χρειασθεί, οι αρμόδιοι για τις πολιτικές ανταγωνισμού).

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 **Ζητά** την ακριβέστερη εξέταση του καταλόγου των δράσεων που επελέγησαν βάσει της πρότασης της Επιτροπής, και τον οποίο η Επιτροπή εξήγγειλε ως πρόγραμμα ταχείας έναρξης στα πλαίσια της αναπτυξιακής πρωτοβουλίας, προκειμένου να προκύψει ένας ρεαλιστικός κατάλογος των έργων που θα πρέπει να αναληφθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα·

2.2 **προτείνει** ο χαρακτηρισμός «ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος» για τους πρωτεύοντες άξονες του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών να υπόκειται στην αποδεδειγμένη δέσμευση των ενδιαφερόμενων κρατών για τη χρηματοδοτική συμμετοχή τους στην υλοποίηση των διασυνοριακών τμημάτων αυτών των αξόνων και στη συμμετοχή στις διαδικασίες των ενδιαφερόμενων τοπικών αρχών·

2.3 **επιμένει** στην ανάγκη καθορισμού ρεαλιστικών προτεραιοτήτων υλοποίησης των αξόνων του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, και κυρίως όσον αφορά τον πολυετή προγραμματισμό των χρηματοδοτικών πόρων της Ευρώπης και των ενδιαφερόμενων κρατών, προκειμένου η συγκέντρωση των πόρων να αποτελέσει εγγύηση για την αποτελεσματικότητα και για την τήρηση των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων. Τα κριτήρια επιλογής πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την καταλληλότητα των επιλεγέντων τύπων χρηματοδότησης (χρήστες και/ή φορολογούμενοι) σε σχέση με τους κύριους προορισμούς των διαφόρων τμημάτων που απαρτίζουν τον εκάστοτε άξονα·

2.4 **συνιστά** τη συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών στη σύνθεση των επιτροπών καθοδήγησης των πρωτεύοντων αξόνων, καθώς και στις διαδικασίες αξιολόγησης και κατάρτισης των σχεδίων, για παράδειγμα, μέσω της μόνιμης συμμετοχής τους στις εργασίες της υπηρεσίας για τα μεγάλα έργα υποδομής, η σύσταση της οποίας προτάθηκε από την ιταλική προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη συνεδρίαση της Νάπολης στις 4 και 5 Ιουλίου 2003, εφόσον η ιδέα υλοποιηθεί·

2.5 **προτείνει** τη ρητή συμπερίληψη των θεμάτων ναυτιλιακής ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος στους φακέλους μελέτης των «θαλάσσιων αρτηριών»·

2.6 **Ζητά**, στη νέα στρατηγική για την εγγύτητα, να επιβεβαιώνεται η σημασία των πανευρωπαϊκών και ευρωμεσογειακών διαδρόμων για τη δημιουργία ενός χώρου ολοκλήρωσης και ανάπτυξης, και να διατίθενται οι κατάλληλοι οικονομικοί πόροι για την υλοποίησή τους και επισημαίνει την καίρια σημασία της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων τοπικών αρχών στο σχεδιασμό τους.

Βρυξέλλες, 11 Φεβρουαρίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/62/ΕΚ περί επιβολής τελών στα βαρέα φορτηγά οχήματα που χρησιμοποιούν ορισμένα έργα υποδομής

(2004/C 109/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Λαμβάνοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/62/ΕΚ περί επιβολής τελών στα βαρέα φορτηγά οχήματα που χρησιμοποιούν ορισμένα έργα υποδομής» COM (2003) 448 τελικό — 2003/0175 (COD),

Λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 12ης Σεπτεμβρίου 2003 να ζητήσει από την Επιτροπή των Περιφερειών να γνωμοδοτήσει για το θέμα, σύμφωνα με το άρθρο 71 και την πρώτη παράγραφο του άρθρου 265 περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

Λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 19ης Ιουνίου 2003, να ανατεθεί στην επιτροπή «πολιτική εδαφικής συνοχής» η κατάρτιση γνωμοδότησης για το θέμα,

Λαμβάνοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 290/2003 γέν. 1) που υιοθετήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2003 από την επιτροπή «πολιτική εδαφικής συνοχής» [εισηγητής: ο κ. Robert NEILL, Μέλος του Συμβουλίου του Λονδίνου (UK, PPE)],

Εκτιμώντας ότι:

1. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση και η ρύπανση στις πόλεις και τις περιφέρειές μας έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους που καλούνται να καταβάλουν οι επιχειρήσεις, την μείωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος μεταφορών, την επιβάρυνση του περιβάλλοντος, βλάπτουν δε την δημόσια υγεία.
2. Η επιβολή τελών για τη χρήση έργων υποδομής αποτελεί ένα μόνον από τα μέσα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να διασφαλιστεί η βιώσιμη και αποτελεσματική χρήση των υποδομών μεταφορών.
3. Το σημερινό επίπεδο των φόρων και των εισφορών που επιβάλλονται στις οδικές μεταφορές δεν βασίζεται στον υπολογισμό του πραγματικού κόστους, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται φαινόμενα στρέβλωσης του ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών, να μην λαμβάνεται υπόψη το περιβαλλοντικό και κοινωνικό κόστος και να δημιουργούνται δυσκολίες στην χρηματοδότηση των επενδύσεων στον τομέα των υποδομών.
4. Οι μεταφορές εμπορευμάτων αποτελούν ζωτικό παράγοντα για την επίτευξη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των περιφερειών.
5. Οι αρχές οι οποίες έχουν την ευθύνη του οδικού δικτύου που υφίσταται τις συνέπειες της κυκλοφορίας βαρέων εμπορευματικών οχημάτων είναι εκείνες που καλούνται σήμερα να καλύψουν το σχετικό κόστος, το ύψος του οποίου είναι ορισμένες φορές δυσανάλογο.
6. Το άρθρο 3γ της Συνθήκης του Άμστερνταμ υποχρεώνει την ΕΕ να λαμβάνει υπόψη την απαίτηση της προστασίας του περιβάλλοντος κατά τη χάραξη και την εφαρμογή των κοινοτικών πολιτικών που αποβλέπουν στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.
7. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Gothenburg έθεσε το ζήτημα της ισορροπίας μεταξύ των διαφόρων τρόπων μεταφοράς στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για τη βιώσιμη ανάπτυξη.
8. Μέρος της δέσμης των προτάσεων που διατυπώθηκαν για την ενίσχυση της ανάπτυξης διευρωπαϊκών δικτύων είναι και η πρόταση οδηγίας «για την διαλειτουργικότητα των συστημάτων οδικών τηλεδιοδίων στην Κοινότητα», η οποία αποτελεί αντικείμενο άλλης γνωμοδότησης (CdR 185/2003 τελικό) ⁽¹⁾.

Κατά την 53η σύνοδο ολομέλειας της 11ης και 12ης Φεβρουαρίου 2004 (συνεδρίαση της 11ης Φεβρουαρίου), υιοθέτησε, ομόφωνα, την ακόλουθη γνωμοδότηση:

⁽¹⁾ ΕΕ C 73 της 23.3.2004, σ. 54.

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

επιδοκιμάζει την αναθεώρηση του κοινού ευρωπαϊκού πλαισίου για την επιβολή τελών στα βαρέα φορτηγά οχήματα που χρησιμοποιούν ορισμένα έργα υποδομής με σκοπό την εξίσωση των συνθηκών λειτουργίας των φορέων εκμετάλλευσης βαρέων φορτηγών οχημάτων με τις συνθήκες λειτουργίας που ισχύουν για άλλα μέσα μεταφοράς στην εσωτερική αγορά·

φρονεί ότι το εν λόγω πλαίσιο πρέπει να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη λειτουργία των συστημάτων μεταφορών στην εσωτερική αγορά, επηρεάζοντας τη χρήση του οδικού δικτύου και αντιμετωπίζοντας το πρόβλημα της υπερφόρτωσης του, το κόστος της εντατικής χρήσης του οδικού δικτύου και της συντήρησης των υποδομών, και προβλέποντας την δημιουργία αποτελεσματικών νέων υποδομών·

υποστηρίζει την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και την αρχή το κόστος να εξοφλείται στον τόπο στον οποίο ανακύπτει· πρέπει να υπάρχει ενιαίο σύστημα πληρωμής για τη χρήση του οδικού δικτύου ανεξάρτητα από τον τόπο προέλευσης των χρηστών·

εκφράζει την ικανοποίησή της για την αναθεώρηση του συστήματος τιμολόγησης, δεδομένου ότι με τον τρόπο αυτό λαμβάνονται πλέον ακριβέστερα υπόψη οι τοπικοί κοινωνικοί και περιβαλλοντικοί παράγοντες, είναι εντούτοις της γνώμης ότι η τιμολόγηση θα πρέπει να βασίζεται σε όλα τα στοιχεία του εξωτερικού κόστους·

πιστεύει ότι μία καλύτερη διαχείριση της ζήτησης της χρήσης του οδικού δικτύου θα συμβάλει στην βελτίωση της οδικής ασφάλειας και σημειώνει ότι η οδική ασφάλεια αποτελεί αντικείμενο άλλης γνωμοδότησης·

1. Εφαρμογή της οδηγίας

1.1 **επιδοκιμάζει** το γεγονός ότι η εφαρμογή του ευρωπαϊκού πλαισίου περιορίζεται στα βαρέα φορτηγά οχήματα άνω των 3,5 τόνων και στα διευρωπαϊκά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών παρακαμπτήριων οδών, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας. Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει, επίσης, το γεγονός ότι στην πρόταση της Επιτροπής η απόφαση για την επιβολή διοδίων και τελών χρήσης σε όλο το εθνικό οδικό δίκτυο επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών.

1.2 **φρονεί** ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικών με τα τέλη που πρέπει να επιβάλλονται στο οδικό δίκτυο του οποίου έχουν την αρμοδιότητα, ισοσταθμίζοντας την ανάγκη να αποτρέπονται οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην ΕΕ με τα τοπικά και περιφερειακά οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά συμφέροντα. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να έχουν την ελευθερία και την ευελιξία να αποφασίζουν κατά πόσον θα πρέπει να επιβάλλουν τέλη ή όχι και σε ποιες περιπτώσεις, ύστερα από συνεννόηση με τα κράτη μέλη. Ωστόσο, για να είναι βιώσιμη η πολιτική μεταφορών, θα ήταν σκόπιμο να καθιερωθεί ένα ενιαίο ελάχιστο τέλος για τα βαρέα οχήματα το οποίο να ισχύει σε όλη την έκταση της Ευρώπης.

1.3 **εκφράζει την ικανοποίησή της** για το γεγονός ότι το πρόβλημα των παρακαμπτήριων οδών αναγνωρίζεται ρητά και ζητεί να επιτραπεί η μεγαλύτερη δυνατή ευελιξία ώστε να είναι δυνατή η διαφοροποίηση της διάρθρωσης των τιμολογίων προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι δευτερεύουσες οδοί δεν θα χρησιμοποιούνται ως υποκατάστατο των κύριων/πρωτεύουσών οδών.

1.4 **πιστεύει** ότι δεν θα πρέπει να απαιτείται από τα κράτη μέλη να ζητούν την έγκριση της Επιτροπής για την εισαγωγή τελών σε άλλες οδούς, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας.

1.5 **ζητεί** από την Επιτροπή να ενθαρρύνει τη διοργάνωση ενός διαλόγου τεχνικού χαρακτήρα μεταξύ των υπαλλήλων της Επιτροπής και εμπειρογνομόνων από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, στη φάση της διαμόρφωσης και κατάρτισης της πολιτικής μεταφορών.

2. Το σύστημα τιμολόγησης

2.1 **συμφωνεί** ότι απαιτείται ένα διαφανές σύστημα τιμολόγησης προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα έχει την αποδοχή των χρηστών.

2.2 **εκφράζει εντούτοις την απογοήτευσή της** που οι προτάσεις της Επιτροπής δεν συμφωνούν με την αρχική της πρόταση που διατυπώθηκε στη Λευκή Βίβλο «Η ευρωπαϊκή πολιτική μεταφορών με ορίζοντα το έτος 2010: η ώρα των επιλογών», κατά το ότι μόνον το κόστος που συνδέεται με τις υποδομές και το μη καλυπτόμενο κόστος των ατυχημάτων μπορούν να χρησιμεύσουν ως βάση για τον υπολογισμό του κόστους των υποδομών. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποστήριξε την προσέγγιση που υιοθέτησε η Λευκή Βίβλος του 1998 «Δίκαιη πληρωμή για τη χρήση της υποδομής», η οποία πρότεινε την επιλογή του προτύπου σύμφωνα με το οποίο τα τέλη βασίζονται στο οριακό κόστος, γεγονός που επιτρέπει να συνυπολογίζονται όλα τα εξωτερικά στοιχεία του κόστους.

2.3 **ζητεί** από την Επιτροπή να συνεχίσει να αναζητεί μία κοινώς αποδεκτή μεθοδολογία η οποία να επιτρέπει τον ποσοτικό προσδιορισμό του εξωτερικού κόστους, με βάση κατά προτίμηση το οριακό κόστος, ώστε να είναι δυνατό να αξιολογείται κατάλληλα κατά πόσον είναι ευκαίριο και πρακτικό το εν λόγω κόστος να λαμβάνεται υπόψη από το σύστημα επιβολής τελών, σε συνάρτηση με τις τυχόν αρνητικές επιπτώσεις που αυτό θα μπορούσε να έχει στις επιχειρήσεις και στην ανταγωνιστικότητα.

2.4 **συμφωνεί** ότι κατά τον υπολογισμό του κόστους θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις που τα οχήματα έχουν στις υποδομές και στο περιβάλλον. Οι προτάσεις αναφέρονται στο βάρος των οχημάτων, στο σύστημα άξονός τους, καθώς και στους τύπους των μηχανών και στο αντίστοιχο επίπεδο εκπομπής αερίων, πράγμα που συνεπώς ενδέχεται να έχει επιπτώσεις στις τοπικές και περιφερειακές αρχές ή υπηρεσίες, οι οποίες πιθανόν να χρειαστεί να ελέγχουν τα οχήματα αυτά ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωσή τους προς τα ελάχιστα πρότυπα. Σημειώνει ωστόσο ότι δεν θα διαθέτουν όλες οι υπηρεσίες ελέγχου οχημάτων πληροφορίες σχετικές με την έγκριση τύπου ή την επιμετάλλωση των φορτηγών οχημάτων.

2.5 **Ζητεί** εντούτοις από την Επιτροπή να επανεξετάσει τις προτάσεις της σχετικά με «κλάση ζημιών» στην οποία κατατάσσονται τα οχήματα, όπως αυτές εκτίθενται στο παράρτημα III, ιδιαίτερα δε, την φαινομενικά προβληματική περίπτωση ένας συνδυασμός οχημάτων (αρθρωτών οχημάτων και οδικών συρμών) με ανώτατο επιτρεπόμενο μεικτό βάρος μεταξύ 36 έως 40 τόνων σε 3 + 3 άξονες να κατατάσσεται στην «κλάση ζημιών I», δηλαδή στην ίδια κλάση με ένα διαξονικό μηχανοκίνητο όχημα με ανώτατο επιτρεπόμενο μεικτό βάρος μεταξύ 3,5 και 7,5 τόνων. Η αντίστοιχη πραγματική φθορά την οποία υφίσταται το οδικό σύστημα από τις πιο πάνω κατηγορίες οχημάτων ελάχιστα ανταποκρίνεται στο προτεινόμενο επίπεδο των προς επιβολή διοδίων.

2.6 **υποστηρίζει** την δυνατότητα οι τιμές να ποικίλλουν ανάλογα με τους τοπικούς παράγοντες, πράγμα που επιτρέπει σε συγκεκριμένες περιοχές με υψηλή πυκνότητα πληθυσμού να συνυπολογίζεται η περιβαλλοντική ευαισθησία των εν λόγω περιοχών.

2.7 **καλεί** την Επιτροπή να αποσαφηνίσει τον ορισμό της «ευαίσθητης περιοχής» όπου θα μπορούσαν να είναι δυνατές προσαυξήσεις έως 50 % ο τρόπος με τον οποίο είναι διατυπωμένος ο ορισμός είναι πολύ ασαφής και θα μπορούσε να οδηγήσει σε ευρεία ερμηνεία εκ μέρους ορισμένων κρατών μελών. Σε ό,τι αφορά την περιοχή των Άλπεων, ως κριτήριο γεωγραφικής οριοθέτησης προσφέρεται το πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης των Άλπεων που έχει συνυπογράψει η ΕΕ.

2.8 **υποστηρίζει εξίσου** την ιδέα να υπάρχει διακύμανση της τιμολόγησης ανάλογα με την ώρα της ημέρας και το επίπεδο της υπερφόρτωσης του δικτύου προκειμένου να διασφαλίζεται η βέλτιστη χρήση του οδικού δικτύου από τους μεταφορείς εμπορευμάτων.

2.9 **φρονεί** ότι είναι σκόπιμο η τιμολόγηση να ποικίλλει και ανάλογα με τον τύπο της ημέρας και όχι μόνον ανάλογα με την ώρα της ημέρας, καθώς και ανάλογα με την κατεύθυνση της διαδρομής, αρκεί τα τέλη που θα επιβάλλονται κατά μέσο όρο να είναι σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ.

2.10 **καλεί** την Επιτροπή να καταργήσει τον περιορισμό που αφορά τις διακυμάνσεις της τιμολόγησης που αποσκοπούν στη διαχείριση της κυκλοφοριακής συμφόρησης. Ο περιορισμός αυτός θα μπορούσε να παρεμποδίσει την αποτελεσματικότητα των τελών των διοδίων που εισπράττονται συναρτήσει της συμφόρησης, τα οποία, σε ορισμένες περιπτώσεις, θα έπρεπε να καθορίζονται σε επίπεδο υπερδιπλάσιο του κατώτατου ορίου, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται μία σχετικά ικανοποιητική ροή κυκλοφορίας. Οι αρχές θα έπρεπε να έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώνουν τα σχετικά τέλη σε ένα ενδεδειγμένο επίπεδο ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν κατά τόπους. Στην προκειμένη περίπτωση, θα ήταν σκόπιμο να εφαρμόζεται η αρχή της αναλογικότητας.

2.11 **ανησυχεί** ότι καθώς οι μεταφορείς των πλέον απόκεντρων και λιγότερο προσβάσιμων περιοχών της ΕΕ αναγκάζονται αναπόφευκτα να πραγματοποιούν μακρύτερες διαδρομές για τις εισαγωγές και τις εξαγωγές τους, τα τέλη που υπολογίζονται με βάση

την διανυθείσα απόσταση πιθανόν να έχουν δυσανάλογες επιπτώσεις στις τοπικές οικονομίες. Θα ήταν σκόπιμο να προβλεφθεί διαφοροποιημένη μεταχείριση που να αντισταθμίζει τις επιπτώσεις αυτές.

2.12 **συμφωνεί** ότι η διαφοροποιημένη μεταχείριση πρέπει να είναι ανάλογη του στόχου, προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να υπάρξει αθέμιτος ανταγωνισμός στην αγορά.

2.13 **εκφράζει την ικανοποίησή της** για το γεγονός ότι είναι δυνατόν τα τέλη να αντισταθμιστούν με την εισαγωγή φορολογικών περικοπών, ιδιαίτερα του ετήσιου φόρου επί των οχημάτων.

2.14 **διερωτάται** εκ νέου κατά πόσον οι υφιστάμενες ευρωπαϊκές πολιτικές στον τομέα επαρκούν προκειμένου να επισπευστεί η χρήση καθαρότερων τεχνολογιών και καυσίμων. Θεωρεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει πώς οι πολιτικές στον τομέα αυτόν θα μπορούσαν να ενισχυθούν, καθώς και το ενδεχόμενο επιβολής τελών για τη χρήση υποδομών, ώστε να διασφαλιστεί ότι και οι δύο πολιτικές θα συμβάλουν άμεσα στην επίτευξη των στόχων του περιορισμού της κυκλοφοριακής συμφόρησης και της μείωσης του επιπέδου των επιβλαβών εκπομπών.

2.15 **καλεί** την Επιτροπή να επενδύσει στην κατάρτιση τεχνικών μελετών με σκοπό την ανάπτυξη του συστήματος τιμολόγησης της χρήσης των υποδομών του οδικού δικτύου, ιδιαίτερα δε του υπολογισμού του οριακού κόστους, και να συμπεριλάβει στα τέλη όλα τα στοιχεία του εξωτερικού κόστους.

3. Χρήση των εσόδων από τα τέλη

3.1 **φρονεί** ότι έχει ουσιαστική σημασία να υπάρχουν καλές υποδομές μεταφορών προκειμένου να ενισχυθεί η οικονομική και κοινωνική συνοχή στις περιφέρειες της Ευρώπης. Δεδομένου ότι η κυκλοφορία στο οδικό δίκτυο αυξάνεται, είναι σημαντικό να αλλάξει η νοοτροπία απέναντι στις διάφορες επιλογές μεταφοράς και να ενθαρρυνθούν τα βιώσιμα μέσα μεταφοράς, πράγμα που σημαίνει ότι είναι ουσιαστικό να υπάρχουν εξίσου αποτελεσματικές και ανταγωνιστικές εναλλακτικές δυνατότητες.

3.2 **τάσσεται** υπέρ της παρακατάθεσης των εσόδων που προέρχονται από την επιβολή τελών για υπηρεσίες που συνδέονται με τις μεταφορές, δεδομένου ότι το ζήτημα αυτό διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο σε ό,τι αφορά την αποδοχή του συστήματος τιμολόγησης της χρήσης του οδικού δικτύου. Συγχρόνως όμως προτείνεται να επιτραπεί η χρησιμοποίηση των εσόδων από την τιμολόγηση της χρήσης του οδικού δικτύου για την αντισταθμισμό των απωλειών που θα προκύψουν από τη μείωση των φόρων κυκλοφορίας ή των φόρων επί των καυσίμων.

3.3 **πιστεύει**, εντούτοις, ότι, με βάση την αρχή της επικουρικότητας, τα κράτη μέλη και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα πρέπει να έχουν την ελευθερία να χρησιμοποιούν κατά βούληση τα έσοδα που προέρχονται από το προτεινόμενο σύστημα τιμολόγησης των μεταφορών, στην περίπτωση τελών που εισπράττονται για την χρήση οδικών δικτύων για τα οποία αρμόδιες είναι, ακριβώς, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές.

3.4 **φρονεί** ότι η δυνατότητα διασταυρούμενων χρηματοδοτήσεων των εναλλακτικών τρόπων μεταφοράς θα πρέπει να αναγνωριστεί ρητά σε σχέση με όλα τα είδη τελών, προκειμένου να προαχθούν πιο βιώσιμοι τρόποι μεταφοράς, και ότι αυτό δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται αποκλειστικά σε ευαίσθητες περιοχές όπου προβλέπεται η δυνατότητα προσαυξήσεων.

3.5 **καλεί** τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τους εναλλακτικούς τρόπους μεταφοράς εκείνους που μπορούν να ανακουφίσουν την υπερφόρτωση του οδικού δικτύου και να προωθήσουν την εκτροπή της μεταφοράς εμπορευμάτων προς άλλους τρόπους μεταφοράς.

3.6 **πιστεύει** ότι δεν είναι απαραίτητη η σύσταση εθνικής εποπτικής αρχής στα επιμέρους κράτη μέλη· εάν όμως χρειαστεί να συσταθεί, τότε θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει μεταξύ των μελών της και εκπροσώπους των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Αρμόδια να αποφασίζουν με ποιο τρόπο θα γίνεται η παρακολούθηση και η διαχείριση των εσόδων που θα προκύπτουν από την εισπραξη των τελών, θα πρέπει να είναι τα κράτη μέλη και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές. Θα πρέπει να υιοθετήσουν επαρκείς διαφανείς διαδικασίες με τις οποίες να λογοδοτούν σχετικά με τα τέλη που εισπράττουν και σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους αυτά αξιοποιούνται υπέρ των μεταφορών, οι δε διαδικασίες θα πρέπει να είναι διαφανείς για όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς.

3.7 **σημειώνει** ότι η χρηματοδότηση των διευρωπαϊκών δικτύων αποτελεί αντικείμενο ξεχωριστής γνωμοδότησης.

4. Τιμολόγηση σε αστικό περιβάλλον

4.1 **σημειώνει** ότι πολλές τοπικές και περιφερειακές αρχές διαθέτουν ή επιδιώκουν να εισαγάγουν πολιτικές επιβολής τελών για τη χρήση του οδικού δικτύου που εφαρμόζονται μέσω συστημάτων βασισμένων τόσο στην απόσταση όσο και στη χρονική διάρκεια, συμπεριλαμβανομένων των διοδίων και των σημάτων⁽²⁾ αντίστοιχα.

4.2 **εκφράζει την ικανοποίησή της** για το γεγονός ότι αναγνωρίζεται ρητά ότι, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, το ζήτημα της εισπραξης τελών σε άλλες οδούς καθώς και τα συστήματα επιβολής τελών για την υπερφόρτωση των αστικών οδών παραμένουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών τους, και ότι αυτές δεν δεσμεύονται από τις αρχές της οδηγίας, παρά μόνον από την γενική νομοθεσία που απορρέει από τη Συνθήκη, όπως συμβαίνει σήμερα.

4.3 **παρατηρεί** ότι η οδηγία για τα ειδικά σήματα τελών κυκλοφορίας οχημάτων («Eurovignette») δεν εφαρμόζεται σε αστικές ή

τοπικές οδούς, παρά μόνον στις περιπτώσεις στις οποίες μπορούν να εισπραχθούν τέλη για τη χρήση παρακαμπτήριων οδών ή στις περιπτώσεις στις οποίες οι εν λόγω οδοί αποτελούν μέρος του κύριου διευρωπαϊκού δικτύου.

4.4 **τονίζει**, συνεπώς, τα ακόλουθα:

— πρέπει να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να εισπράττονται διπλά τέλη ή να υπάρχει αλληλοεπικάλυψη μεταξύ εθνικών και αστικών συστημάτων εισπραξης τελών, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις στις οποίες το κύριο οδικό δίκτυο περιλαμβάνει αστικούς άξονες πρόσβασης στους δρόμους αυτούς.

— Στα τοπικά συστήματα αντιμετώπισης της κυκλοφοριακής συμφόρησης που είναι προσανατολισμένα προς τη διαχείριση της ζήτησης, ενδέχεται να ισχύουν διαφορετικές αρχές υπολογισμού του κόστους. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να επιλέξουν την εισαγωγή συστημάτων τιμολόγησης τα οποία θα βασίζονται στο οριακό κόστος, και όχι στο μέσο κόστος, προσέγγιση που η Επιτροπή υιοθέτησε στην οδηγία για τα ειδικά σήματα τελών κυκλοφορίας οχημάτων. Εάν, στο μέλλον, το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας επεκταθεί και σε άλλες οδούς και χρήστες του οδικού δικτύου, τότε θα πρέπει να επανεξεταστεί η βάση σύμφωνα με την οποία θα υπολογίζεται η τιμολόγηση, δεδομένου ότι τότε υφίστανται και άλλοι κοινωνικοί, οικονομικοί και περιβαλλοντικοί παράγοντες.

5. Εκτίμηση του αντίκτυπου

5.1 Καλεί την Επιτροπή να εξετάσει τον αντίκτυπο που θα έχει το σύστημα τιμολόγησης, ιδιαίτερα σε συνάρτηση με:

— τα αστικά και τα τοπικά συστήματα τιμολόγησης·

— τις απόκεντρες περιοχές·

— τις μικρές επιχειρήσεις μεταφορών η δραστηριότητα των οποίων έχει εθνικό ή τοπικό χαρακτήρα·

και να συμπεριλάβει τα συμπεράσματά της στην έκθεση που θα υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το 2008 για την εφαρμογή και τις επιπτώσεις της οδηγίας. Αυτό, ωστόσο, δεν θα πρέπει να επιβαρύνει επιπλέον τις εθνικές ή περιφερειακές διοικητικές υπηρεσίες των κρατών μελών.

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Τροπολογίες

Σύσταση 1

Αιτιολογικές σκέψεις — τροπολογία

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΠΠ
(5) Θα ήταν σκόπιμο, όταν τα κράτη μέλη αποφασίζουν την καθιέρωση διοδίων, να λαμβάνουν επίσης υπόψη το κόστος των ατυχημάτων, το οποίο δεν καλύπτεται ασφαλιστικά και βαρύνει το κοινωνικό σύνολο.	(5) Θα ήταν σκόπιμο, όταν τα κράτη μέλη αποφασίζουν την καθιέρωση διοδίων, να λαμβάνουν επίσης υπόψη όλα τα στοιχεία του εξωτερικού κόστους, συμπεριλαμβανομένου του κόστους της συμφόρησης, του κόστους για την υγεία και του περιβαλλοντικού κόστους και του κόστους το κόστος των ατυχημάτων, το οποίο δεν καλύπτεται ασφαλιστικά και βαρύνει το κοινωνικό σύνολο.

⁽²⁾ Τα σήματα χρησιμοποιούνται ευρέως στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ως μια μορφή διοδίων, συχνά σε αυτοκινητοδρόμους, για να μπορούν οι χρήστες να πληρώνουν για τη χρήση του οδικού δικτύου, και συνίστανται σε παραστατικό (βάουτσερ) ή έγγραφο κυκλοφορίας.

Αιτιολογία

Κατά την τιμολόγηση θα πρέπει να συνυπολογίζονται όλα τα στοιχεία του εξωτερικού κόστους και όχι μόνον το κόστος των ατυχημάτων, ώστε να λαμβάνεται υπόψη το πραγματικό κοινωνικό, περιβαλλοντικό και οικονομικό κόστος της χρήσης του οδικού δικτύου.

Σύσταση 2

Αιτιολογικές σκέψεις — τροπολογία

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
(8) Το οικονομικό βάρος για τον τομέα των οδικών μεταφορών δεν πρέπει, ει δυνατόν, να αυξηθεί αλλά να κατανεμηθεί με διαφορετικό τρόπο με την αντικατάσταση ενός συστήματος φόρων και πάγιων τελών από ένα σύστημα τελών χρήσης των υποδομών. Τα κράτη μέλη, όταν καθιερώνουν διόδια ή/και δικαιώματα χρήσης, πρέπει επομένως να είναι σε θέση να μειώνουν ιδίως το ποσοστό των ετήσιων φόρων επί των οχημάτων, ενδεχομένως κάτω του ελάχιστου ύψους που προβλέπεται στο παράρτημα I της οδηγίας 1999/62/ΕΚ.	(8) Το οικονομικό βάρος για τον τομέα των οδικών μεταφορών δεν πρέπει, ει δυνατόν, να αυξηθεί αλλά να κατανεμηθεί με διαφορετικό τρόπο με την αντικατάσταση ενός συστήματος φόρων και πάγιων τελών. Οι φόροι και τα πάγια τέλη πρέπει να αντικατασταθούν από ένα σύστημα τελών χρήσης των υποδομών. Τα κράτη μέλη, όταν καθιερώνουν διόδια ή/και δικαιώματα χρήσης, πρέπει να μπορούν επομένως να είναι σε θέση να μειώνουν ιδίως το ποσοστό των ετήσιων φόρων επί των οχημάτων. Το επίπεδο των φόρων επί των οχημάτων δεν πρέπει, σε περίπτωση μείωσής τους, να είναι κατώτερο ή των φόρων επί των οχημάτων, ενδεχομένως κάτω του ελάχιστου ύψους που προβλέπεται στο παράρτημα I της οδηγίας 1999/62/ΕΚ.

Αιτιολογία

Σε περίπτωση μείωσης του συντελεστή του φόρου επί των οχημάτων, για λόγους αρχής, ο φόρος αυτός δεν θα πρέπει να επιτρέπεται να είναι χαμηλότερος του ελάχιστου ύψους που προβλέπεται στο παράρτημα I της οδηγίας 1999/62/ΕΚ. Στην αντίθετη περίπτωση θα προκληθούν απαράδεκτα μειονεκτήματα, διότι το αποτέλεσμα θα ήταν:

- να περιοριστεί ο οικολογικός αντίκτυπος των φόρων επί των οχημάτων ο οποίος σχετίζεται με τις εκπομπές ρύπων,
- να στρεβλωθεί κατά απαράδεκτο τρόπο το ύψος της φορολογική επιβάρυνσης βαρέων οχημάτων σε σχέση με τα οχήματα ιδιωτικής χρήσης. Το αποτέλεσμα θα ήταν υποστούν τα οχήματα αυτά πολύ υψηλότερη φορολογική επιβάρυνση απ' ό,τι τα βαρέα οχήματα. Το γεγονός αυτό θα υπονομεύσει το σύστημα των φόρων επί των βαρέων οχημάτων, το οποίο, όχι από οχημική αλλά τουλάχιστον από αντικειμενική άποψη, χρησιμεύει στην αντιστάθμιση του κόστους των υποδομών.

Σύσταση 3

Αιτιολογική σκέψη 9

Κείμενο της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
(9) Όσον αφορά τη χρηματοδότηση των υποδομών, είναι σκόπιμο να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για να μειωθεί η υπερφόρτωση του δικτύου και να περατωθούν οι υποδομές του διευρωπαϊκού δικτύου. Συνεπώς, για να εξασφαλισθεί η ανάπτυξη του δικτύου μεταφορών στο σύνολό του, τα έσοδα από τα τέλη πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη συντήρηση των οδικών υποδομών και προς όφελος του τομέα των μεταφορών, έτσι ώστε να επιτευχθεί ισόρροπη ανάπτυξη όλων των υποδομών.	(9) Όσον αφορά τη χρηματοδότηση των υποδομών, είναι σκόπιμο να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για να μειωθεί η υπερφόρτωση του δικτύου και να περατωθούν οι υποδομές του διευρωπαϊκού δικτύου. Συνεπώς, για να εξασφαλισθεί η ανάπτυξη του δικτύου μεταφορών στο σύνολό του, τα έσοδα από τα τέλη πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη συντήρηση των οδικών υποδομών και προς όφελος του τομέα των μεταφορών, ιδιαίτερα των εναλλακτικών βιώσιμων μέσων μεταφοράς, έτσι ώστε να επιτευχθεί ισόρροπη ανάπτυξη όλων των υποδομών. Με την έννοια αυτή, τα έσοδα θα μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν και για την αντιστάθμιση των συνεπειών της μείωσης των φόρων κυκλοφορίας.

Αιτιολογία

Η οδηγία πρέπει να αναγνωρίζει ρητά τη δυνατότητα διασταυρούμενων χρηματοδοτήσεων των εναλλακτικών τρόπων μεταφοράς σε σχέση με όλων των ειδών τα τέλη, προκειμένου να προωθηθούν πιο βιώσιμοι τρόποι μεταφορών. Αυτό δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται αποκλειστικά σε ευαίσθητες περιοχές όπου τα τέλη είναι αυξημένα.

Σύσταση 4

Αιτιολογική σκέψη 13

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΠΠ
(13) Για να εξασφαλισθεί η ορθή εφαρμογή των απαιτήσεων της οδηγίας, τα κράτη μέλη οφείλουν να ορίσουν μια ανεξάρτητη εποπτική αρχή. Το όργανο αυτό συνιστά κείμενο στοιχείο για να εξασφαλισθεί, με κατάλληλο έλεγχο, ισόρροπη χρήση των διαθέσιμων πόρων. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να προωθηθούν απλοί και σαφείς κανόνες σχετικά με τη δυνατότητα δημιουργίας συνεργίας μεταξύ των υποδομών ανταγωνιστικών τρόπων μεταφοράς μέσα στον ίδιο διάδρομο.	(13) Για να εξασφαλισθεί η ορθή εφαρμογή των απαιτήσεων της οδηγίας, τα κράτη μέλη οφείλουν να υιοθετήσουν διαφανείς λογιστικές διαδικασίες για την ισόρροπη χρήση των διαθέσιμων πόρων. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να προωθηθούν απλοί και σαφείς κανόνες σχετικά με τη δυνατότητα δημιουργίας συνεργίας μεταξύ των υποδομών ανταγωνιστικών τρόπων μεταφοράς μέσα στον ίδιο διάδρομο.

Αιτιολογία

Η σύσταση εθνικής εποπτικής αρχής στα επιμέρους κράτη μέλη δεν είναι απαραίτητη. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι εκείνα που θα αποφασίζουν με ποιο τρόπο θα γίνεται η παρακολούθηση και η διαχείριση των εσόδων που θα προκύπτουν από την εισπραξη των τελών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υιοθετήσουν επαρκείς διαφανείς διαδικασίες με τις οποίες να λογοδοτούν σχετικά με τα τέλη που εισπράττουν και σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους αυτά αξιοποιούνται υπέρ των μεταφορών.

Σύσταση 5

Αιτιολογική σκέψη 14

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΠΠ Προσθήκη κειμένου
(14) Χρειάζεται ακόμη νέα τεχνική πρόοδος για να αναπτυχθεί το σύστημα τιμολόγησης χρήσης των οδικών υποδομών. Πρέπει να καθιερωθεί μία διαδικασία που θα επιτρέπει στην Επιτροπή να αναπροσαρμόζει τις απαιτήσεις της οδηγίας 1999/62/ΕΚ στην τεχνική πρόοδο, και να συμβουλευτεί προς το σκοπό αυτό τα κράτη μέλη. Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας πρέπει να ληφθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή.	(14) Χρειάζεται ακόμη νέα τεχνική πρόοδος για να αναπτυχθεί το σύστημα τιμολόγησης χρήσης των οδικών υποδομών, ιδιαίτερα το σύστημα υπολογισμού του οριακού κόστους, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται όλα τα στοιχεία του εξωτερικού κόστους. Πρέπει να καθιερωθεί μία διαδικασία που θα επιτρέπει στην Επιτροπή να αναπροσαρμόζει τις απαιτήσεις της οδηγίας 1999/62/ΕΚ στην τεχνική πρόοδο, και να συμβουλευτεί προς το σκοπό αυτό τα κράτη μέλη. Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας πρέπει να ληφθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή.

Αιτιολογία

Υπάρχουν πολλά διαφορετικά πρότυπα υπολογισμού του οριακού κόστους τα οποία λαμβάνουν υπόψη όλα τα στοιχεία του εξωτερικού κόστους. Πρόθεσή μας είναι να τονίσουμε την ανάγκη να εξεταστεί το ζήτημα αυτό περαιτέρω, ώστε να καταστεί δυνατό να υιοθετηθεί μία συνεπής πανευρωπαϊκή προσέγγιση.

Σύσταση 6

Σημείο 3 α): Τροποποίηση του άρθρου 7 παράγραφος 2 — Μερική διαγραφή

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
2. Τα διόδια και τα δικαιώματα χρήσης επιβάλλονται στα καθοριζόμενα οχήματα και στο οδικό διευρωπαϊκό δίκτυο. Τα κράτη μέλη μπορούν να επεκτείνουν τα διόδια και τα δικαιώματα χρήσης σε άλλους δρόμους του κύριου οδικού δικτύου. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, η επέκταση αυτή σε άλλους δρόμους υπόκειται στη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 9γ, παράγραφος 5.	2. Τα διόδια και τα δικαιώματα χρήσης επιβάλλονται στα καθοριζόμενα οχήματα και στο οδικό διευρωπαϊκό δίκτυο. Τα κράτη μέλη μπορούν να επεκτείνουν τα διόδια και τα δικαιώματα χρήσης σε άλλους δρόμους του κύριου οδικού δικτύου.

Αιτιολογία

Τα κράτη μέλη δεν πρέπει να υποχρεούνται να ζητούν την έγκριση της Επιτροπής για την εισαγωγή τελών σε άλλες οδούς, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας.

Σύσταση 7

Σημείο 1 β): Προσθήκη σημείου αβ) στο άρθρο 2

Πρόταση της Επιτροπής	Πρόταση της ΕΤΠ
“κόστος κατασκευής”, το κόστος που συνδέεται με την κατασκευή, συμπεριλαμβανομένου ενδεχομένως του κόστους των τόκων επί του επενδεδυμένου κεφαλαίου, νέων υποδομών ή υποδομών που περατώθηκαν πριν τις ... [15 έτη το αργότερο πριν την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας]”	“κόστος κατασκευής”, το κόστος που συνδέεται με την κατασκευή, συμπεριλαμβανομένου ενδεχομένως του κόστους των τόκων επί του επενδεδυμένου κεφαλαίου, νέων υποδομών ή υποδομών που περατώθηκαν πριν τις ... [15 30 έτη το αργότερο πριν την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας]”

Αιτιολογία

Με τον χρονικό περιορισμό που τίθεται για τον υπολογισμό του κόστους κατασκευής, τα κράτη μέλη που πραγματοποίησαν επενδύσεις υπέρ της επέκτασης του οδικού δικτύου υψηλών προδιαγραφών σε πρώιμο στάδιο θα βρεθούν σε μειονεκτική θέση.

Σύσταση 8

Σημείο 3 στ): Τροποποίηση της παραγράφου 9 του άρθρου 7

Πρόταση της Επιτροπής	Πρόταση της ΕΤΠ
«9. Το μέσο σταθμισμένο ύψος των διοδίων σχετίζεται με το κόστος κατασκευής, εκμετάλλευσης, συντήρησης και ανάπτυξης του αντίστοιχου δικτύου υποδομών, συμπεριλαμβανομένου του κόστους που αφορά τη μείωση των οχλήσεων από το θόρυβο, καθώς και με το άμεσο ή έμμεσο κόστος των ατυχημάτων με το οποίο επιβαρύνεται η κοινωνία επειδή δεν τα αναλαμβάνουν τα συστήματα ασφάλισης. [ΣτΜ: το κείμενο της Επιτροπής είναι ελλιπές στην ελληνική απόδοση: παρατίθεται δίπλα συμπληρωμένο με πλάγια στοιχεία]Ο υπολογισμός των μέσων σταθμισμένων διοδίων πραγματοποιείται, όσον αφορά το συνυπολογισμό του κόστους κατασκευής, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που απορρέουν από συμβάσεις εκχώρησης υπάρχουσες στις [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας]».	«9. Το μέσο σταθμισμένο ύψος των διοδίων σχετίζεται με το κόστος κατασκευής, εκμετάλλευσης, συντήρησης και ανάπτυξης του αντίστοιχου δικτύου υποδομών, συμπεριλαμβανομένου του κόστους που αφορά τη μείωση των οχλήσεων από το θόρυβο και του κόστους των πραγματικών πληρωμών τις οποίες καταβάλλει ο φορέας εκμετάλλευσης των υποδομών και αφορούν αντικειμενικά στοιχεία που συνδέονται με το περιβάλλον και την υγεία, και τα οποία εκτείνονται, π.χ., από την όπως είναι π.χ. ή ρύπανση του εδάφους έως καθώς και με το άμεσο ή έμμεσο κόστος των ατυχημάτων με το οποίο επιβαρύνεται η κοινωνία επειδή δεν τα αναλαμβάνουν τα συστήματα ασφάλισης.Ο υπολογισμός των μέσων σταθμισμένων διοδίων πραγματοποιείται, όσον αφορά το συνυπολογισμό του κόστους κατασκευής, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που απορρέουν από συμβάσεις εκχώρησης υπάρχουσες στις [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας]».

Αιτιολογία

Κατά τον υπολογισμό των τελών πρέπει να συνυπολογίζονται όλα τα στοιχεία του εξωτερικού κόστους —όχι μόνο το κόστος των ατυχημάτων— ώστε να αποδίδεται το τρέχον κοινωνικό, περιβαλλοντικό και οικονομικό κόστος της χρήσης των υποδομών.

Σύσταση 9

Σημείο 3η): Προσθήκη παραγράφου 11 στο άρθρο 7

Πρόταση της Επιτροπής	Πρόταση της ΕΠΠ
11. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις υποδομών σε ιδιαίτερα ευαίσθητες περιοχές, ιδίως στις ορεινές περιοχές, και κατόπιν διαβούλευσης με την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 9γ παράγραφος 5, μπορεί να εφαρμοστεί προσαύξηση των διοδίων με σκοπό να καλυφθεί η σταυροειδής χρηματοδότηση του επενδυτικού κόστους άλλων υποδομών μεταφοράς υψηλού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος στον ίδιο διάδρομο ή την ίδια περιοχή μεταφοράς. Η προσαύξηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 25 % των διοδίων. Η εφαρμογή της συγκεκριμένης διάταξης υπόκειται στην υποβολή των χρηματοδοτικών προγραμμάτων για τις αντίστοιχες υποδομές και ανάλυσης κόστους-αποτελέσματος για το νέο έργο υποδομής. Στην περίπτωση νέων διαμεθωριακών έργων, η εφαρμογή της συγκεκριμένης διάταξης υπόκειται στη συμφωνία των ενδιαφερομένων κρατών μελών. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι η προτεινόμενη προσαύξηση δεν ανταποκρίνεται στους όρους που τίθενται στην παρούσα παράγραφο, ζητεί τη γνώμη της επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 9γ, παράγραφος 1. Μπορεί να απορρίψει τα προγράμματα επιβολής τελών που έχει υποβάλει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος σύμφωνα με τη διαδικασία και η οποία αναφέρεται στο άρθρο 9γ, παράγραφος 2. Εφόσον η Επιτροπή ενημερώσει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ότι πρόκειται να ζητήσει τη γνώμη της επιτροπής, αναστέλλεται η προθεσμία των 30 ημερών που προδιαγράφεται στο άρθρο 2 της απόφασης του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 9γ, παράγραφος 5.	11. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις υποδομών σε ιδιαίτερα ευαίσθητες περιοχές, ιδίως στις ορεινές περιοχές <u>και την περιοχή των Άλπεων, η οποία καλύπτεται από την Σύμβαση των Άλπεων,</u> και κατόπιν διαβούλευσης με την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 9γ παράγραφος 5, μπορεί να εφαρμοστεί προσαύξηση των διοδίων με σκοπό να καλυφθεί η σταυροειδής χρηματοδότηση του επενδυτικού κόστους άλλων υποδομών μεταφοράς υψηλού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος <u>καθώς και να εφαρμοστούν εναλλακτικά μέτρα για την ελάττωση της κυκλοφοριακής συμφόρησης ή μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος</u> στον ίδιο διάδρομο ή την ίδια περιοχή μεταφοράς. Η προσαύξηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2550 % των διοδίων. Η εφαρμογή της συγκεκριμένης διάταξης υπόκειται στην υποβολή των χρηματοδοτικών προγραμμάτων για τις αντίστοιχες υποδομές και ανάλυσης κόστους-αποτελέσματος για το νέο έργο υποδομής. Στην περίπτωση νέων διαμεθωριακών έργων, η εφαρμογή της συγκεκριμένης διάταξης υπόκειται στη συμφωνία των ενδιαφερομένων κρατών μελών. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι η προτεινόμενη προσαύξηση δεν ανταποκρίνεται στους όρους που τίθενται στην παρούσα παράγραφο, ζητεί τη γνώμη της επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 9γ, παράγραφος 1. Μπορεί να απορρίψει τα προγράμματα επιβολής τελών που έχει υποβάλει το ενδιαφερόμενο κράτος σύμφωνα με τη διαδικασία και η οποία αναφέρεται στο άρθρο 9γ, παράγραφος 2. Εφόσον η Επιτροπή ενημερώσει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ότι πρόκειται να ζητήσει τη γνώμη της επιτροπής, αναστέλλεται η προθεσμία των 30 ημερών που προδιαγράφεται στο άρθρο 2 της απόφασης του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 9γ, παράγραφος 5.

Αιτιολογία

Η περιοχή που καλύπτεται από τη Σύμβαση των Άλπεων αποτελεί ένα καλό κριτήριο για τον ορισμό της «ευαίσθητης» περιοχής των Άλπεων. Επιπλέον, οι σταυροειδείς χρηματοδοτήσεις δεν θα πρέπει απλώς να αποτελούν μία λύση που καθιστά δυνατή τη βελτίωση των υποδομών μεταφορών, αλλά και να επιτρέπουν την λήψη εναλλακτικών μέτρων με σκοπό την ελάττωση της κυκλοφοριακής συμφόρησης ή την λήψη μέτρων προστασίας. Επίσης, η προσαύξηση στις ευαίσθητες περιοχές δεν θα πρέπει να περιορίζεται αυστηρά στο 25 %, παρά θα πρέπει να είναι υψηλότερη και πιο ευέλικτη.

Σύσταση 10

Σημείο 3 ζ): Τροποποίηση του άρθρου 7 παράγραφος 10 — Τροποποίηση

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
10. Με την επιφύλαξη των μέσων σταθμισμένων διοδίων που αναφέρονται στην παράγραφο 9, τα κράτη μέλη μπορούν εφαρμόζοντας διακύμανση του ποσοστού των διοδίων συναρτήσει: α) των διαφόρων τύπων οχημάτων, ανάλογα με την κλάση ζημιών που προκαλούν στους δρόμους σύμφωνα με το παράρτημα III, καθώς και ανάλογα με την κλάση εκπομπών τους EURO σύμφωνα με το παράρτημα 0· β) της στιγμής της ημέρας και του μεγέθους υπερφόρτωσης του αντίστοιχου οδικού άξονα, με την προϋπόθεση ότι τα διόδια δεν υπερβαίνουν το 100% των διοδίων που επιβάλλονται κατά την φθηνότερη περίοδο της ημέρας· γ) με τον αντίστοιχο άξονα του οδικού δικτύου, ανάλογα με την ευαισθησία της περιοχής από περιβαλλοντική άποψη, της πυκνότητας πληθυσμού ή του κινδύνου ατυχήματος· Οιαδήποτε διακύμανση των διοδίων που εισπράττονται συναρτήσει των διαφόρων τύπων οχημάτων, της ώρας του 24ώρου και του μεγέθους της συμφόρησης καθώς και του αντίστοιχου άξονα του οδικού δικτύου είναι ανάλογη με τον επιδιωκόμενο στόχο. Το αργότερο έως την 1η Ιουλίου 2008, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να διαφοροποιήσουν το ύψος των διοδίων συναρτήσει του αντίστοιχου άξονα του οδικού δικτύου, σύμφωνα με το σημείο γ).	10. Με την επιφύλαξη των μέσων σταθμισμένων διοδίων που αναφέρονται στην παράγραφο 9, τα κράτη μέλη μπορούν εφαρμόζοντας διακύμανση του ποσοστού των διοδίων συναρτήσει: α) των διαφόρων τύπων οχημάτων, ανάλογα με την κλάση ζημιών που προκαλούν στους δρόμους σύμφωνα με το παράρτημα III, καθώς και ανάλογα με την κλάση εκπομπών τους EURO σύμφωνα με το παράρτημα 0· β) <u>του τύπου της ημέρας και της κατεύθυνσης του δρομολογίου·</u> γ) της στιγμής της ημέρας και του μεγέθους υπερφόρτωσης του αντίστοιχου οδικού άξονα, με την προϋπόθεση ότι τα διόδια δεν υπερβαίνουν το 100% των διοδίων που επιβάλλονται κατά την φθηνότερη περίοδο της ημέρας· δ) <u>του αντίστοιχου άξονος του οδικού δικτύου, ανάλογα με την ευαισθησία της περιοχής από περιβαλλοντική άποψη, την πυκνότητα πληθυσμού, <u>τον απόκεντρο χαρακτήρα της</u> ή τον κίνδυνο ατυχήματος·</u> Οιαδήποτε διακύμανση των διοδίων που εισπράττονται συναρτήσει των διαφόρων τύπων οχημάτων, της ώρας του 24ώρου και του μεγέθους της συμφόρησης καθώς και του αντίστοιχου άξονα του οδικού δικτύου είναι ανάλογη με τον επιδιωκόμενο στόχο. Το αργότερο έως την 1η Ιουλίου 2008, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να διαφοροποιήσουν το ύψος των διοδίων συναρτήσει του αντίστοιχου άξονα του οδικού δικτύου, σύμφωνα με το σημείο γ).

Αιτιολογία

Εάν το σκεπτικό είναι η τιμολόγηση να χρησιμεύσει ως μέσο διαχείρισης της ζήτησης, τότε πρέπει να ληφθούν υπόψη όλοι οι παράγοντες που επηρεάζουν την χρήση του οδικού δικτύου, στους οποίους περιλαμβάνεται ο τύπος της ημέρας, δηλ. κατά πόσον πρόκειται για εργάσιμη ημέρα ή αργία. Πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα τα τέλη να διαφέρουν ανάλογα με την κατεύθυνση της διαδρομής ορισμένες ώρες της ημέρας.

Θα πρέπει να αρθεί το όριο που έχει τεθεί για την διακύμανση των διοδίων με σκοπό την διαχείριση της κυκλοφοριακής συμφόρησης. Ένα τέτοιο όριο δεν θα επέτρεπε στα τέλη που εισπράττονται συναρτήσει της συμφόρησης να έχουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Τα τέλη αυτά θα ήταν σκόπιμο να οριστούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, σε επίπεδο υψηλότερο του διπλάσιου του ελάχιστου επιπέδου ώστε να διασφαλίζεται σχετικά ελεύθερη κυκλοφορία. Οι αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ορίζουν τα τέλη σε επίπεδο που να φέρει αποτελέσματα, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες. Κυρίαρχη αρχή θα πρέπει να είναι η αναλογικότητα.

Οι πλέον απόκεντρες και λιγότερο προσβάσιμες περιοχές της ΕΕ αναπόφευκτα έχουν να αντιμετωπίσουν μακρύτερες διαδρομές για τις εισαγωγές και εξαγωγές τους και τα τέλη τα οποία καθορίζονται με βάση την διανυόμενη απόσταση ενδέχεται να έχουν δυσανάλογες επιπτώσεις στις τοπικές οικονομίες. Πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα διακύμανσης των τιμών προκειμένου να αντισταθμιστεί ο εν λόγω αντίκτυπος.

Σύσταση 11

Σημείο 4 Τροποποίηση του άρθρου 7β — Τροποποίηση

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης, καθώς και άλλων διατάξεων του κοινοτικού δικαίου, τα κράτη μέλη μπορούν, κατά την καθιέρωση συστήματος διοδίων ή/και δικαιωμάτων χρήσης των υποδομών, να αντισταθμίζουν τα εν λόγω τέλη ιδίως με μείωση του συντελεστή που εφαρμόζεται για τον φόρο επί των οχημάτων, ενδεχομένως, ύψους κατώτερου των ελάχιστων συντελεστών που καθορίζονται στο παράρτημα Ι.	1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης, καθώς και άλλων διατάξεων του κοινοτικού δικαίου, τα κράτη μέλη μπορούν, κατά την καθιέρωση συστήματος διοδίων ή/και δικαιωμάτων χρήσης των υποδομών, να αντισταθμίζουν τα εν λόγω τέλη ιδίως με μείωση του συντελεστή που εφαρμόζεται για τον φόρο επί των οχημάτων <u>ή τον φόρο επί των καυσίμων</u> , ενδεχομένως, ύψους κατώτερου των ελάχιστων συντελεστών που καθορίζονται στο παράρτημα Ι.

Αιτιολογία

Η οδηγία πρέπει να αναγνωρίζει ρητά στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να μειώνουν τους φόρους επί των καυσίμων προκειμένου να μπορούν να αντισταθμίσουν τα τέλη που συνδέονται με την χρήση του οδικού δικτύου. Μία μείωση της φορολογίας των καυσίμων αποτελεί ένα πιο δίκαιο σύστημα δεδομένου ότι με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η ισότιμη μεταχείριση όλων των χρηστών του οδικού δικτύου, στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς, ανεξάρτητα από τη χώρα προέλευσής τους.

Σύσταση 12

Σημείο 6 Προσθήκη άρθρου 8α — Μερική διαγραφή και τροποποίηση

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
6) Προστίθενται τα εξής άρθρα 8α και 8β: «Άρθρο 8α: 1. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά για τον διορισμό ανεξάρτητης εποπτικής αρχής υποδομών. 2. Η ανεξάρτητη εποπτική αρχή υποδομών ελέγχει τη λειτουργία του συστήματος διοδίων ή/και δικαιωμάτων χρήσης κατά τρόπο που να εγγυάται τη διαφάνεια και την ισότιμη μεταχείριση μεταξύ μεταφορέων. 3. Με την επιφύλαξη της αυτονομίας των ιδιωτών αναδόχων, η ανεξάρτητη εποπτική αρχή υποδομών επαληθεύει εάν τα έσοδα από τα διόδια ή/και τα δικαιώματα χρήσης των υποδομών χρησιμοποιούνται για βιώσιμα έργα στον τομέα των μεταφορών. 4. Η ανεξάρτητη εποπτική αρχή υποδομών προωθεί τη συνέργια στη χρηματοδότηση με συντονισμό των διαφόρων χρηματοδοτικών πόρων των μεταφορικών υποδομών. 5. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για το διορισμό της ανεξάρτητης εποπτικής αρχής υποδομών, καθώς και τους τομείς αρμοδιότητάς της. Άρθρο 8β: Οι εκπτώσεις ή οι μειώσεις του ύψους των διοδίων που ενδεχομένως χορηγούνται περιορίζονται στην πραγματική εξοικονόμηση που επιτεύχθηκε επί του διοικητικού κόστους από τον φορέα εκμετάλλευσης της υποδομής. Για τον καθορισμό του ύψους της έκπτωσης, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη η εξοικονόμηση του κόστους που έχει ήδη περιληφθεί στα εισπραχθέντα διόδια.»	6) Προστίθενται τα εξής άρθρα 8α και 8β: «Προστίθεται το εξής άρθρο 8α: 1. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά για τον διορισμό ανεξάρτητης εποπτικής αρχής υποδομών. 2. Η ανεξάρτητη εποπτική αρχή υποδομών ελέγχει τη λειτουργία του συστήματος διοδίων ή/και δικαιωμάτων χρήσης κατά τρόπο που να εγγυάται τη διαφάνεια και την ισότιμη μεταχείριση μεταξύ μεταφορέων. 3. Με την επιφύλαξη της αυτονομίας των ιδιωτών αναδόχων, η ανεξάρτητη εποπτική αρχή υποδομών επαληθεύει εάν τα έσοδα από τα διόδια ή/και τα δικαιώματα χρήσης των υποδομών χρησιμοποιούνται για βιώσιμα έργα στον τομέα των μεταφορών. 4. Η ανεξάρτητη εποπτική αρχή υποδομών προωθεί τη συνέργια στη χρηματοδότηση με συντονισμό των διαφόρων χρηματοδοτικών πόρων των μεταφορικών υποδομών. 5. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για το διορισμό της ανεξάρτητης εποπτικής αρχής υποδομών, καθώς και τους τομείς αρμοδιότητάς της. Άρθρο 8β: Οι εκπτώσεις ή οι μειώσεις του ύψους των διοδίων που ενδεχομένως χορηγούνται περιορίζονται στην πραγματική εξοικονόμηση που επιτεύχθηκε επί του διοικητικού κόστους από τον φορέα εκμετάλλευσης της υποδομής. Για τον καθορισμό του ύψους της έκπτωσης, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη η εξοικονόμηση του κόστους που έχει ήδη περιληφθεί στα εισπραχθέντα διόδια.»

Αιτιολογία

Δεν είναι απαραίτητη η σύσταση εθνικής εποπτικής αρχής στα επιμέρους κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι εκείνα που θα αποφασίζουν με ποιο τρόπο θα γίνεται η παρακολούθηση και η διαχείριση των εσόδων που θα προκύπτουν από την εν λόγω εισπραξη των τελών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υιοθετήσουν επαρκείς διαφανείς διαδικασίες με τις οποίες να λογοδοτούν σχετικά με τα τέλη που εισπράττουν και σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους αυτά αξιοποιούνται υπέρ των μεταφορών.

Σύσταση 13

Σημείο 6 β) Τροποποίηση του άρθρου 9 — Τροποποίηση

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
β) Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από την εξής: «2.Με την επιφύλαξη του άρθρου 7, παράγραφος 11, τα έσοδα από τα διόδια ή/και τα δικαιώματα χρήσης χρησιμοποιούνται για τη συντήρηση της αντίστοιχης υποδομής, καθώς και προς όφελος των μεταφορών στο σύνολό τους, λαμβανομένης υπόψη της ισόρροπης ανάπτυξης των δικτύων μεταφορών.»	β) Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από την εξής: «2.Με την επιφύλαξη του άρθρου 7, παράγραφος 11, τα έσοδα από τα διόδια ή/και τα δικαιώματα χρήσης χρησιμοποιούνται για τη συντήρηση της αντίστοιχης υποδομής, καθώς και προς όφελος των μεταφορών στο σύνολό τους, <u>συμπεριλαμβανομένων των βιώσιμων εναλλακτικών τρόπων μεταφοράς</u>, λαμβανομένης υπόψη της ισόρροπης ανάπτυξης των δικτύων μεταφορών. <u>Με την έννοια αυτή, τα έσοδα θα μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν και για την αντιστάθμιση των συνεπειών της μείωσης των φόρων κυκλοφορίας.</u>»

Αιτιολογία

Στην οδηγία πρέπει να αναγνωριστεί ρητά η δυνατότητα διασταυρούμενων χρηματοδοτήσεων των εναλλακτικών τρόπων μεταφοράς σε σχέση με όλα τα είδη τελών, προκειμένου να προαχθούν πιο βιώσιμοι τρόποι μεταφοράς, αυτό δε δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται αποκλειστικά σε ευαίσθητες περιοχές όπου ισχύει η δυνατότητα προσαυξήσεων.

Θα πρέπει να γίνει αναφορά στην δυνατότητα να επιβάλλονται τέλη με σκοπό τη χρηματοδότηση αντισταθμιστικών φορολογικών περικοπών.

Βρυξέλλες, 11 Φεβρουαρίου 2004

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την Ανακοίνωση για τη συνέχεια που δόθηκε στο Λευκό Βιβλίο «Μια νέα πνοή για την Ευρωπαϊκή νεολαία». Προτεινόμενοι κοινοί στόχοι για τη συμμετοχή και την ενημέρωση των νέων σε απάντηση στο ψήφισμα του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2002 σχετικά με ένα πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας

(2004/C 109/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση για τη συνέχεια που δόθηκε στο Λευκό Βιβλίο «Μια νέα πνοή για την Ευρωπαϊκή νεολαία». Προτεινόμενοι κοινοί στόχοι για τη συμμετοχή και την ενημέρωση των νέων σε απάντηση στο ψήφισμα του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2002 σχετικά με ένα πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας COM(2003) 184 τελικό,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 14ης Απριλίου 2003, να ζητήσει γνωμοδότηση επί του θέματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 265, πρώτη παράγραφος της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Προεδρείου της 1ης Ιουλίου 2003 να αναθέσει στην επιτροπή «Πολιτισμός και παιδεία» την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το Λευκό Βιβλίο της Επιτροπής «Μια νέα πνοή για την ευρωπαϊκή νεολαία» (COM (2001) 681 τελικό), και τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ επί του σχετικού θέματος CdR 389/2001 Fin (1),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής στο οποίο αναλύονται οι απαντήσεις των κρατών μελών σε ερωτηματολόγιο της Επιτροπής για τη συμμετοχή και ενημέρωση των νέων,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το άρθρο 149 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το ψήφισμα του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2002 για τον καθορισμό ενός νέου πλαισίου συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας COM(2001) 681 τελικό,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το ψήφισμα του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2002 για τη δια βίου μάθηση (2),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το ψήφισμα του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2001 σχετικά με την «Πρώιμη μεταξύ των νέων της έννοιας της πρωτοβουλίας, του επιχειρηματικού πνεύματος και της δημιουργικότητας: από τον αποκλεισμό στη χαρά της ζωής»,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το ψήφισμα του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2002 για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της νεολαίας, που υιοθετήθηκε στις 30 Μαΐου 2002,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το σχέδιο γνωμοδότησης (CDR 309/2003Rev.1) που υιοθετήθηκε στις 5 Δεκεμβρίου 2003 από την επιτροπή «Πολιτισμός και Παιδεία» (Εισηγητής ο κ. **Jens Kramer Mikkelsen** Δήμαρχος του Δήμου Κοπεγχάγης (DK/PSE)

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι:

1. για το μέλλον της Ευρώπης είναι σημαντικό να καταπολεμηθεί, σε όλα τα επίπεδα, η αυξανόμενη απολιτικοποίηση, ιδίως των νέων, παρά το υψηλό μορφωτικό τους επίπεδο. Η έρευνα δείχνει ότι η δημοκρατική συμπεριφορά των νέων συνδέεται στενά με τα άμεσα ενδιαφέροντά τους·
2. οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ευρωπαϊκή πολιτική για τη νεολαία εφόσον αυτές οι αρχές έχουν επαφή με τους νέους και στο επίπεδο αυτό αποκτούν οι νέοι τις πρώτες εμπειρίες τους, π.χ. στο σχολείο και στον ελεύθερο χρόνο τους, με τις δημοκρατικές λειτουργίες που συντελούν στη δημοκρατική κοινωνία·
3. στην Ευρώπη η πολιτική για τη νεολαία πρέπει να είναι μια συνεκτική πολιτική για τους νέους και με τους νέους, που θα περιλαμβάνει τους σημαντικούς τομείς της δημόσιας διοίκησης και τους επιμέρους τομείς πολιτικής ώστε να αξιοποιούνται καλύτερα οι πόροι που διατίθενται για τον τομέα αυτό·

(1) ΕΕ C 287 της 22.11.2002, σ. 6.

(2) ΕΕ C 163 της 9.7.2003.

4. έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2003 για το μέλλον της συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (CONS 14575/03).
5. έχοντας υπόψη το άρθρο III-182 του σχεδίου συνθήκης για τη θέσπιση συντάγματος της Ευρώπης.
6. στην Ευρώπη η πολιτική για τη νεολαία πρέπει να είναι σε όλα τα επίπεδα, διοικητικά και πολιτικά, και σε όλες τις χώρες ορατή και να κοινοποιείται μέσω των διόδων και των γλωσσών που μεταχειρίζονται οι νέοι στην Ευρώπη.

κατά την 53η σύνοδο ολομέλειας της που πραγματοποιήθηκε στις 11 και 12 Φεβρουαρίου 2004 (συνεδρίαση της 11ης Φεβρουαρίου) υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση

1. Ειδικές παρατηρήσεις και συστάσεις της ΕΤΠ

1.1 Η ΕΤΠ αναγνωρίζει τη μέθοδο που ακολούθησε η Επιτροπή σχετικά με το ερωτηματολόγιο στο οποίο περιλαμβάνονται όλα τα κράτη μέλη και οι υποψήφιοι χώρες και εκφράζει επίσης την ικανοποίηση της για την ακρόαση του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Νεολαίας και την έκθεση με τα συμπεράσματα που αντλήθηκαν⁽³⁾. Η διαδικασία αποτελεί θετική συνέχεια της μεθόδου του Λευκού Βιβλίου «Μια νέα πνοή για την ευρωπαϊκή νεολαία» [KOM(2001 681 τελικό)] στο οποίο διατυπώνουν τις απόψεις τους μεγάλες κατηγορίες νέων, εμπειρογνομόνων και πολιτικών όλων των επιπέδων.

1.2 Η ΕΤΠ έχει εκφράσει και άλλοτε σε παρόμοιες περιπτώσεις την ικανοποίηση της για τη χρησιμοποίηση της ανοικτής μεθόδου συντονισμού και της αρχής της επικουρικότητας στην ευρωπαϊκή πολιτική για τη νεολαία, υπό την προϋπόθεση ότι η μέθοδος αυτή θα λάβει πλήρως υπόψη τη συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών. Γι' αυτό η ΕΤΠ προτείνει να της ζητούνται στο μέλλον οι γνωμοδοτήσεις της και όχι μόνο να ενημερώνεται όταν αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες στον τομέα της πολιτικής για τη νεολαία.

1.3 Η ΕΤΠ συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι μια συνεκτική ευρωπαϊκή πολιτική για τη νεολαία που θα λαμβάνει υπόψη την κατάσταση κάθε χώρας και θα ενδιαφέρεται για τις προκλήσεις και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι σημερινοί νέοι στην Ευρώπη, μπορεί να συμβάλει στην υλοποίηση των στρατηγικών στόχων που τέθηκαν από τα Ευρωπαϊκά Συμβούλια της Λισαβόνας και της Βαρκελώνης ώστε να καταστεί η Ευρώπη «η πλέον ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία που βασίζεται στη γνώση ανά την υφήλιο».

1.4 Η ΕΤΠ συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η ανεπίσημη και η άτυπη εκπαίδευση μαζί με την επίσημη καθώς και οι δράσεις κινητικότητας αποτελούν αποφασιστικό παράγοντα για την ανάπτυξη της προσωπικότητας και της ικανότητάς τους να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στην κοινωνία, και ότι αυτές οι μορφές εκπαίδευσης πρέπει να απολαύουν υψηλής προτεραιότητας στα πλαίσια της πολιτικής για τη νεολαία, σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι στόχοι αυτοί πρέπει να ενσωματωθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ιδίως στη νέα γενιά προγραμμάτων, δηλ. στο Κοινωνικό Πρόγραμμα Δράσης για τη Νεολαία και στο πρόγραμμα Grundtvig.

Κοινός στόχος για την ενίσχυση της συμμετοχής των νέων

1.5 Η ΕΤΠ συμφωνεί με το γενικό στόχο της Επιτροπής να θεσπιστούν και να υποστηριχθούν μέτρα για την ενθάρρυνση των

νέων να είναι ενεργοί πολίτες και να ενισχυθεί αποτελεσματικά η συμμετοχή τους στη δημοκρατική ζωή. Ωστόσο, φρονεί ότι είναι σημαντικό να τονισθεί η σημασία της συμμετοχής των νέων στον προσδιορισμό του συγκεκριμένου στόχου μιας πολιτικής για τη νεολαία και εδώ εννοούμε όλους τους νέους.

1.6 Η ΕΤΠ συμμερίζεται τη διαπίστωση της Επιτροπής για την αυξανόμενη απολιτικοποίηση ιδίως των νέων και προτρέπει να αρχίσει εντατική έρευνα των μηχανισμών που έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία της εν λόγω τάσης και να προταθούν μέτρα για να αποτραπούν οι εν λόγω μηχανισμοί και να καταστεί δυνατή η υποστροφή τους. Αυτό πρέπει να γίνει ταυτόχρονα με τον προσδιορισμό των κοινών στόχων για τη συμμετοχή των νέων στη δημοκρατική ζωή

Μεγαλύτερη συμμετοχή των νέων στη ζωή της κοινότητας στην οποία μένουν

1.7 Η ΕΤΠ συμφωνεί με την Επιτροπή και το Συμβούλιο της Ευρώπης για τον Ευρωπαϊκό Χάρτη για τη συμμετοχή των νέων στην τοπική και περιφερειακή ζωή, (*European Charter on the Participation of Young People in Local and Regional Life*) ότι δηλ. η ζωή της κοινότητας στην οποία διαμένουν διαδραματίζει σημαντικό ρόλο και προτρέπει τις κυβερνήσεις των κρατών μελών να δημιουργήσουν, μαζί με τους τοπικούς εταίρους, τις προϋποθέσεις εκείνες, νομοθετικές και οικονομικές, για τη συμμετοχή όλων των νέων στην τοπική πολιτική ζωή.

1.8 Για το λόγο αυτό η ΕΤΠ ενθαρρύνει και στηρίζει τη δημιουργία συμβουλίων των νέων σε τοπικό επίπεδο.

1.9 Η ΕΤΠ επικροτεί τα προτεινόμενα μέτρα συμμετοχής, φρονεί όμως ότι πρέπει να δοθεί μεγαλύτερο βάρος στην ισότιμη συμμετοχή ομάδων νέων και από τα δύο φύλα, οι οποίοι εξαιτίας κοινωνικών, ή εθνοτικών λόγων είτε λόγω φυσικής είτε διανοητικής αναπηρίας είτε για άλλους λόγους αντιμετωπίζουν υπέρμετρες δυσκολίες να εκδηλωθούν στην πολιτική ζωή. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι η προάσπιση της ισότιμης πρόσβασης στις δημοκρατικές διαδικασίες αποτελεί απαραίτητο κανόνα.

1.10 Η ΕΤΠ είναι της γνώμης ότι η καλύτερη συνεργασία μεταξύ ιδιωτικών ΜΚΟ, κέντρων για νέους, συλλόγων και γονέων, από τη μια πλευρά, και των δημόσιων αρχών μαζί με το πολιτικό επίπεδο, από την άλλη, αποτελούν σημαντική προϋπόθεση για την επιτυχία του προγράμματος Συμμετοχή. Η ίδια αρχή ισχύει για τη συνεργασία τοπικού, περιφερειακού, εθνικού και ευρωπαϊκού επιπέδου.

⁽³⁾ Θέσπιση κοινών στόχων για τη μεγαλύτερη συμμετοχή των νέων και τη βελτίωση της ενημέρωσής τους (25-26 Απριλίου 2003).

1.11 Η ΕΤΠ θεωρεί ευπρόσδεκτη τη συμμετοχή της νεολαίας στα πιλοτικά προγράμματα Νεολαία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (GD EAC 43/03) για την ενθάρρυνση της συμμετοχής των νέων και εκφράζει την ικανοποίηση της για το μεγάλο ενδιαφέρον, προτείνει όμως στην Επιτροπή να χορηγήσει περισσότερους πόρους για τους επόμενους γύρους των προτάσεων για προγράμματα, εφόσον μπορεί να χρηματοδοτηθεί μόνο ένα πολύ μικρό μέρος των προγραμμάτων του τελευταίου γύρου.

Μεγαλύτερη συμμετοχή των νέων στους μηχανισμούς της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας

1.12 Η ΕΤΠ συμφωνεί ότι είναι αναγκαία η αλλαγή στάσης και συμπεριφοράς των νέων αλλά και των πολιτικών. Από την πλευρά των νέων αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο εάν βιώσουν μια συγκεκριμένη πολιτική επιρροή. Οι διάλογοι με τους νέους θα πρέπει να διεξάγονται ιδίως στις περιπτώσεις εκείνες που οι νέοι επέτυχαν ή μπορεί να επιτύχουν αμέσως αυξημένες δυνατότητες συμμετοχής στις πολιτικές αποφάσεις προάγοντας τη συμμετοχή τους στο σχεδιασμό και στη διαχείριση των υπηρεσιών που τους αφορούν και δοκιμάζοντας πειραματικές μορφές για την ενεργό συμμετοχή των νέων στη ζωή της κοινότητας. Οι πρωτοβουλίες αυτού του είδους πρέπει να είναι συγκεκριμένες και μεταξύ άλλων να περιέχουν προτάσεις για τη συμμετοχή των νέων που δεν είναι οργανωμένοι σε συλλόγους, κλπ.

1.13 Η ΕΤΠ τονίζει τη σημασία που έχει να δίνονται στις ευρωπαϊκές οργανώσεις νεολαίας και σε άλλες οργανώσεις, που ασκούν ενεργώς πολιτική για τη νεολαία, οι οικονομικές δυνατότητες για να συνεργάζονται στενότερα σε δίκτυα με σκοπό την ανταλλαγή ορθών πρακτικών στον εν λόγω τομέα και εκφράζει την ικανοποίηση της για την *Πρόταση απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινοτικού προγράμματος δράσης για την προώθηση οργανισμών που δραστηριοποιούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο στον τομέα της νεολαίας* (*).

1.14 Η ΕΤΠ συμφωνεί ότι οι διαφορές λόγω φύλου, οι κοινωνικοοικονομικές, εκπαιδευτικές, εθνοπολιτιστικές συνθήκες όπως και η φυσική και διανοητική αναπηρία εμποδίζουν πολλούς νέους από το να συμμετέχουν στις δημοκρατικές διαδικασίες. Γι' αυτό έχει καθοριστική σημασία πέραν των συνηθών δραστηριοτήτων να χορηγούνται, ιδίως σε τοπικό επίπεδο, τα μέσα για να ερευνηθούν και να αναλαμβάνονται συγχρόνως πρωτοβουλίες που να μπορούν να προλαμβάνουν και να αντιμετωπίζουν τους γνωστούς αρνητικούς παράγοντες.

1.15 Για το λόγο αυτό η ΕΤΠ στηρίζει τα όσα προτείνονται στο άρθρο III-182 του σχεδίου συνθήκης για τη θέσπιση συντάγματος της Ευρώπης και προτείνει να συμπληρωθούν οι διατάξεις των συνθηκών που ισχύουν σήμερα στον τομέα της πολιτικής για τη νεολαία με το στόχο ότι η δράση της Ένωσης θα ενθαρρύνει τη συμμετοχή των νέων στο δημοκρατικό βίο της Ευρώπης.

Η μάθηση της συμμετοχής

1.16 Η ΕΤΠ συμφωνεί ότι η εκπαίδευση, στις διάφορες διαστάσεις της — μη επίσημη (πρωτοβουλίες που διευκολύνουν την πρόσβαση στην εκπαίδευση μειονεκτικών ομάδων πληθυσμού), ανεπίσημη και άτυπη (π.χ. Second Chance Schools και παρόμοιες

πρωτοβουλίες που ενισχύουν τον άνθρωπο) αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της ανάπτυξης των ικανοτήτων συμμετοχής των νέων στις δημοκρατικές διαδικασίες, και ότι ως εκ τούτου η διαμόρφωση των εκπαιδευτικών πολιτικών, που στοχεύουν συγκεκριμένα σε μία αναμφισβήτητα δημοκρατική μάθηση, εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών.

1.17 Η ΕΤΠ συμφωνεί ότι είναι σημαντικό να κατανοήσουν και να δοκιμάσουν οι νέοι την αντιπροσωπευτική δημοκρατία και προτείνει τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων και την ανάληψη πρωτοβουλιών με τη μορφή π.χ. ημερίδων πολιτικής για τους νέους, καθώς και την ενεργοποίηση μέσων συμμετοχικής δημοκρατίας, στους χώρους όπου συγκεντρώνονται οι νέοι (σχολεία, κέντρα νεότητας, κ.λπ.) ή/και σε επίπεδο πόλης.

1.18 Η ΕΤΠ θεωρεί την *κοινωνική κληρονομιά* ως παράγοντα που έχει καθοριστική σημασία όσον αφορά τις ικανότητες και τη βούληση συμμετοχής στις δημοκρατικές διαδικασίες. Γι' αυτό η αλληλεπίδραση μεταξύ της ανεπίσημης, της άτυπης και της επίσημης εκπαίδευσης πρέπει να ληφθεί υπόψη για την ενεργό συμμετοχή των γονέων και της οικογένειας με την ευρύτερη δυνατή έννοια.

1.19 Η ΕΤΠ συμφωνεί ότι είναι αναγκαία η διεξαγωγή έρευνας όσον αφορά τους λόγους περιθωριοποίησης ομάδων νέων εξαιτίας του κοινωνικού περιβάλλοντος και των συνεπειών της *παγκοσμιοποίησης* και προτρέπει την *ανάληψη πρωτοβουλιών συμπεριλαμβανομένης της συγκριτικής αξιολόγησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο*.

1.20 Η ΕΤΠ συμφωνεί με την άποψη ότι βασικά η ενημέρωση των νέων απευθύνεται σε δύο τουλάχιστο ομάδες στόχους, 1) στους νέους και 2) στους ενήλικες που έχουν επαφή με τους νέους. Γι' αυτό είναι σημαντικό να γνωρίζει κανείς την ομάδα στόχο προς την οποία απευθύνεται η πληροφόρηση των νέων έτσι ώστε να ρυθμισθούν ανάλογα το περιεχόμενο, οι πόροι και άλλες ρυθμίσεις. Πρέπει να προβλεφθούν υπηρεσίες ειδικά για νέους στον τομέα της ενημέρωσης, του προσανατολισμού, και της παροχής συμβουλών.

1.21 Η ΕΤΠ αναγνωρίζει ότι υπεύθυνα για τη ενημέρωση των νέων, είναι τόσο τα κράτη μέλη όσο και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, αλλά πρέπει να τονιστεί ότι το τοπικό και περιφερειακό επίπεδο είναι κυρίως ο βασικός φορέας για την υλοποίηση της και γι' αυτό θα πρέπει να συμμετάσχει όσο το δυνατόν περισσότερο στη χάραξη των στρατηγικών.

Βελτίωση της πρόσβασης των νέων σε υπηρεσίες ενημέρωσης

1.22 Η ΕΤΠ λαμβάνει υπόψη της τα συμπεράσματα της ανάλυσης των υπηρεσιών ενημέρωσης των νέων των κρατών μελών βάσει των οποίων πολλές από αυτές τις υπηρεσίες παρουσιάζουν ορισμένες ελλείψεις σχετικά με το επίπεδο, το συντονισμό μεταξύ ευρωπαϊκού, κρατικού, περιφερειακού και τοπικού επιπέδου και τη χρησιμότητα και γι' αυτό συμφωνεί ότι οι υπηρεσίες αυτές πρέπει να βελτιωθούν σημαντικά στους εν λόγω τομείς, ειδικά για τους νέους που μειονεκτούν συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που υποφέρουν από φυσική ή διανοητική αναπηρία. Στις εν λόγω υπηρεσίες ενημέρωσης πρέπει να περιλαμβάνονται η δραστηρία αναζήτηση μορφών πληροφόρησης και οι ίδιοι οι νέοι.

(*) [KOM(2001) 681 τελικό].

1.23 Η ΕΤΠ συμφωνεί με τα μέτρα που προτείνονται σχετικά με το συντονισμό των διάφορων υπηρεσιών ενημέρωσης και με τη στενότερη συνεργασία τόσο κάθετη όσο και οριζόντια στην Ευρώπη, λείπουν όμως λίγο πιο συγκεκριμένες ενδείξεις σχετικά με τον τρόπο που θα πραγματοποιηθούν τα ανωτέρω.

1.24 Αναφορικά με την ενημέρωση εκείνων που μειονεκτούν, η ΕΤΠ φρονεί ότι πέραν των προσπαθειών που πρέπει να καταβληθούν για να εξασφαλισθούν ίσες δυνατότητες ενημέρωσης για τις ομάδες αυτές, θα πρέπει να εξετασθούν και τα αποτελέσματα της έρευνας όσον αφορά τους παράγοντες που λειτουργούν ανασταλτικά για τους νέους που μειονεκτούν.

Παροχή ποιοτικών πληροφοριών

1.25 Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει την πρόταση της Επιτροπής για την ανάπτυξη ενός κώδικα προτύπων στον τομέα των υπηρεσιών παροχής ενημέρωσης και συμβουλών για νέους, ιδίως με τη δημιουργία κοινών κριτηρίων ποιότητας και μηχανισμών ποιοτικού ελέγχου, θεωρεί όμως ότι είναι αναγκαία και η καθιέρωση συγκριτικής αξιολόγησης των αποτελεσμάτων. Η ευρωπαϊκή διάσταση ενισχύεται αυτομάτως με την ανάπτυξη ενός κοινού κώδικα προτύπων.

1.26 Η ΕΤΠ συμφωνεί με την Επιτροπή ότι πρέπει να βελτιωθεί η εκπαίδευση όσων απασχολούνται με την ενημέρωση των νέων. Στην εκπαίδευση των ανωτέρω πρέπει να συμπεριληφθούν η κατανόηση του κόσμου των νέων και η ταχεία αλλαγή των διοδίων επικοινωνίας τους, στις οποίες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο οι νέες τεχνολογίες π.χ. κινητά τηλέφωνα, υπηρεσίες σύντομων μηνυμάτων (SMS) και το Διαδίκτυο.

Ενίσχυση της συμμετοχής των νέων στη διαμόρφωση και τη διάδοση πληροφοριών

1.27 Η ΕΤΠ αποδέχεται την πρόταση της Επιτροπής για τη συμμετοχή των οργανώσεων των νέων και γενικότερα των νέων, στην κατάστρωση και στην εφαρμογή των στρατηγικών ενημέρωσης τους, επιθυμεί όμως να τονίσει τη σημασία που έχει το να συμπεριληφθούν στη διαδικασία εθνοτικές και άλλες μειονότητες όσον αφορά την παροχή, παραγωγή και διάδοση της ενημέρωσης, ιδίως για τις ομάδες στόχους των νέων που μειονεκτούν.

1.28 Η ΕΤΠ βλέπει με ικανοποίηση ότι η Επιτροπή σχεδιάζει την εφαρμογή και παρακολούθηση των κοινών στόχων μέσω της ανοικτής μεθόδου συντονισμού με ευέλικτο τρόπο και με την τήρηση της αρχής της εγγύτητας.

1.29 Η ΕΤΠ ζητεί να καθοριστεί και να γίνει σεβαστός ο ενεργός ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών σχετικά με την ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών και ζητεί να συμμετέχουν στις διεθνείς συναντήσεις που διοργανώνονται συχνά.

1.30 Η ΕΤΠ ζητεί ακόμη από τα κράτη μέλη να συνεννοηθούν με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές κατά την προετοιμασία των εθνικών εκθέσεων, για το 2005, που θα έχουν ως θέμα την υλοποίηση των δύο τομέων προτεραιότητας, δηλ. τη συμμετοχή και την ενημέρωση των νέων τις οποίες πρόκειται να χρησιμοποιήσει η Επιτροπή για τη σύνταξη της έκθεσης προόδου που θα υποβάλει στο Συμβούλιο.

Βρυξέλλες, 11 Φεβρουαρίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση

(2004/C 109/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία των υπόγειων ρευμάτων από τη ρύπανση [COM(2003) 550 τελικό — 2003/0210 (COD)]·

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου, της 3ης Οκτωβρίου 2003, σύμφωνα με το άρθρο 175, παράγραφος 1, της Συνθήκης για την ίδρυση της ΕΚ, να ζητήσει τη γνωμοδότησή της για το θέμα αυτό·

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της, της 19ης Ιουνίου 2003, να αναθέσει την προετοιμασία των σχετικών εργασιών στην επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη»·

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της για την «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου θεσπίσεως πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής υδάτων» CdR 171/97 fin (1)·

Έχοντας υπόψη την οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής υδάτων·

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής για το έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Κοινότητας», «Περιβάλλον 2010: το μέλλον μας, η επιλογή μας» — και την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον 2001-2010», CdR 36/2001 fin (2)·

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης της ΕΤΠ (CdR 240/2003 rev.1), που υιοθέτησε η επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη» στις 12 Δεκεμβρίου 2003 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Johannes Flensted-Jensen Νομάρχη Århus (DK, PES)·

εκτιμώντας ότι:

1. Τα υπόγεια ύδατα αποτελούν τόσο σημαντικό όσο και απειλούμενο πόρο που έχει μεγάλη σημασία για την ποιότητα του περιβάλλοντος σε μια σειρά από ποτάμιες λεκάνες και χερσαίες φυσικές περιοχές, για τη βιομηχανική και γεωργική παραγωγή, καθώς και ως πηγή πόσιμου ύδατος·
2. Η προστασία της ποσότητας και της ποιότητας των υπόγειων υδάτων πρέπει, κατά συνέπεια, να τυγχάνει υψηλής πολιτικής προστασίας τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο· στο πλαίσιο αυτό, οι κοινοτικές πρωτοβουλίες είναι απαραίτητες για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη εναρμόνιση των ρυθμίσεων στον τομέα αυτό, λαμβάνοντας υπόψη τις μεγάλες φυσικές διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των περιοχών υπόγειων υδάτων στην Ευρώπη·
3. Η κατάσταση όσον αφορά την ποσότητα των υπόγειων υδάτων εξετάζεται στην οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα και, για το λόγο αυτό, η οδηγία για τα υπόγεια ύδατα επικεντρώνει το ενδιαφέρον της στην ποιότητα των υπόγειων υδάτων·

κατά την 53η σύνοδο ολομέλειας της στις 11 και 12 Φεβρουαρίου 2004, (συνεδρίαση της 11ης Φεβρουαρίου), υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση:

(1) ΕΕ C 180 της 11.6.1998, σ. 38

(2) ΕΕ C 357 της 14.12.2001, σ. 44.

1. Η θέση της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 είναι της γνώμης ότι, η πρόταση της Επιτροπής για μια νέα οδηγία σχετικά με τα υπόγεια ύδατα, καθώς και η οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα, που είναι η θυγατρική οδηγία, χαράσσουν μια συνεπή γενική στρατηγική, τόσο από περιβαλλοντική όσο και από κοινωνικοοικονομική άποψη, δίδοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στην πρόληψη της ρύπανσης και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος.

1.2 χαιρετίζει από την άποψη αυτή την πρόταση για μια νέα οδηγία σχετικά με τα υπόγεια ύδατα και κρίνει ότι αποτελεί ωφέλιμο συμπλήρωμα της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα στον τομέα των υπόγειων υδάτων.

1.3 επικροτεί το γεγονός ότι η πρόταση δεν περιέχει ένα λεπτομερή κατάλογο με τα κοινοτικά ποιοτικά πρότυπα με τη μορφή τιμών κατωφλίου για την περιεκτικότητα των υπόγειων υδάτων σε διάφορες ρυπαντικές ουσίες, περιοριζόμενη στη συμπεριληψη τιμών κατωφλίου σύμφωνα με τις ήδη εγκριθείσες κοινοτικές διατάξεις, συμπεριλαμβανόμενων της οδηγίας για τη νιτρορύπανση και των οδηγιών για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και τα βιοκτόνα.

1.4 θεωρεί ικανοποιητικό το γεγονός ότι τα κράτη μέλη, αντί για κοινοτικά ποιοτικά πρότυπα, θα ορίσουν τιμές κατωφλίου για τους σχετικούς ρύπους των υπόγειων υδάτων, τόσο φυσικούς όσο και ανθρωπογενείς, βάσει των κριτηρίων της οδηγίας.

1.5 συμφωνεί για το γεγονός ότι στην οδηγία συμπεριλαμβάνεται ένας ελάχιστος κατάλογος των ρύπων για τους οποίους τα κράτη μέλη πρέπει να ορίσουν τιμές κατωφλίου.

1.6 θεωρεί ως συνετή διαδικασία το γεγονός ότι η Επιτροπή, με βάση τις εκθέσεις των κρατών μελών, μπορεί στη συνέχεια να λάβει θέση για το κατά πόσο συντρέχει λόγος να προταθούν κοινοτικά ποιοτικά πρότυπα στα πλαίσια μιας περαιτέρω εναρμόνισης των ρυθμίσεων στον τομέα.

1.7 υποθέτει ότι θα συμμετάσχει σε τυχόν τροποποιήσεις του παραρτήματος 1 της οδηγίας όσον αφορά τα κοινοτικά ποιοτικά πρότυπα για τα υπόγεια ύδατα.

1.8 θεωρεί αναγκαίο να καταστούν πιο αυστηρά στα κράτη μέλη τα κοινοτικά ποιοτικά πρότυπα —τα σημερινά και τα μελλοντικά— για λόγους που έχουν σχέση με την προστασία των επιφανειακών υδάτων.

1.9 επιθυμεί επίσης να τονίσει ότι, κατά την ταξινόμηση των υπόγειων υδάτινων όγκων και κατά το σχεδιασμό των δικτύων παρακολούθησης, είναι απαραίτητο να λάβουν τα κράτη μέλη μέτρα ώστε η σύγκριση της ποιότητας των υπόγειων υδάτων να γίνεται με ομοιογενή δεδομένα, π.χ. με συγκρίσιμα στοιχεία για το οξυγόνο ή συγκρίσιμες γεωλογικές συνθήκες.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 συνιστά να προκύπτει ότι από την οδηγία για τα υπόγεια ύδατα ότι οι εθνικές τιμές κατωφλίου θα μπορούσαν να γίνουν πιο αυστηρές από τις τοπικές αρχές που είναι αρμόδιες για τις ποτάμιες λεκάνες, εάν αυτό είναι αναγκαίο για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα στις εν λόγω περιοχές ποτάμιων λεκανών.

2.2 συνιστά να ορίζονται επίπεδα υποβάθρου σύμφωνα με τις καλύτερες εκτιμήσεις ειδικών στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υπάρχουν γνωστά επίπεδα υποβάθρου στα υπόγεια ύδατα για ουσίες που υπάρχουν εκ φύσεως, έως ότου υπάρχουν στοιχεία από σχετικές παρακολουθήσεις. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις θα είναι σχεδόν αδύνατο να ευρεθούν φυσικά επίπεδα υποβάθρου.

2.3 συνιστά στα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα ώστε χρησιμοποιούνται συγκρίσιμα σημεία παρακολούθησης κατά τον προσδιορισμό των σημαντικών και διατηρούμενων ανοδικών τάσεων σε έναν υδάτινο όγκο ή σε μία ομάδα υδάτινων όγκων.

2.4 συνιστά να συμπεριληφθούν στον ελάχιστο κατάλογο του παραρτήματος III, μέρος Α.1, ο φώσφορος, ο χαλκός, ο ψευδάργυρος και το αλουμίνιο, επειδή πρόκειται για ουσίες που συνιστούν απειλή κατά της χημικής ποιότητας των υπόγειων υδάτων.

2.5 συνιστά, στο μέτρο που οι μολυσμένες βιομηχανικές ζώνες δεν είναι δυνατό να απολυμανθούν βάσει του άρθρου 4 (4) και (5) της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα, να τροποποιηθούν οι διατάξεις αυτές με την πρώτη ευκαιρία. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να εξετασθεί το ενδεχόμενο εκ νέου εισαγωγής της έννοιας της διαχείρισης των ζωνών που είναι εκτεθειμένες σε κινδύνους στα σχέδια διαχείρισης των υδάτων σε λεκάνες απορροής· η έννοια αυτή λαμβάνει υπόψη τις περιβαλλοντικές και οικονομικές πτυχές, καθώς και την πρακτική σκοπιμότητα.

2.6 συνιστά να προκύπτει σαφώς από το άρθρο 4, παρ.3 της οδηγίας για τα υπόγεια ύδατα ποια επιτροπή θα κληθεί να γνωμοδοτήσει πριν από τις τροποποιήσεις του παρ.1 της οδηγίας για τα υπόγεια ύδατα.

2.7 συνιστά να συμμετάσχει όσο το δυνατόν περισσότερο στις επικείμενες τροποποιήσεις της οδηγίας για τα υπόγεια ύδατα, συμπεριλαμβανόμενων και των ουσιαστικών προσαρμογών των παραρτημάτων II-IV της οδηγίας, επειδή οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πολλών περιοχών έχουν μεγάλη τεχνικοδιοικητική εμπειρία στον τομέα των υπόγειων υδάτων, και να κληθούν τα κράτη μέλη να κάνουν χρήση της ίδιας αυτής εμπειρίας στις περαιτέρω εργασίες με την εν λόγω οδηγία.

2.8 αναγνωρίζει ότι η προτεινόμενη οδηγία, ως μέρος της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα, θα έχει σοβαρές δημοσιονομικές συνέπειες για τα κράτη μέλη, και ζητεί να λαμβάνουν υπόψη τα νέα και τα υφιστάμενα δημοσιονομικά συστήματα το οικονομικό βάρος, που τα κράτη μέλη θα επωμισθούν κατά την εκπλήρωση των περιβαλλοντικών στόχων της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα.

2.9 προτείνει με βάση τα ανωτέρω τις εξής συγκεκριμένες αλλαγές:

Σύσταση 2.1

Άρθρο 4, παρ. 1

Κείμενο της Επιτροπής	Τροπολογία της Επιτροπής των Περιφερειών
1. Για τις ανάγκες της διαδικασίας χαρακτηρισμού κατά την έννοια του άρθρου 5 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του παραρτήματος II σημεία 2.1 και 2.2 της ίδιας, σύμφωνα με τη διαδικασία του παραρτήματος II της παρούσας οδηγίας, και με συνεκτίμηση του οικονομικού και κοινωνικού κόστους, τα κράτη μέλη θέτουν, το αργότερο μέχρι 22 Δεκεμβρίου 2005, τιμές κατωφλίου για καθένα από τους ρύπους για τους οποίους έχει διαπιστωθεί ότι συντελούν ώστε υπόγειοι υδάτινοι όγκοι ή ομάδες αυτών να χαρακτηριστούν απειλούμενοι. Ως ελάχιστη απαίτηση, τα κράτη μέλη θέτουν τιμές κατωφλίου για τους ρύπους που απαριθμούνται υπό Α.1 και Α.2 του παραρτήματος III της παρούσας οδηγίας. Οι τιμές αυτές θα χρησιμοποιηθούν μεταξύ άλλων για τις ανάγκες επισκόπησης της κατάστασης των υπόγειων υδάτων, κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 2 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Για τις τιμές κατωφλίου, υπάρχει δυνατότητα να τεθούν σε εθνικό επίπεδο, σε επίπεδο ποτάμιας λεκάνης ή σε επίπεδο υπόγειου υδάτινου όγκου ή ομάδας υπόγειων υδάτινων όγκων.	1. Για τις ανάγκες της διαδικασίας χαρακτηρισμού κατά την έννοια του άρθρου 5 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του παραρτήματος II σημεία 2.1 και 2.2 της ίδιας, σύμφωνα με τη διαδικασία του παραρτήματος II της παρούσας οδηγίας, και με συνεκτίμηση του οικονομικού και κοινωνικού κόστους, τα κράτη μέλη θέτουν, το αργότερο μέχρι 22 Δεκεμβρίου 2005, τιμές κατωφλίου για καθένα από τους ρύπους για τους οποίους έχει διαπιστωθεί ότι συντελούν ώστε υπόγειοι υδάτινοι όγκοι ή ομάδες αυτών να χαρακτηριστούν απειλούμενοι. Ως ελάχιστη απαίτηση, τα κράτη μέλη θέτουν τιμές κατωφλίου για τους ρύπους που απαριθμούνται υπό Α.1 και Α.2 του παραρτήματος III της παρούσας οδηγίας. Οι τιμές αυτές θα χρησιμοποιηθούν μεταξύ άλλων για τις ανάγκες επισκόπησης της κατάστασης των υπόγειων υδάτων, κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 2 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Για τις τιμές κατωφλίου, υπάρχει δυνατότητα να τεθούν σε εθνικό επίπεδο, σε επίπεδο ποτάμιας λεκάνης ή σε επίπεδο υπόγειου υδάτινου όγκου ή ομάδας υπόγειων υδάτινων όγκων. <u>Εάν τα κράτη μέλη επιλέξουν να ορίσουν εθνικές τιμές κατωφλίου, οι τελευταίες θα πρέπει να καταστούν πιο αυστηρές από τις τοπικές αρχές που είναι αρμόδιες για τις ποτάμιες λεκάνες, εάν αυτό είναι αναγκαίο για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα στις εν λόγω περιοχές ποτάμιων λεκανών.</u>

Αιτιολογία

Εάν τα κράτη μέλη επιλέξουν να ορίσουν τιμές κατωφλίου σε εθνικό επίπεδο, οι αρμόδιες αρχές των περιοχών ποτάμιων λεκανών θα πρέπει να καταστήσουν πιο αυστηρές τις τιμές αυτές για λόγους που έχουν σχέση με τις ευάλωτες περιοχές και περιφέρειες στους εν λόγω περιοχές, εάν αυτό είναι αναγκαίο για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων. Τούτο συμφωνεί με τη λογική της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα και μπορεί να συμπεριληφθεί με χρήσιμο τρόπο στο κείμενο της οδηγίας για τα υπόγεια ύδατα.

Σύσταση 2.2

Παράρτημα III, μέρος Β.2.2

Κείμενο της Επιτροπής	Τροπολογία της Επιτροπής των Περιφερειών
2.2 Σχέση ανάμεσα στις τιμές κατωφλίου και στα παρατηρούμενα επίπεδα υποβάθρου για ουσίες που απαντούν εκ φύσεως στα υπόγεια ύδατα.	2.2 Σχέση ανάμεσα στις τιμές κατωφλίου και στα παρατηρούμενα επίπεδα υποβάθρου για ουσίες που απαντούν εκ φύσεως στα υπόγεια ύδατα. Στο μέτρο που δεν υπάρχουν γνωστά επίπεδα υποβάθρου στα υπόγεια ύδατα για ουσίες που απαντούν εκ φύσεως σε αυτά, τα επίπεδα υποβάθρου ορίζονται σύμφωνα με τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις ειδικών.

Αιτιολογία

Σε ορισμένες περιπτώσεις δεν θα είναι γνωστά τα επίπεδα υποβάθρου πριν παρέλθει αρκετό διάστημα παρακολούθησης, ενώ για ορισμένες ομάδες υπόγειων υδάτινων όγκων μπορεί να είναι δύσκολο να ευρεθούν όγκοι όπου να είναι δυνατό να υπολογιστεί ένα φυσικό επίπεδο υποβάθρου. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις θα είναι απαραίτητος ο καθορισμός επιπέδων υποβάθρου βάσει έγκυρων εκτιμήσεων από ειδικούς.

Σύσταση 2.3
Παράρτημα IV, 1.2 (α)

Κείμενο της Επιτροπής	Τροπολογία της Επιτροπής των Περιφερειών
α) Η αξιολόγηση βασίζεται στους αριθμητικούς μέσους όρους των μέσων τιμών που μετρούνται στα διάφορα σημεία παρακολούθησης υπόγειων υδάτινων όγκων ή ομάδων αυτών, ανά τρίμηνο, εξάμηνο ή ετησίως.	α) Η αξιολόγηση βασίζεται στους αριθμητικούς μέσους όρους των μέσων τιμών που μετρούνται στα διάφορα σημεία παρακολούθησης υπόγειων υδάτινων όγκων ή ομάδων αυτών, ανά τρίμηνο, εξάμηνο ή ετησίως. Είναι εν προκειμένω αναγκαίο να ληφθούν μέτρα ώστε τα σημεία παρακολούθησης να είναι συγκρίσιμα.

Αιτιολογία

Υπάρχουν μεγάλες διαφορές στη φυσική χημική κατάσταση των υπόγειων υδάτων. Αυτό ισχύει τόσο μεταξύ των υπόγειων υδάτινων όγκων όσο και σε ένα συγκεκριμένο υπόγειο υδάτινο όγκο. Για παράδειγμα, υπάρχουν χημικές διαφορές στο ανώτατο και το κατώτερο μέρος ενός υπόγειου υδάτινου όγκου. Συνεπώς, μία έγκυρη εκτίμηση προϋποθέτει ότι τα σημεία παρακολούθησης θα είναι συγκρίσιμα από γεωλογική άποψη ή από άποψη οξυγόνου.

Σύσταση 2.4
Παράρτημα III, μέρος A.1

Κείμενο της Επιτροπής	Τροπολογία της Επιτροπής των Περιφερειών
Αμμώνιο	Αμμώνιο
Αρσενικό	Αρσενικό
Κάδμιο	Κάδμιο
Χλώριο	Χλώριο
Μόλυβδος	Μόλυβδος
Υδράργυρος	Υδράργυρος
Θειικό ιόν	Θειικό ιόν
	Φώσφορος

Αιτιολογία

Ο φώσφορος, ο χαλκός, ο ψευδάργυρος και το αλουμίνιο είναι ουσίες που συνιστούν απειλή κατά της χημικής ποιότητας των υπόγειων υδάτων.

Βρυξέλλες, 11 Φεβρουαρίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας»

(2004/C 109/07)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Έχοντας υπόψη την Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας COM(2003) 319 τελικό — 2003/0107 (COD)·

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2003 να ζητήσει, με βάση το άρθρο 175, παράγραφος 1 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το θέμα αυτό·

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 4ης Δεκεμβρίου 2002 να αναθέσει την επεξεργασία της γνωμοδότησης αυτής στην επιτροπή «βιώσιμη ανάπτυξη»·

Έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής COM(2000) 664 τελικό με τίτλο «Ασφαλής άσκηση των δραστηριοτήτων εξόρυξης μεταλλευμάτων: συνοδευτικά μέτρα παρακολούθησης των πρόσφατων ατυχημάτων σε μονάδες εξόρυξης»·

Έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής για την ασφαλή άσκηση των δραστηριοτήτων εξόρυξης: παρακολούθηση των πρόσφατων ατυχημάτων, COM(2000) 664 τελικό — C5-0013/2001— 2001/2005(COS)·

Έχοντας υπόψη την αιτιολογική έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την υιοθέτηση της τροποποίησης της οδηγίας Σεβέζο II, COM(2001) 624 τελικό·

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000 για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα)·

Έχοντας υπόψη την οδηγία 76/464/EOK του Συμβουλίου της 4ης Μαΐου 1976 σχετικά με τη ρύπανση των κοινοτικών υδάτων μετά από τη ρήψη ορισμένων επικίνδυνων ουσιών·

Έχοντας υπόψη την οδηγία 80/68/EOK του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1979 σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση με ορισμένες επικίνδυνες ουσίες·

Έχοντας υπόψη την οδηγία 85/337/EOK για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 97/11/EK του Συμβουλίου της 3ης Μαρτίου 1997 (Οδηγία ΕΠΕ)·

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2003/4/EK του Συμβουλίου για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάργηση της οδηγίας 90/313/EOK·

Έχοντας υπόψη την οδηγία 96/61/EK του Συμβουλίου της 24ης Σεπτεμβρίου 1996 σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης (Οδηγία IPPC)·

Έχοντας υπόψη την οδηγία 96/82/EOK του Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 1996 για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες (οδηγία Σεβέζο II)·

Έχοντας υπόψη την οδηγία 75/442/EOK του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1975 περί αποβλήτων (πλαίσιο οδηγία περί αποβλήτων) όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 91/156/EOK·

Έχοντας υπόψη την οδηγία 1999/31/EK του Συμβουλίου της 26ης Απριλίου 1999 περί διαχείρισης των αποβλήτων (οδηγία υγειονομικής ταφής αποβλήτων)·

Έχοντας υπόψη τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου της 18ης Απριλίου 2002 (C-9/00) και της 11ης Σεπτεμβρίου 2003 (C 114/01)·

Εκτιμώντας την απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τη σύναψη συμφωνίας για τις διασυνοριακές επιπτώσεις βιομηχανικών ατυχημάτων EE L 326 της 3.12.1998·

Εκτιμώντας την ανακοίνωση της Επιτροπής «για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης στην μη ενεργειακή εξορυκτική βιομηχανία της ΕΕ» COM(2000) 265 τελικό·

Εκτιμώντας το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής της 7ης Ιουλίου 2003 SEK (2003) 804 σχετικά με την 4^η ετήσια έκθεση για την εφαρμογή και υλοποίηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στην Κοινότητα το 2002·

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης που υιοθέτησε η επιτροπή «βιώσιμη ανάπτυξη» στις 12 Δεκεμβρίου 2003 (CDR 330/2003 REV. 1), (Εισηγήτρια: η κ. Gabriele Sikora, μέλος της βουλής της Ρηνανίας — Βεσφαλίας, D, ΕΣΚ)·

Κατά την 53η σύνοδο ολομέλειας της 11ης και 12ης Φεβρουαρίου 2004 (συνεδρίαση της 11ης Φεβρουαρίου), υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Θέσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών (ΕΤΠ)

1.1 Χαιρετίζει καταρχήν την πρόταση της Επιτροπής να δημιουργήσει ένα ειδικό νομικό πλαίσιο για τη διαχείριση αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας στην ΕΕ. Η δημιουργία ενιαίων ελάχιστων προτύπων για τη διαχείριση αποβλήτων επιβάλλεται για την προστασία του περιβάλλοντος και συνεπώς για την υγεία και την ευημερία των πολιτών που ζουν στην Ένωση, ιδιαίτερα ενόψει της επικείμενης διεύρυνσης.

1.2 Δεν αγνοεί το γεγονός ότι η οδηγία θα προκαλέσει για τις επιχειρήσεις της εξορυκτικής βιομηχανίας κόστος που ενδέχεται να έχει σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις. Επομένως, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι σχετικές κοινωνικές συνέπειες για τους πολίτες και τις περιφέρειες.

1.3 Τονίζει ότι οι διοικητική επιβάρυνση και το σχετικό κόστος για τη δημόσια διοίκηση των κρατών μελών αλλά και για τις επιχειρήσεις δεν πρέπει να λάβουν δυσανάλογες διαστάσεις.

1.4 Εκφράζει την άποψη ότι, λαμβανομένων υπόψη των προαναφερθέντων πτυχών καθώς και με την προοπτική ενός ενιαίου ευρωπαϊκού νομικού καθεστώτος, και προκειμένου να αποφευχθούν αντιφάσεις,

- η οδηγία δεν πρέπει να περιέχει ρυθμίσεις οι οποίες έχουν ήδη ρυθμιστεί οριστικά σε επίπεδο ΕΕ,
- ο ορισμός των αποβλήτων θα πρέπει να συμφωνεί με την οδηγία πλαίσιο για τα απόβλητα 75/442/ΕΟΚ καθώς και με την πρόσφατη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου,
- θα πρέπει να τηρείται αυστηρά η αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης, δεν πρέπει η εξορυκτική βιομηχανία να βρεθεί σε χειρότερη θέση από ό,
- τι άλλοι παραγωγοί αποβλήτων.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Σύσταση 1

Αιτιολογικό σημείο 4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
Σύμφωνα με τους στόχους της κοινοτικής πολιτικής για το περιβάλλον, πρέπει να καθοριστούν ελάχιστες απαιτήσεις για την κατά το δυνατόν πρόληψη και μείωση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον και την υγεία του ανθρώπου από τη διαχείριση αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας, όπως	Σύμφωνα με τους στόχους της κοινοτικής πολιτικής για το περιβάλλον, πρέπει να καθοριστούν ελάχιστες απαιτήσεις για την κατά το δυνατόν πρόληψη και μείωση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον και την υγεία του ανθρώπου από τη διαχείριση αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας, δηλαδή αποβλήτων που προκύπτουν κατά την ανίχνευση, εξόρυξη, κατεργασία και αποθήκευση ορυκτών, όπως.

Αιτιολογία

Η απαρίθμηση υλικών ως παραδείγματα για χαρακτηριστικά απόβλητα της εξορυκτικής βιομηχανίας δημιουργεί τη λανθασμένη εντύπωση ότι όλα τα υλικά εδάφους αποτελούν απόβλητα. Παρόμοια κατάταξη είναι όμως αντίθετη αφενός προς τον ορισμό των αποβλήτων που δίδεται στην οδηγία πλαίσιο για τα απόβλητα 75/442/ΕΟΚ, στην οποία βασίζεται και η εξεταζόμενη οδηγία (άρθρο 3 παράγραφος 1) και αφετέρου προς τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου σχετικά με τα κριτήρια οριοθέτησης για την εξόρυξη ορυκτών, όπως διατυπώνονται στην απόφαση που εξέδωσε στις 18 Απριλίου 2003 (C-114/01) Το ερώτημα αν κάποιες ύλες ή υλικά πρέπει να καταταχθούν στα απόβλητα μπορεί να απαντηθεί μόνο με βάση τα κριτήρια της οδηγίας πλαίσιο για τα απόβλητα, αφού ληφθούν υπόψη οι συγκεκριμένες συνθήκες κάθε περίπτωσης. Σύμφωνα με τον ορισμό της οδηγίας πλαίσιο για τα απόβλητα, τα υλικά που προκύπτουν από την εξορυκτική βιομηχανία όπως «στείρα εξόρυξης, υπερκείμενα και φυτική γη» δεν αποτελούν απόβλητα όταν, κατά κανόνα αμέσως μετά την παραγωγή τους, χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς, χωρίς καμία επεξεργασία.

Σύσταση 2

Αιτιολογικό σημείο 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
Ως εκ τούτου, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καλύπτει τη διαχείριση αποβλήτων χερσαίων εξορυκτικών βιομηχανιών. Ωστόσο, οι διατάξεις αυτές θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν τις αρχές και προτεραιότητες που προσδιορίζονται στην οδηγία 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1975 περί των στερεών αποβλήτων η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο (β)(ii), εξακολουθεί να εφαρμόζεται σε όλες τις πτυχές της διαχείρισης αποβλήτων των εξορυκτικής βιομηχανίας που δεν καλύπτει η παρούσα οδηγία.	Ως εκ τούτου, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καλύπτει τη διαχείριση αποβλήτων χερσαίων εξορυκτικών βιομηχανιών. Ωστόσο, οι διατάξεις αυτές θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν τις αρχές και προτεραιότητες που προσδιορίζονται στην οδηγία 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1975 περί των στερεών αποβλήτων η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο (β)(ii), εξακολουθεί να εφαρμόζεται σε όλες τις πτυχές της διαχείρισης αποβλήτων των εξορυκτικής βιομηχανίας που δεν καλύπτει η παρούσα οδηγία. <u>Ωστόσο, καλύπτονται τα απόβλητα της εξορυκτικής βιομηχανίας, με την έννοια του άρθρου 1α) της οδηγίας 75/442/ΕΓ Σε αυτό το πλαίσιο πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου της 18ης Απριλίου 2002 (C-9/00) και της 11ης Σεπτεμβρίου 2003 (C 114/01).</u>

Αιτιολογία

Με τη συμπλήρωση αυτή διευκρινίζεται ότι γενικά η οδηγία καλύπτει μόνο τα υλικά που ανταποκρίνονται στον ορισμό για τα απόβλητα, όπως ορίζεται στην οδηγία πλαίσιο για τα απόβλητα. Επιπλέον, για λόγους νομικής σαφήνειας, θα πρέπει να συμπεριληφθεί στο κείμενο της οδηγίας και η πρόσφατη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου σχετικά με το ερώτημα πότε τα πετρώματα που προκύπτουν από την εξορυκτική βιομηχανία πρέπει να θεωρούνται απόβλητα. Αυτή είναι και η αντίληψη της Επιτροπής την οποία αναφέρει και η ίδια στην υποσημείωση 21 της αιτιολογικής έκθεσης την προαναφερθείσα απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Σύσταση 3

Αιτιολογικό σημείο 8

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν πρέπει να εφαρμόζονται επίσης στα απόβλητα υπεράκτιας εξόρυξης και κατεργασίας ορυκτών πόρων, στην απόθεση μη ρυπανθέντος γαιώδους υλικού ή σε απόβλητα που προκύπτουν από την αναζήτηση ορυκτών πόρων, ενώ τα μη επικίνδυνα αδρανή απόβλητα που προκύπτουν από την εξόρυξη και κατεργασία ορυκτών πόρων θα πρέπει να υπόκεινται σε έναν περιορισμένο μόνο αριθμό απαιτήσεων λόγω του χαμηλού περιβαλλοντικού κινδύνου τους.	Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν πρέπει να εφαρμόζονται επίσης στα απόβλητα υπεράκτιας εξόρυξης και κατεργασίας ορυκτών πόρων, στην απόθεση μη ρυπανθέντος γαιώδους υλικού ή σε απόβλητα που προκύπτουν από την αναζήτηση ορυκτών πόρων, ενώ τα μη επικίνδυνα αδρανή απόβλητα που προκύπτουν από την εξόρυξη και κατεργασία ορυκτών πόρων θα πρέπει να υπόκεινται σε έναν περιορισμένο μόνο αριθμό απαιτήσεων λόγω του χαμηλού περιβαλλοντικού κινδύνου τους. <u>Επίσης, οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν ισχύουν για δραστηριότητες με την έννοια του άρθρου 11, παράγραφος 3 ι) της οδηγίας πλαίσιο της ΕΕ για τα ύδατα, οι οποίες έχουν ρυθμιστεί οριστικά στην οδηγία αυτή.</u>

Αιτιολογία

Η συμπλήρωση αυτή αποσκοπεί να διευκρινίσει το κείμενο. Οι δραστηριότητες που καλύπτονται από το άρθρο 11, παράγραφος 2ι) της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας επειδή δεν πρόκειται σε αυτή την περίπτωση για τη διαχείριση αποβλήτων αλλά για την επαναφορά υδάτων από ορυχεία στα υπόγεια ύδατα.

Σύσταση 4

Αιτιολογικό σημείο 10

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
Προκειμένου να τηρηθούν οι αρχές και προτεραιότητες που καθορίζονται στην οδηγία 75/442/ΕΟΚ, και ιδίως στα άρθρα 3 και 4, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι φορείς των εξορυκτικών βιομηχανιών λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη ή μείωση, στο μέτρο του δυνατού, των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον και την υγεία του ανθρώπου που συνεπάγεται ή θα μπορούσε να συνεπάγεται η διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας.	Προκειμένου να τηρηθούν οι αρχές και προτεραιότητες που καθορίζονται στην οδηγία 75/442/ΕΟΚ, και ιδίως στα άρθρα 3 και 4, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι φορείς των εξορυκτικών βιομηχανιών λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη ή μείωση, στο μέτρο του δυνατού, των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον και την υγεία του ανθρώπου που συνεπάγεται ή θα μπορούσε να συνεπάγεται η διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας, <u>λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη το κριτήριο της βιωσιμότητας.</u>

Αιτιολογία

Ο στόχος της οδηγίας, όπως διατυπώνεται στο αιτιολογικό σημείο 10, ισχύει σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΕ υπό τον όρο ότι διασφαλίζεται η βιωσιμότητα και τα τρία στοιχεία που την απαρτίζουν. Αυτό πρέπει να διευκρινίζεται στο αιτιολογικό σημείο.

Σύσταση 5

Άρθρο 2 παράγραφος 1 (πεδίο εφαρμογής)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2, η παρούσα οδηγία καλύπτει τη διαχείριση αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας, τα οποία καλούνται στο εξής «εξορυκτικά απόβλητα», ήτοι αποβλήτων που προκύπτουν από την εξόρυξη, κατεργασία και αποθήκευση ορυκτών πόρων και από την εκμετάλλευση λατομείων.	Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2, η παρούσα οδηγία καλύπτει τη διαχείριση αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας, τα οποία καλούνται στο εξής «εξορυκτικά απόβλητα», ήτοι αποβλήτων με την έννοια του άρθρου 1 α) σε συνδυασμό με το άρθρο 2, παράγραφος 1, ψηφίο β) ι) της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ, που προκύπτουν από την ανίχνευση, εξόρυξη, κατεργασία και αποθήκευση ορυκτών πόρων και από την εκμετάλλευση λατομείων.

Αιτιολογία

Η συμπλήρωση στοχεύει στη διευκρίνιση ότι ο ορισμός των αποβλήτων θα πρέπει να συμφωνεί τόσο με τον ορισμό της οδηγίας πλαίσιο για τα απόβλητα όσο και με τη σχετική νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Σύσταση 6

Άρθρο 2 παράγραφος 2 (πεδίο εφαρμογής)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
Από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας εξαιρούνται τα ακόλουθα: α) απόβλητα από την εξόρυξη και κατεργασία ορυκτών πόρων, τα οποία όμως δεν προκύπτουν απευθείας από τις εργασίες αυτές, όπως απόβλητα τροφίμων, χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια, οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους, χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές· β) απόβλητα που προκύπτουν από την υπεράκτια εξόρυξη και κατεργασία ορυκτών πόρων· γ) απόθεση μη ρυπανθέντος χώματος που προέρχεται από την εξόρυξη, κατεργασία και αποθήκευση ορυκτών πόρων και την εκμετάλλευση λατομείων· δ) απόβλητα που παράγονται σε τόπο εξόρυξης ή κατεργασίας και μεταφέρονται αλλού με σκοπό την απόθεσή τους εντός ή επί του εδάφους. ε) απόβλητα που προκύπτουν από την αναζήτηση ορυκτών πόρων.	Από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας εξαιρούνται τα ακόλουθα: α) απόβλητα από την εξόρυξη και κατεργασία ορυκτών πόρων, τα οποία όμως δεν προκύπτουν απευθείας από τις εργασίες αυτές, όπως απόβλητα τροφίμων, χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια, οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους, χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές· β) απόβλητα που προκύπτουν από την υπεράκτια εξόρυξη και κατεργασία ορυκτών πόρων· γ) απόθεση μη ρυπανθέντος χώματος που προέρχεται από την εξόρυξη, κατεργασία και αποθήκευση ορυκτών πόρων και την εκμετάλλευση λατομείων· δ) απόβλητα που παράγονται σε τόπο εξόρυξης ή κατεργασίας και μεταφέρονται σε άλλη τοποθεσία, εκτός της εξορυκτικής βιομηχανίας, αλλού με σκοπό την απόθεσή τους εντός ή επί του εδάφους. ε) απόβλητα που προκύπτουν από την αναζήτηση ορυκτών πόρων.

Αιτιολογία

Σχετικά με το σημείο α) Τα παραδείγματα πρέπει να παραλειφθούν, διότι η εκτίμηση αν πρόκειται για «χαρακτηριστικά» απόβλητα της εξορυκτικής βιομηχανίας ή όχι εξαρτάται από τις συγκεκριμένες συνθήκες κάθε μεμονωμένης περίπτωσης

Σχετικά με το σημείο γ) Να συμψηφιστεί με την παράγραφο 3· βλ. επίσης αιτιολογία για την παράγραφο 3.

Σχετικά με το σημείο δ) Στο πεδίο εφαρμογής αυτής της οδηγίας πρέπει να εμπίπτουν και τα απόβλητα που μεταφέρονται για απόθεση σε άλλη μονάδα της εξορυκτικής βιομηχανίας. Διαφορετικά, η συνηθισμένη πρακτική της εναπόθεσης αποβλήτων από διάφορα ορυχεία σε ένα σημείο θα εμπίπτει αδικώς στις γενικές ρυθμίσεις διαχείρισης αποβλήτων, ενώ τα απόβλητα που διαχειρίζεται το ορυχείο επί τόπου θα υπάγονται στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, γεγονός που θα ήταν αδικαιολόγητο, τόσο για αντικειμενικούς όσο και για περιβαλλοντικούς λόγους.

Με την προτεινόμενη τροπολογία καθίσταται σαφέστερος ο στόχος της οδηγίας να υπάγονται τα απόβλητα ορυχείων που εναποτίθενται εκτός της εξορυκτικής βιομηχανίας στο γενικό δίκαιο περί διαχειρίσεις αποβλήτων.

Σχετικά με το σημείο ε) Για νομικούς λόγους θα πρέπει τα απόβλητα που προκύπτουν κατά την ανίχνευση ορυκτών, να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, εφόσον εξαιρούνται ρητά από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας πλαίσιο για τα απόβλητα.

Σύσταση 7

Άρθρο 2 παράγραφος 3 (πεδίο εφαρμογής)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
Η απόθεση μη επικίνδυνων αδρανών αποβλήτων υπόκειται μόνο στις διατάξεις του άρθρου 5 παράγραφοι 1 και 2, του άρθρου 11 παράγραφος 2 σημεία (α) έως (ε) και του άρθρου 13 παράγραφος 1 σημεία (α) έως (γ) της παρούσας οδηγίας.	Η απόθεση μη επικίνδυνων αδρανών αποβλήτων υπόκειται μόνο στις διατάξεις του άρθρου 5 παράγραφοι 1 και 2, του άρθρου 11 παράγραφος 2 σημεία (α) έως (ε) και του άρθρου 13 παράγραφος 1 σημεία (α) έως (γ) της παρούσας οδηγίας. <u>Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν ισχύουν για την διαχείριση μη επικίνδυνων αδρανών αποβλήτων που προκύπτουν από την εξόρυξη, επεξεργασία και αποθήκευση ορυκτών πόρων και τη λειτουργία λατομείων.</u>

Αιτιολογία

Τα μη μολυσμένα χώματα και τα ακίνδυνα αδρανή απόβλητα έχουν εξαιρεθεί και από την οδηγία περί υγειονομικής ταφής 1999/31/ΕΚ. Επομένως δεν υπάρχει λόγος να συμπεριληφθούν παρόμοια απόβλητα στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, παρόμοια απόβλητα πρέπει να υπάγονται στην εθνική νομοθεσία.

Σύσταση 8

Άρθρο 2 παράγραφος 4 (πεδίο εφαρμογής)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
4. Με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας, τα απόβλητα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας δεν υπόκεινται στις διατάξεις της οδηγίας 1999/31/ΕΚ.	4. Με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας, τα απόβλητα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, <u>ή για τα οποία, σύμφωνα με την παράγραφο 3, δεν ισχύουν οι ρυθμίσεις της παρούσας οδηγίας, δεν υπόκεινται και στις διατάξεις της οδηγίας 1999/31/ΕΚ.</u>

Αιτιολογία

Η συμπλήρωση είναι απαραίτητη, διότι διαφορετικά για τα απόβλητα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 θα ίσχυε η οδηγία περί υγειονομικής ταφής.

Σύσταση 9

Άρθρο 3 σημείο 12 (ορισμοί)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
«έκπλυμα», κάθε υγρό που διηθείται μέσω των αποτεθέντων αποβλήτων και εκρέει από τις εγκαταστάσεις αποβλήτων ή περιέχεται εντός αυτών, συμπεριλαμβανομένης της ρυπαντικής απορροής, και το οποίο ενδέχεται να επηρεάσει δυσμενώς το περιβάλλον εάν δεν υποβληθεί σε κατάλληλη κατεργασία	«έκπλυμα», κάθε υγρό που διηθείται μέσω των αποτεθέντων αποβλήτων και εκρέει από τις εγκαταστάσεις αποβλήτων ή περιέχεται εντός αυτών, συμπεριλαμβανομένης της ρυπαντικής απορροής, και το οποίο ενδέχεται να επηρεάσει δυσμενώς το περιβάλλον εάν δεν υποβληθεί σε κατάλληλη κατεργασία και διαρρέει από την στην εγκατάσταση εναπόθεσης αποβλήτων ή συγκρατείται σε αυτήν.

Αιτιολογία

Κρίνεται απαραίτητο να υιοθετηθεί για το έκπλυμα ο ορισμός που χρησιμοποιείται και στο άρθρο 2 της οδηγίας περί διάθεσης αποβλήτων.

Σύσταση 10

Άρθρο 3 σημείο 13 (ορισμοί)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
«εγκαταστάσεις αποβλήτων» κάθε υποδειχθείς τόπος συσσώρευσης ή απόθεσης αποβλήτων, υπό μορφή στερεή, υγρή, διαλύματος ή αιωρήματος, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους, ο οποίος θεωρείται ότι περιλαμβάνει κάθε φράγμα ή άλλη κατασκευή που χρησιμεύει για τη συγκράτηση, την αντιστήριξη, τον περιορισμό ή την κατ'άλλο τρόπο στήριξη των εγκαταστάσεων αυτών και ότι περιλαμβάνει επίσης, χωρίς να περιορίζεται σ'αυτούς, σωρούς και ταμειυτήρες, εξαιρουμένων όμως των κοιλοτήτων εκσκαφής οι οποίες επαναπληρούνται με απόβλητα μετά την εξαγωγή του ορυκτού·	«εγκαταστάσεις αποβλήτων» κάθε υποδειχθείς τόπος συσσώρευσης ή απόθεσης αποβλήτων, υπό μορφή στερεή, υγρή, διαλύματος ή αιωρήματος, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους των τριών ετών, ο οποίος θεωρείται ότι περιλαμβάνει κάθε φράγμα ή άλλη κατασκευή που χρησιμεύει για τη συγκράτηση, την αντιστήριξη, τον περιορισμό ή την κατ'άλλο τρόπο στήριξη των εγκαταστάσεων αυτών και ότι περιλαμβάνει επίσης, χωρίς να περιορίζεται σ'αυτούς, σωρούς και ταμειυτήρες, εξαιρουμένων όμως των κοιλοτήτων εκσκαφής οι οποίες επαναπληρούνται με απόβλητα μετά την εξαγωγή του ορυκτού·

Αιτιολογία

Το προτεινόμενο χρονικό διάστημα ενός έτους δεν επαρκεί. Ιδιαίτερα όταν πρόκειται για μεγάλες εγκαταστάσεις ορυχείων, θα ήταν σκόπιμο να αποτεθούν τα απόβλητα για ένα μεγαλύτερο χρονικό διάστημα προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για αναφύτευση μετά τη λήξη της εξορυκτικής δραστηριότητας, με την έννοια της επαναξιοποίησης με περιβαλλοντικά κριτήρια. Συνεπώς, το χρονικό διάστημα εναπόθεσης τουλάχιστον τριών ετών, που προβλέπεται στο άρθρο 2 ζ) της οδηγίας περί διάθεσης αποβλήτων, θα πρέπει να ισχύει και για τις εγκαταστάσεις αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας. Στην αντίθετη περίπτωση δυσχεραίνεται άσκοπα ή κινδυνεύει η εφαρμογή ορισμένων μέτρων που επιβάλλονται βάσει νομικών διατάξεων ή λόγω των απαιτήσεων που ισχύουν για την εξορυκτική βιομηχανία.

Σύσταση 11

Άρθρο 3 σημείο 14 (ορισμοί)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
«σοβαρό ατύχημα», συμβάν στον τόπο των εγκαταστάσεων το οποίο θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία του ανθρώπου ή το περιβάλλον·	«σοβαρό ατύχημα», συμβάν στον τόπο των εγκαταστάσεων το οποίο θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία του ανθρώπου ή το περιβάλλον , είναι ένα ατύχημα με την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 5 της οδηγίας 96/82/EK·

Αιτιολογία

Ο ορισμός αυτός προσδιορίζεται ήδη στην οδηγία Σεβέζο II.

Σύσταση 12

Άρθρο 3 σημείο 18 (ορισμοί)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
‘αποκατάσταση’, η επέμβαση στο θιγόν από εγκαταστάσεις αποβλήτων έδαφος, με στόχο την επαναφορά του σε ικανοποιητική κατάσταση, ιδίως όσον αφορά την προ-της-έναρξης των εργασιών ποιότητα του εδάφους, την άγρια χλωρίδα και πανίδα, τα φυσικά ενδιαίτηματα, τα συστήματα γλυκών υδάτων, το τοπίο και τις επωφελείς χρήσεις τους·	«αποκατάσταση», η επέμβαση στο θιγόν από εγκαταστάσεις αποβλήτων έδαφος, με στόχο την επαναφορά του σε ικανοποιητική κατάσταση, ιδίως όσον αφορά την προ της έναρξης των εργασιών ποιότητα του εδάφους, την άγρια χλωρίδα και πανίδα, τα φυσικά ενδιαίτηματα, τα συστήματα γλυκών υδάτων, το τοπίο και τις επωφελείς χρήσεις τους·

Αιτιολογία

‘Αποκατάσταση’, δεν σημαίνει πάντοτε την αποκατάσταση της φυσικής κατάστασης του εδάφους ή την αποκατάσταση της ποιότητας του πριν από την έναρξη των εργασιών. Αντιθέτως θα μπορούσε να αξιοποιηθεί εναλλακτικά και για άλλους σκοπούς, ανάλογα με την χωροταξική πολιτική της κάθε χώρας ή τις συγκεκριμένες συνθήκες σε μια δεδομένη περιοχή.

Σύσταση 13

Άρθρο 5 παράγραφος 2 (σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
Οι στόχοι του σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων είναι οι ακόλουθοι:	Οι στόχοι του σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων, <u>λαμβάνομένων υπόψη και των οικολογικών, οικονομικών και κοινωνικών κριτηρίων,</u> είναι οι ακόλουθοι:

Αιτιολογία

Οι στόχοι που περιλαμβάνονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2, πρέπει να ανταποκρίνονται στην αρχή της βιωσιμότητας, σύμφωνα με την οποία το κοινοτικό δίκαιο πρέπει να αποδίδει την ίδια σημασία στα οικολογικά, οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια.

Σύσταση 14

Άρθρο 5 παράγραφος 2 α) ιι) (σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
ιι) την επαναφορά των αποβλήτων εντός της κοιλότητας εκσκαφής μετά την εξαγωγή του ορυκτού, εφόσον αυτό είναι πρακτικά εφικτό και περιβαλλοντικώς ορθό,	ιι) την επαναφορά των αποβλήτων εντός της κοιλότητας εκσκαφής μετά την εξαγωγή του ορυκτού, εφόσον αυτό είναι <u>από τεχνική άποψη εφικτό, δεν είναι οικονομικά ασύμφορο, είναι από περιβαλλοντική άποψη ακίνδυνο και εφόσον δεν είναι αντίθετο προς το κοινωνικό συμφέρον όσον αφορά την επαναξιοποίησιμότητα εφικτό αλλά και από περιβαλλοντική και οικονομική άποψη περιβαλλοντικώς ορθό,</u>

Αιτιολογία

Ιδιαίτερα η επαναφορά των αποβλήτων εντός της κοιλότητας εκσκαφής πρέπει να ισχύει με την προϋπόθεση ότι οι σχετικές δαπάνες είναι τόσο από τεχνική όσο και από οικονομική άποψη δικαιολογημένες.

Και σε αυτή την περίπτωση πρέπει να τηρείται η αρχή της ΕΕ για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας.

Σύσταση 15

Άρθρο 6 (Πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων και ενημέρωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
1. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται στις εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων της κατηγορίας Α, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 και δεν ισχύουν για τις εγκαταστάσεις αποβλήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 96/82/ΕΚ.	1. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται στις εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων της κατηγορίας Α, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 και δεν ισχύουν για τις εγκαταστάσεις αποβλήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 96/82/ΕΚ.
2. Με την επιφύλαξη άλλης κοινοτικής νομοθεσίας, και ιδίως της οδηγίας 92/91/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 92/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι κίνδυνοι σοβαρών ατυχημάτων έχουν προσδιοριστεί και ότι τα αναγκαία στοιχεία ενσωματώθηκαν στο σχεδιασμό, την κατασκευή, τη λειτουργία και τη συντήρηση των εγκαταστάσεων αποβλήτων με σκοπό την πρόληψη τέτοιων ατυχημάτων και τον περιορισμό των δυσμενών συνεπειών τους για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων τυχόν διασυννοριακών επιπτώσεων.	2. Με την επιφύλαξη άλλης κοινοτικής νομοθεσίας, και ιδίως της οδηγίας 92/91/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 92/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι κίνδυνοι σοβαρών ατυχημάτων έχουν προσδιοριστεί και ότι τα αναγκαία στοιχεία ενσωματώθηκαν στο σχεδιασμό, την κατασκευή, τη λειτουργία και τη συντήρηση των εγκαταστάσεων αποβλήτων με σκοπό την πρόληψη τέτοιων ατυχημάτων και τον περιορισμό των δυσμενών συνεπειών τους για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων τυχόν διασυννοριακών επιπτώσεων.

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
3. Για τους σκοπούς των απαιτήσεων της παραγράφου 2, κάθε φορέας χαράσσει πολιτική για την πρόληψη των σοβαρών ατυχημάτων όσον αφορά τα απόβλητα και υιοθετεί σύστημα διαχείρισης της ασφαλείας για την εφαρμογή της, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που καθορίζονται στο παράρτημα I παράγραφος 1. Στο πλαίσιο της πολιτικής αυτής, ο φορέας διορίζει διαχειριστή της ποιότητας ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή και την περιοδική επίβλεψη της πολιτικής πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων. Ο φορέας καταρτίζει εσωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν επιτόπου σε περίπτωση ατυχήματος. Η αρμόδια αρχή καταρτίζει εξωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν εκτός τόπου των συγκεκριμένων εγκαταστάσεων σε περίπτωση ατυχήματος. Ο φορέας παρέχει στην αρμόδια αρχή τις αναγκαίες πληροφορίες που θα της επιτρέψουν να καταρτίσει το εν λόγω σχέδιο. 4. Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης που προβλέπονται στην παράγραφο 3 έχουν τους ακόλουθους στόχους:α) τον περιορισμό και τη θέση υπό έλεγχο των σοβαρών ατυχημάτων και άλλων συμβάντων ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις τους και να περιορίζονται ιδίως οι ζημιές που προκαλούνται στην υγεία του ανθρώπου ή στο περιβάλλον και στην ιδιοκτησία,β) την εφαρμογή των μέτρων που είναι αναγκαία για την προστασία της υγείας του ανθρώπου, του περιβάλλοντος και της ιδιοκτησίας από τις επιπτώσεις σοβαρών ατυχημάτων και άλλων συμβάντων,γ) την ανακοίνωση των αναγκαίων πληροφοριών στο κοινό και στις οικείες υπηρεσίες ή αρχές της περιοχής,δ) την αποκατάσταση, την επαναφορά στην πρότερη κατάσταση και τον καθαρισμό του περιβάλλοντος μετά από ένα σοβαρό ατύχημα. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση σοβαρού ατυχήματος, ο φορέας παρέχει αμέσως στην αρμόδια αρχή όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες που μπορούν να συμβάλουν στην ελαχιστοποίηση των συνεπειών για την υγεία του ανθρώπου και στην εκτίμηση και τον περιορισμό στο ελάχιστο της έκτασης των περιβαλλοντικών ζημιών που προκλήθηκαν ή ενδέχεται να προκληθούν. 5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι παρέχεται έγκαιρα και αποτελεσματικά στο ενδιαφερόμενο κοινό η δυνατότητα να συμμετάσχει στην προετοιμασία ή αναθεώρηση του εξωτερικού σχεδίου έκτακτης ανάγκης που πρέπει να καταρτιστεί σύμφωνα με την παράγραφο 3. Για το σκοπό αυτό, το ενδιαφερόμενο κοινό ενημερώνεται σχετικά με οιαδήποτε τέτοια πρόταση και τίθενται στη διάθεσή του όλες οι σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, πληροφοριών για το δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και για την αρμόδια αρχή στην οποία μπορούν να υποβάλλονται παρατηρήσεις και ερωτήσεις. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το ενδιαφερόμενο κοινό έχει τη δυνατότητα να διατυπώσει παρατηρήσεις εντός λογικών χρονικών περιθωρίων και ότι οι παρατηρήσεις αυτές λαμβάνονται δεόντως υπόψη στη σχετική με το εξωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης απόφαση. 6. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα ασφαλείας και τις απαιτούμενες ενέργειες σε περίπτωση ατυχήματος, οι οποίες περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα στοιχεία που απαριθμούνται στο παράρτημα I σημείο 2, παρέχονται δωρεάν και συστηματικά στο ενδιαφερόμενο κοινό. Οι πληροφορίες αυτές επανεξετάζονται ανά τριετία και, εφόσον απαιτείται, επικαιροποιούνται.	3. Για τους σκοπούς των απαιτήσεων της παραγράφου 2, κάθε φορέας χαράσσει πολιτική για την πρόληψη των σοβαρών ατυχημάτων όσον αφορά τα απόβλητα και υιοθετεί σύστημα διαχείρισης της ασφαλείας για την εφαρμογή της, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που καθορίζονται στο παράρτημα I παράγραφος 1. Στο πλαίσιο της πολιτικής αυτής, ο φορέας διορίζει διαχειριστή της ποιότητας ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή και την περιοδική επίβλεψη της πολιτικής πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων. Ο φορέας καταρτίζει εσωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν επιτόπου σε περίπτωση ατυχήματος. Η αρμόδια αρχή καταρτίζει εξωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν εκτός τόπου των συγκεκριμένων εγκαταστάσεων σε περίπτωση ατυχήματος. Ο φορέας παρέχει στην αρμόδια αρχή τις αναγκαίες πληροφορίες που θα της επιτρέψουν να καταρτίσει το εν λόγω σχέδιο. 4. Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης που προβλέπονται στην παράγραφο 3 έχουν τους ακόλουθους στόχους:α) τον περιορισμό και τη θέση υπό έλεγχο των σοβαρών ατυχημάτων και άλλων συμβάντων ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις τους και να περιορίζονται ιδίως οι ζημιές που προκαλούνται στην υγεία του ανθρώπου ή στο περιβάλλον και στην ιδιοκτησία,β) την εφαρμογή των μέτρων που είναι αναγκαία για την προστασία της υγείας του ανθρώπου, του περιβάλλοντος και της ιδιοκτησίας από τις επιπτώσεις σοβαρών ατυχημάτων και άλλων συμβάντων,γ) την ανακοίνωση των αναγκαίων πληροφοριών στο κοινό και στις οικείες υπηρεσίες ή αρχές της περιοχής,δ) την αποκατάσταση, την επαναφορά στην πρότερη κατάσταση και τον καθαρισμό του περιβάλλοντος μετά από ένα σοβαρό ατύχημα. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση σοβαρού ατυχήματος, ο φορέας παρέχει αμέσως στην αρμόδια αρχή όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες που μπορούν να συμβάλουν στην ελαχιστοποίηση των συνεπειών για την υγεία του ανθρώπου και στην εκτίμηση και τον περιορισμό στο ελάχιστο της έκτασης των περιβαλλοντικών ζημιών που προκλήθηκαν ή ενδέχεται να προκληθούν. 5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το ενδιαφερόμενο κοινό έχει τη δυνατότητα να διατυπώσει παρατηρήσεις εντός λογικών χρονικών περιθωρίων και ότι οι παρατηρήσεις αυτές λαμβάνονται δεόντως υπόψη στη σχετική με το εξωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης απόφαση. 6. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα ασφαλείας και τις απαιτούμενες ενέργειες σε περίπτωση ατυχήματος, οι οποίες περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα στοιχεία που απαριθμούνται στο παράρτημα I σημείο 2, παρέχονται δωρεάν και συστηματικά στο ενδιαφερόμενο κοινό. Οι πληροφορίες αυτές επανεξετάζονται ανά τριετία και, εφόσον απαιτείται, επικαιροποιούνται. <u>Όσον αφορά τις εγκαταστάσεις διάθεσης αποβλήτων που καλύπτει η παρούσα οδηγία ισχύουν οι διατάξεις της οδηγίας 96/82/ΕΚ, στο μέτρο που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας.</u>

Αιτιολογία

Προτείνεται να διατυπωθεί εκ νέου το άρθρο 6 προκειμένου να αποφευχθεί κάθε νομική υπερκάλυψη ή ανασφάλεια. Μετά από εκτενείς συζητήσεις τόσο στο Συμβούλιο όσο και στο Κοινοβούλιο, η οδηγία Σεβέζο II τροποποιήθηκε, λόγω των ατυχημάτων που θίγονται και στην παρούσα οδηγία, κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι εγκαταστάσεις αποβλήτων από ορυχεία να καλύπτονται και από την οδηγία Σεβέζο II. Επομένως, δεν χρειάζεται να θεσπισθεί νέα ρύθμιση.

Σύσταση 16

Άρθρο 8 (συμμετοχή του κοινού)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
1. Σε ένα από τα αρχικά στάδια της διαδικασίας χορήγησης αδειάς ή, το αργότερο, μόλις καταστεί ευλόγως δυνατή η παροχή πληροφοριών, το κοινό ενημερώνεται, με ανακοινώσεις ή άλλα πρόσφορα μέσα, όπως τα ηλεκτρονικά μέσα όπου αυτά είναι διαθέσιμα, για τα ακόλουθα ζητήματα: α) την αίτηση χορήγησης αδειάς, ή ανάλογα με την περίπτωση, την πρόταση για την ενημέρωση μιας αδειάς σύμφωνα με το άρθρο 7, β) όπου ισχύει, το γεγονός ότι η έκδοση απόφασης υπόκειται στη διεξαγωγή διαβουλεύσεων μεταξύ των κρατών μελών σύμφωνα με το άρθρο 15, γ) λεπτομερή στοιχεία των αρμόδιων αρχών που είναι υπεύθυνες για τη λήψη της απόφασης, των αρχών από τις οποίες μπορούν να ληφθούν σχετικές πληροφορίες, των αρχών στις οποίες μπορούν να υποβληθούν παρατηρήσεις ή ερωτήσεις και λεπτομέρειες σχετικά με τις ισχύουσες προθεσμίες για τη διαβίβαση παρατηρήσεων και ερωτήσεων, δ) τη φύση των πιθανών αποφάσεων ή, στην περίπτωση που υφίσταται, το σχέδιο απόφασης, ε) όπου ισχύει, τις λεπτομέρειες της πρότασης για την ενημέρωση μιας αδειάς ή των όρων της στ) γνωστοποίηση του χρόνου, του τόπου και των μέσων διάδοσης των σχετικών πληροφοριών, ζ) λεπτομέρειες σχετικά με τις ρυθμίσεις όσον αφορά τη συμμετοχή του κοινού και τις διαβουλεύσεις με αυτό σύμφωνα με την παράγραφο 5.	1. Σε ένα από τα αρχικά στάδια της διαδικασίας χορήγησης αδειάς ή, το αργότερο, μόλις καταστεί ευλόγως δυνατή η παροχή πληροφοριών, το κοινό ενημερώνεται, με ανακοινώσεις ή άλλα πρόσφορα μέσα, όπως τα ηλεκτρονικά μέσα όπου αυτά είναι διαθέσιμα, για τα ακόλουθα ζητήματα: α) την αίτηση χορήγησης αδειάς, ή ανάλογα με την περίπτωση, την πρόταση για την ενημέρωση μιας αδειάς σύμφωνα με το άρθρο 7, β) όπου ισχύει, το γεγονός ότι η έκδοση απόφασης υπόκειται στη διεξαγωγή διαβουλεύσεων μεταξύ των κρατών μελών σύμφωνα με το άρθρο 15, γ) λεπτομερή στοιχεία των αρμόδιων αρχών που είναι υπεύθυνες για τη λήψη της απόφασης, των αρχών από τις οποίες μπορούν να ληφθούν σχετικές πληροφορίες, των αρχών στις οποίες μπορούν να υποβληθούν παρατηρήσεις ή ερωτήσεις και λεπτομέρειες σχετικά με τις ισχύουσες προθεσμίες για τη διαβίβαση παρατηρήσεων και ερωτήσεων, δ) τη φύση των πιθανών αποφάσεων ή, στην περίπτωση που υφίσταται, το σχέδιο απόφασης, ε) όπου ισχύει, τις λεπτομέρειες της πρότασης για την ενημέρωση μιας αδειάς ή των όρων της, μιας αδειάς ή των όρων της στ) γνωστοποίηση του χρόνου, του τόπου και των μέσων διάδοσης των σχετικών πληροφοριών, ζ) λεπτομέρειες σχετικά με τις ρυθμίσεις όσον αφορά τη συμμετοχή του κοινού και τις διαβουλεύσεις με αυτό σύμφωνα με την παράγραφο 5 και τις διαβουλεύσεις με αυτό σύμφωνα με την παράγραφο 5.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα ακόλουθα τίθενται στη διάθεση του ενδιαφερόμενου κοινού εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος: α) σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, οι σπουδαιότερες εκθέσεις και συμβουλές που παρέχονται στην ή στις αρμόδιες αρχές κατά το διάστημα της διαδικασίας ενημέρωσης του κοινού σύμφωνα με την παράγραφο 1· β) σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες, πληροφορίες πέραν εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και έχουν σχέση με την απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας οδηγίας και οι οποίες κατέστησαν διαθέσιμες μόνον αφού είχε ενημερωθεί το κοινό σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.	2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα ακόλουθα τίθενται στη διάθεση του ενδιαφερόμενου κοινού εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος: α) σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, οι σπουδαιότερες εκθέσεις και συμβουλές που παρέχονται στην ή στις αρμόδιες αρχές κατά το διάστημα της διαδικασίας ενημέρωσης του κοινού σύμφωνα με την παράγραφο 1· β) σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες, πληροφορίες πέραν εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και έχουν σχέση με την απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας οδηγίας και οι οποίες κατέστησαν διαθέσιμες μόνον αφού είχε ενημερωθεί το κοινό σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.
3. Πριν από τη λήψη απόφασης παρέχεται το δικαίωμα στο ενδιαφερόμενο κοινό να απευθύνει παρατηρήσεις και γνώμες προς την αρμόδια αρχή.	3. Πριν από τη λήψη απόφασης παρέχεται το δικαίωμα στο ενδιαφερόμενο κοινό να απευθύνει παρατηρήσεις και γνώμες προς την αρμόδια αρχή.

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
4. Τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων που διενεργούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά τη λήψη της απόφασης.	4.Τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων που διενεργούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά τη λήψη της απόφασης.
5. Οι λεπτομερείς ρυθμίσεις σχετικά με τη συμμετοχή του κοινού δυνάμει του παρόντος άρθρου καθορίζονται από τα κράτη μέλη με τρόπο ώστε να δύναται το ενδιαφερόμενο κοινό να προετοιμαστεί και να συμμετάσχει αποτελεσματικά στην όλη διαδικασία.	5.Οι λεπτομερείς ρυθμίσεις σχετικά με τη συμμετοχή του κοινού δυνάμει του παρόντος άρθρου καθορίζονται από τα κράτη μέλη με τρόπο ώστε να δύναται το ενδιαφερόμενο κοινό να προετοιμαστεί και να συμμετάσχει αποτελεσματικά στην όλη διαδικασία.
6. Μετά τη λήψη απόφασης, η αρμόδια αρχή ενημερώνει το κοινό σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία και θέτει στη διάθεσή του τις ακόλουθες πληροφορίες:	6.Μετά τη λήψη απόφασης, η αρμόδια αρχή ενημερώνει το κοινό σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία και θέτει στη διάθεσή του τις ακόλουθες πληροφορίες:
α) το περιεχόμενο της απόφασης, συμπεριλαμβανομένου ενός αντιγράφου της άδειας,	α) το περιεχόμενο της απόφασης, συμπεριλαμβανομένου ενός αντιγράφου της άδειας,
β) τους λόγους και το σκεπτικό στα οποία θεμελιώθηκε η απόφαση.	β) τους λόγους και το σκεπτικό στα οποία θεμελιώθηκε η απόφαση.
	<u>Όσον αφορά τη συμμετοχή του κοινού στη διαδικασία χορήγησης άδειας σύμφωνα με το άρθρο 7, ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις της οδηγίας 2003/4/ΕΚ.</u>

Αιτιολογία

Προκειμένου να αποφευχθούν υπερκαλύψεις και η νομική ανασφάλεια, θα ήταν σκόπιμο να παραπέμψει το άρθρο 8 στις διατάξεις της οδηγίας 2003/4/ΕΚ για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες, η οποία καλύπτει επίσης της εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων.

Σύσταση 17

Άρθρο 9 (Σύστημα ταξινόμησης των εγκαταστάσεων αποβλήτων)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας τα κράτη μέλη ταξινομούν τις εγκαταστάσεις αποβλήτων που συνίστανται είτε σε σωρούς είτε σε τεχνητούς ταμιευτήρες σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες, ανάλογα με τον ενδεχόμενο κίνδυνο που συνεπάγονται:	Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας τα κράτη μέλη ταξινομούν τις εγκαταστάσεις αποβλήτων που συνίστανται είτε σε σωρούς είτε σε τεχνητούς ταμιευτήρες σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες, ανάλογα με τον ενδεχόμενο κίνδυνο που συνεπάγονται:
(1) Κατηγορία Α: εγκαταστάσεις αποβλήτων των οποίων η ελλιπής ή μη ορθή λειτουργία θα συνιστούσε σημαντικό κίνδυνο προκλήσεως ατυχήματος,(2)Κατηγορία Β: εγκαταστάσεις αποβλήτων που δεν ανήκουν στην κατηγορία Α.	(1)Κατηγορία Α: εγκαταστάσεις αποβλήτων των οποίων η ελλιπής ή μη ορθή λειτουργία θα συνιστούσε σημαντικό κίνδυνο προκλήσεως ατυχήματος,(2)Κατηγορία Β: εγκαταστάσεις αποβλήτων που δεν ανήκουν στην κατηγορία Α.
Τα κριτήρια για την ταξινόμηση των εγκαταστάσεων αποβλήτων στην κατηγορία Α παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ.	Τα κριτήρια για την ταξινόμηση των εγκαταστάσεων αποβλήτων στην κατηγορία Α παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ.

Αιτιολογία

Δεν είναι σαφείς ο στόχος και το νόημα παρόμοιου συστήματος ταξινόμησης. Αυτό ισχύει κυρίως επειδή προφανώς η ρύθμιση αυτή αφορά ουσιαστικά τις διατάξεις του άρθρου 6 περί πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων. Επιπλέον, τα κριτήρια που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙΙ δεν προσφέρονται για μια αντικειμενική ταξινόμηση των εγκαταστάσεων. Δεδομένου ότι σε τελική ανάλυση είναι σχεδόν αδύνατο να προστατευθούν οι εργαζόμενοι απόλυτα από κάθε κίνδυνο, η διάταξη αυτή θα οδηγούσε αυτομάτως στην κατάταξη όλων των εγκαταστάσεων στην κατηγορία Α.

Σύσταση 18

Άρθρο 10 (Κοιλότητες εκσκαφών)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όταν πρόκειται να επαναφέρει απόβλητα στις κοιλότητες εκσκαφής ο φορέας λαμβάνει κατάλληλα μέτρα με σκοπό: (1) την εξασφάλιση της σταθερότητας των αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2, (2) την πρόληψη της ρύπανσης των επιφανειακών και υπογείων υδάτων σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφοι 1 και 2, (3) την παρακολούθηση των αποβλήτων αυτών σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφοι 4 και 5.	Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όταν πρόκειται να επαναφέρει απόβλητα στις κοιλότητες εκσκαφής ο φορέας λαμβάνει κατάλληλα μέτρα με σκοπό: (1) την εξασφάλιση της σταθερότητας των αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2, (2) την πρόληψη της ρύπανσης των επιφανειακών και υπογείων υδάτων σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 2, (3) την παρακολούθηση των αποβλήτων αυτών σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφοι 4 και 5, <u>στο μέτρο που απαιτείται η βιόσφαιρα.</u>

Αιτιολογία

Μετά την ολοκλήρωση της επαναφοράς αποβλήτων στην κοιλότητα εκσκαφής, η παρακολούθηση είναι για τεχνικούς λόγους αδύνατη, διότι μετά την ολοκλήρωση των εργασιών δεν υπάρχει πλέον πρόσβαση στα απόβλητα. Επιπλέον, λόγω των τεράστιων δαπανών σε χρόνο και κόστος, η τακτική παρακολούθηση επιβάλλεται μόνον εφόσον κινδυνεύει η βιόσφαιρα.

Σύσταση 19

Άρθρο 13 παράγραφος 1 β) (Πρόληψη της ρύπανσης των υδάτων και του εδάφους)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
να προλαμβάνεται η παραγωγή εκπλυμάτων και η μόλυνση των επιφανειακών και/ή υπόγειων υδάτων από τα απόβλητα,	να <u>περιορίζεται στο ελάχιστο</u> προλαμβάνεται η παραγωγή εκπλυμάτων και <u>να</u> προλαμβάνεται η μόλυνση του εδάφους και των επιφανειακών ή/και υπόγειων υδάτων από τα απόβλητα,

Αιτιολογία

Στην πράξη είναι αδύνατο να προλαμβάνεται απόλυτα η παραγωγή εκπλυμάτων. Σε σωρούς απορριμμάτων κατεργασίας δημιουργούνται εκπλύματα ήδη από τις βροχοπτώσεις. Το φαινόμενο αυτό μπορεί ενδεχομένως να περιοριστεί στο ελάχιστο.

Σύσταση 20

Άρθρο 13 παράγραφος 2 β) (Πρόληψη της ρύπανσης των υδάτων και του εδάφους)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
Εφόσον με βάση αξιολόγηση των περιβαλλοντικών κινδύνων, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη κατά περίπτωση τις οδηγίες 76/464/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 80/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου ή την οδηγία 2000/60/ΕΚ, η αρμόδια αρχή έχει αποφασίσει ότι δεν είναι αναγκαία η συλλογή και κατεργασία των εκπλυμάτων ή έχει διαπιστωθεί ότι οι εγκαταστάσεις αποβλήτων δεν ενέχουν δυνητικό κίνδυνο για το έδαφος, τα υπόγεια ή τα επιφανειακά ύδατα, οι απαιτήσεις της παραγράφου 1 στοιχεία (β) και (γ) μπορούν να περιοριστούν ή να μην εφαρμόζονται αντιστοίχως.	Εφόσον με βάση την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών κινδύνων, και σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας λαμβάνοντας <u>ιδίως υπόψη κατά περίπτωση τις οδηγίες 76/464/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 80/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου ή την οδηγία 2000/60/ΕΚ, η αρμόδια αρχή έχει αποφασίσει ότι δεν είναι αναγκαία η συλλογή και κατεργασία των εκπλυμάτων ή έχει διαπιστωθεί ότι οι εγκαταστάσεις αποβλήτων δεν ενέχουν δυνητικό κίνδυνο για το έδαφος, τα υπόγεια ή τα επιφανειακά ύδατα, οι απαιτήσεις της παραγράφου 1 στοιχεία (β) και (γ) επίπτον <u>μπορούν να περιοριστούν ή να μην εφαρμόζονται αντιστοίχως.</u></u>

Αιτιολογία

Όσον αφορά την επιλογή των απαιτήσεων στις οποίες πρέπει να ανταποκρίνονται οι εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων σχετικά με την προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, οι αρμόδιες αρχές δεσμεύονται να εφαρμόζουν τις διατάξεις της οδηγίας για την προστασία των υδάτων. Οι αρχές δεν διαθέτουν περαιτέρω διακριτική ευχέρεια σχετικά. Εάν οι εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων δεν ενέχουν κινδύνους για το έδαφος και τα ύδατα, δεν υπάρχει λόγος να ισχύουν οι απαιτήσεις των παραγράφων 1 β) και γ).

Σύσταση 21

Άρθρο 14 παράγραφος 1 (χρηματοοικονομική εγγύηση και περιβαλλοντική ευθύνη).

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
Πριν από την έναρξη εργασιών που περιλαμβάνουν απόθεση αποβλήτων εντός ή επί του εδάφους, η αρμόδια αρχή απαιτεί τη σύσταση εγγύησης, υπό μορφή χρηματικής κατάθεσης ή άλλου ισοδύναμου μέσου, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτούμενων από τη βιομηχανία ταμείων αμοιβαίων εγγυήσεων, ώστε: α) να εκπληρωθούν όλες οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την εκδοθείσα δύναμη της παρούσας οδηγίας άδεια· β) να υπάρχουν άμεσα διαθέσιμα κεφάλαια για την αποκατάσταση του εδάφους που υπέστη τις συνέπειες των δραστηριοτήτων των εγκαταστάσεων αποβλήτων, ανά πάσα στιγμή.	Πριν από την έναρξη εργασιών που περιλαμβάνουν απόθεση αποβλήτων εντός ή επί του εδάφους, η αρμόδια αρχή απαιτεί τη σύσταση εγγύησης, <u>π.χ. υπό μορφή χρηματικής κατάθεσης ή άλλου ισοδύναμου μέσου, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτούμενων από τη βιομηχανία ταμείων αμοιβαίων εγγυήσεων, ή άλλου ισοδύναμου μέσου, σύμφωνα με κανόνες που ορίζουν τα κράτη μέλη, ώστε:</u> α) να εκπληρωθούν όλες οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την εκδοθείσα δύναμη της παρούσας οδηγίας άδεια· β) να υπάρχουν άμεσα διαθέσιμα κεφάλαια για την αποκατάσταση του εδάφους που υπέστη τις συνέπειες των δραστηριοτήτων των εγκαταστάσεων αποβλήτων, ανά πάσα στιγμή.

Αιτιολογία

Η διατύπωση αυτή αντιστοιχεί στο περιεχόμενο των διατάξεων του άρθρου 8 α) iv) της οδηγίας για την υγειονομική ταφή αποβλήτων 1999/31/ΕΚ βάσει των οποίων έχουν ήδη θεσπισθεί σχετικά εθνικά μέτρα.

Σύσταση 22

Άρθρο 14 παράγραφος 5 (χρηματοοικονομική εγγύηση και περιβαλλοντική ευθύνη).

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
Οι διατάξεις της οδηγίας .../.../ΕΚ σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά στην πρόληψη και αποκατάσταση των περιβαλλοντικών ζημιών εφαρμόζονται mutatis mutandis σε σχέση με τις περιβαλλοντικές ζημιές που προκαλούνται από τη λειτουργία εγκαταστάσεων εξορυκτικών αποβλήτων, καθώς και σε σχέση με κάθε άμεση απειλή προκλήσεως τέτοιων ζημιών εξαιτίας της λειτουργίας αυτών των εγκαταστάσεων.	<u>Οι διατάξεις της οδηγίας .../.../ΕΚ σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά στην πρόληψη και αποκατάσταση των περιβαλλοντικών ζημιών εφαρμόζονται mutatis mutandis σε σχέση με τις περιβαλλοντικές ζημιές που προκαλούνται από τη λειτουργία εγκαταστάσεων εξορυκτικών αποβλήτων, καθώς και σε σχέση με κάθε άμεση απειλή προκλήσεως τέτοιων ζημιών εξαιτίας της λειτουργίας αυτών των εγκαταστάσεων.</u> <u>Όσον αφορά τις περιβαλλοντικές ζημιές που προκαλούνται από εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι διατάξεις της οδηγίας .../... για την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας.</u>

Αιτιολογία

Η ευθύνη για περιβαλλοντικές ζημιές που προκαλούνται από εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων που υπόκεινται στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ρυθμίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της μελλοντικής οδηγίας περί περιβαλλοντικής ευθύνης, που θα δημοσιευτεί σύντομα.

Σύσταση 23

Άρθρο 22 (Μεταβατικές διατάξεις)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όλες οι εγκαταστάσεις αποβλήτων για τις οποίες έχει χορηγηθεί άδεια ή οι οποίες λειτουργούν ήδη πριν από ή την [ημερομηνία μεταφοράς της οδηγίας στην εθνική νομοθεσία], ανταποκρίνονται στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας εντός τετραετίας από την ημερομηνία αυτή, με εξαίρεση τις διατάξεις του άρθρου 14 παράγραφος 1, η τήρηση των οποίων πρέπει να έχει εξασφαλιστεί εντός έξι ετών από την εν λόγω ημερομηνία	Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όλες οι εγκαταστάσεις αποβλήτων για τις οποίες έχει χορηγηθεί άδεια ή, με εξαίρεση τις διατάξεις του άρθρου 14 παράγραφος 1, η τήρηση των οποίων πρέπει να έχει εξασφαλιστεί εντός έξι ετών από την εν λόγω

Αιτιολογία

Δεν πρέπει να εφαρμόζονται αναδρομικά μέτρα για εγκαταστάσεις που έχουν τεθεί εκτός λειτουργίας και των οποίων η άδεια λειτουργίας είχε εκδοθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Άλλωστε, η εξορυκτική βιομηχανία αναπτύχθηκε πριν από αιώνες σε άπειρες τοποθεσίες. Το απαραίτητο κόστος είναι αδύνατο να χρηματοδοτηθεί (η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δαπάνησε μετά από την ένωσή της με τα νέα της κρατίδια ήδη περισσότερα από 10 δισεκατομμύρια ευρώ για την αποκατάσταση της επονομαζόμενης περιοχής Wismut και των περιοχών στις οποίες λειτουργούσαν βιομηχανίες εξόρυξης λιγνίτη).

Είναι απαραίτητο να προβλεφθεί μεγαλύτερη μεταβατική περίοδος προκειμένου να διευκολυνθούν ο προγραμματισμός και η χρηματοδότηση, τη στιγμή μάλιστα που και η οδηγία περί υγειονομικής ταφής προβλέπει σαφώς μεγαλύτερη μεταβατική περίοδο.

Βρυξέλλες, 11 Φεβρουαρίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα: Μετανάστευση, ένταξη και απασχόληση»

(2004/C 109/08)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα «Μετανάστευση, ένταξη και απασχόληση» [COM(2003) 336 τελικό],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το έγγραφο εργασίας του προσωπικού της Επιτροπής σχετικά με την εκτεταμένη αξιολόγηση του αντίκτυπου της ανακοίνωσης για τη μετανάστευση, την ένταξη και την απασχόληση [COM(2003) 336 τελικό] SEC(2003) 694,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση που έλαβε η Επιτροπή στις 3 Ιουνίου 2003 να ζητήσει τη γνώμη της για το θέμα αυτό, σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 265 της συνθήκης για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση που έλαβε ο Πρόεδρος της στις 19 Μαρτίου 2003 να αναθέσει στην επιτροπή «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική» την κατάρτιση γνωμοδότησης για το θέμα αυτό,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στη Νίκαια στις 9 Δεκεμβρίου του 2000,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στη Σεβίλλη, στις 21 και 22 Ιουνίου του 2002,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στο Tampere στις 15 και 16 Οκτωβρίου του 1999,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στη Λισσαβόνα στις 24 Μαρτίου του 2000,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε για τη τροποποιημένη πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης (CdR 243/2002 τελικό) ⁽¹⁾,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε για την ανακοίνωση της Επιτροπής για μια κοινή πολιτική κατά της παράνομης μετανάστευσης [COM(2001) 672 τελικό] και τη γνωμοδότηση που εξέδωσε για την εφαρμογή της ανοικτής μεθόδου συντονισμού στην κοινοτική πολιτική μετανάστευσης [COM(2001) 387 τελικό] που υιοθετήθηκαν στις 16 Μαΐου 2002 (CdR 93/2002 τελικό) ⁽²⁾,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε για την κοινοτική πολιτική μετανάστευσης και τη θέσπιση κοινής διαδικασίας παροχής ασύλου (CdR 90/2001 τελικό) ⁽³⁾,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με το καθεστώς κατοίκου μακράς διάρκειας υπέρ των υπηκόων τρίτων χωρών (CdR 213/2001 τελικό) ⁽⁴⁾,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των προσώπων που ζητούν άσυλο (CdR 214/2001 τελικό) ⁽⁵⁾,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τη μισθωτή απασχόληση και την άσκηση ανεξάρτητων οικονομικών δραστηριοτήτων (CdR 386/2001 τελικό) ⁽⁶⁾,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την επαγγελματική κατάρτιση ή τον εθελοντισμό [COM(2002) 548 τελικό] (CdR 2/2003 τελικό) ⁽⁷⁾,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ενσωμάτωση των θεμάτων της μετανάστευσης στις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τρίτες χώρες [COM(2002) 703 τελικό],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε για τη διαδικασία κατάρτισης του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CdR 327/99 τελικό) ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ ΕΕ C 73 της 26.3.2003, σ. 16.

⁽²⁾ ΕΕ C 278 της 14.11.2002, σ. 44.

⁽³⁾ ΕΕ C 19 της 22.1.2002, σ. 20.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 19 της 22.1.2002, σ. 26.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 107 της 3.5.2002, σ. 85.

⁽⁶⁾ ΕΕ C 192 της 12.8.2002, σ. 20.

⁽⁷⁾ ΕΕ C 244 της 10.10.2003, σ. 5.

⁽⁸⁾ ΕΕ C 156 της 22.11.2000, σ. 1.

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε για την έκθεση της Επιτροπής, η οποία ζητήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Στοκχόλμη, «αύξηση της συμμετοχής του εργατικού δυναμικού και προώθηση της παράτασης του ενεργού επαγγελματικού βίου» [COM (2002) 9 τελικό] (CdR 94/2002 τελικό) (*),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή για τη μετανάστευση, την ένταξη και το ρόλο της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών (CES 365/2002),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το άρθρο 13 της ΣΕΕ και τη σχετική οδηγία του Συμβουλίου 200/78/ΕΚ για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία και την οδηγία του Συμβουλίου 2000/43/ΕΚ περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνικής τους καταγωγής,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την έκθεση του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Ιουλίου 2000, σχετικά με τίτλο Πολυμέρεια και συνοχή: νέες προκλήσεις για την ένταξη των μεταναστών και των μειονοτήτων,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 223/2003 rev. 2) που υιοθετήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2003 από την επιτροπή Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική (εισηγητής: ο κ. Derek Boden, πρόεδρος της περιφερειακής συνέλευσης του North West, (UK/PES),

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που πραγματοποιήθηκε στη Νίκαια στις 9 Δεκεμβρίου 2000 επαναεπιβεβαίωσε ότι η απασχόληση είναι η καλύτερη προστασία ενάντια στον κοινωνικό αποκλεισμό και έκανε έκκληση για την προώθηση μιας περισσότερο αποτελεσματικής πολιτικής για την ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στόχος της οποίας θα πρέπει να είναι να αποκτήσουν οι άνθρωποι αυτοί παρόμοια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους υπηκόους της,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι τον Ιούνιο του 2002, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Σεβίλλης συμφώνησε ότι είναι αναγκαίο να αναπτύξει Ευρωπαϊκή Ένωση μια κοινή πολιτική για τη μετανάστευση και για την ένταξη των μεταναστών που διαμένουν νομίμως στην επικράτεια της, καθώς και με την απόφαση να θεσπιστούν ρυθμίσεις για το καθεστώς των κατοίκων μακράς διάρκειας μέχρι τον Ιούνιο του 2003,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Tampere αναγνώρισε, τον Οκτώβριο του 1999, την ανάγκη για την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τις συνθήκες εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών, πάνω στη βάση κοινής αξιολόγησης των οικονομικών και δημογραφικών τάσεων που παρατηρούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και της κατάστασης που επικρατεί στις χώρες προέλευσης,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Tampere δήλωσε, τον Οκτώβριο του 1999, πρέπει να καταπολεμήσει εντονότερα τις διακρίσεις στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή και να θεσπίσει μέτρα κατά του ρατσισμού και της ξενοφοβίας,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι στα συμπεράσματα του Προεδρείου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στη Λισαβόνα το Μάρτιο του 2000 γίνεται αναφορά στην ενσωμάτωση της κοινωνικής ένταξης στις πολιτικές που ασκούνται από τα κράτη μέλη τους τομείς της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, της υγείας και της στέγασης,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι η διεύρυνση της ΕΕ θα επιφέρει τροποποίηση των ειδών της μετανάστευσης στην Ευρώπη, πιθανώς προς όφελος των ευρωπαϊκών αγορών εργασίας, και θα οδηγήσει σε αύξηση της ελεύθερης κυκλοφορίας μεταξύ των σημερινών και των νέων κρατών μελών και αναγνωρίζοντας, παράλληλα, ότι τα μέτρα για την προαγωγή της κοινωνικής ένταξης βοηθούν, επίσης, του ενδοκοινοτικούς μετανάστες,

κατά την 53η σύνοδο της ολομέλειάς της στις 11 και 12 Φεβρουαρίου 2004 (συνεδρίαση της 12ης Φεβρουαρίου) υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 Εκφράζει την ικανοποίησή της για τη δυνατότητα που προέκυψε για κοινή εξέταση των πολιτικών προτάσεων σχετικά με την ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι κατοικούν στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

1.2 Επικροτεί, στην προοπτική της μελλοντικής ολοκλήρωσης της Ευρώπης και ιδιαίτερως της διεύρυνσης, την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την ένταξη των μεταναστών,

1.3 Προσπογράφει την σημασία και την αναγκαιότητα της θέσπισης κοινών αρχών, πολιτικών και διαδικασιών για τα θέματα που έχουν σχέση με την πολιτική ένταξης και τη μετανάστευση, τόσο την παράνομη όσο και τη νόμιμη,

1.4 Αναγνωρίζει τις ευαισθησίες των κρατών μελών στο χώρο της πολιτικής για την ένταξη των μεταναστών και πιστεύει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να προσφέρει μια πρόσθετη αξία στις δράσεις που αναλαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο για την προαγωγή της ένταξης, κυρίως με την ενίσχυση προγραμμάτων και πρωτοβουλιών παρά με την εναρμόνιση της νομοθεσίας,

1.5 Επικροτεί τη δέσμευση της Επιτροπής να αναλάβει σειρά δράσεων και πρωτοβουλιών με στόχο να διευκολύνουν την ένταξη των μεταναστών στην κοινωνία των πολιτών και την αγορά εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

1.6 Καλεί την Επιτροπή να ακολουθήσει μια προσέγγιση που να συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας στην οποία να συμμετέχουν ενεργά η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι κοινωνικοί εταίροι και η κοινωνία των πολιτών,

(*) ΕΕ C 287 της 22.11.2002, σ. 1.

1.7 Εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι στην ανακοίνωση και στην εκτεταμένη αξιολόγηση των επιπτώσεων δεν αναγνωρίζεται ο καθοριστικός ρόλος που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στην επιτυχή εφαρμογή των πολιτικών, ως φορείς άμεσης παροχής υπηρεσιών, ως εταιρείο άλλων θεσμικών και εθελοντικών φορέων παροχής υπηρεσιών, και ως ηγέτες των τοπικών κοινωνιών, δεδομένου ευρίσκονται στο σημείο στο οποίο παρέχονται υπηρεσίες στις κοινότητες των μεταναστών και υπόκεινται στον άμεσο πολιτικό έλεγχο του εκλογικού σώματος,

1.8 Εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι δεν ζητήθηκε η γνώμη των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την προετοιμασία της εκτεταμένης αξιολόγησης των επιπτώσεων της ανακοίνωσης για τη μετανάστευση, την ένταξη και την απασχόληση,

1.9 Τονίζει με έμφαση τον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι αρμοδιότητες των οποίων στους τομείς της στέγασης, του προγραμματισμού, της εκπαίδευσης, της υγείας και της αγοράς εργασίας επηρεάζουν άμεσα την κοινωνική ένταξη και μπορούν να προαγάγουν την κοινωνική ενσωμάτωση και τη δημιουργία βιώσιμων κοινοτήτων,

1.10 Πιστεύει ακράδαντα ότι απαραίτητη προϋπόθεση για να στεφθεί με επιτυχία η εφαρμογή των πολιτικών για την ένταξη είναι να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους τοπικούς και περιφερειακούς φορείς, ιδιαίτερος εκείνους στους οποίους έχει ανατεθεί δημοκρατική εντολή, επειδή αυτό τους καθιστά δεκτικούς προς τις ανησυχίες των ανθρώπων της περιοχής τους,

1.11 Επιδοκιμάζει το γεγονός ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν κληθεί να συμβάλουν στη χάραξη εθνικών σχεδίων δράσης για την κοινωνική ένταξη και την απασχόληση. Αυτό διευκολύνει τη σύγκριση και τον εντοπισμό των καλύτερων πρακτικών και την ανάλυση του πραγματικού αντίκτυπου και των αποτελεσμάτων των στρατηγικών που υιοθετούν τα κράτη μέλη,

1.12 Τονίζει την άποψη της ότι η μετανάστευση έχει κατ' αρχήν θετικό αντίκτυπο στις χώρες υποδοχής, για να είναι όμως οι μετανάστες σε θέση να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις ικανότητές τους, τα κράτη μέλη πρέπει να προσφέρουν την κατάλληλη βάση για την ένταξή τους, στο πλαίσιο μίας ορθής πολιτικής για τον προγραμματισμό των μεταναστευτικών ρευμάτων,

1.13 Επισημαίνει ότι η κοινωνική ένταξη έχει αμοιβαίο χαρακτήρα και η επίτευξη μιας πραγματικής κοινωνικής συνοχής προϋποθέτει προσπάθειες τόσο εκ μέρους των μεταναστών όσο και του γηγενούς πληθυσμού· παράλληλα, εκφράζει την υποστήριξη της στην διάταξη του σχεδίου συντάγματος που αναφέρει ότι κατά τον περαιτέρω ευρωπαϊκό συντονισμό δεν πρέπει να θιγεί «το δικαίωμα των κρατών μελών να καθορίζουν τον όγκο των εισερχομένων υπηκόων τρίτων χωρών, προερχομένων από τρίτες χώρες, στο έδαφός τους με σκοπό την αναζήτηση μισθωτής ή μη μισθωτής εργασίας» [Άρθρο III-168 (5)].

1.14 Υπογραμμίζει τη σημασία που έχει η συμμετοχή των ιδίων των μεταναστών και των προσφύγων στην ανάπτυξη υπηρεσιών που προσφέρονται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, ως μέσο για την επίτευξη της παροχής ουσιαστικών και αποτελεσματικών υπηρεσιών και ως ένα πρώτο βήμα για την προώθηση της ενεργούς ένταξης των μεταναστών και των προσφύγων στον κοινωνικό και τον εργασιακό βίο στα κράτη μέλη,

1.15 Επιμένει ότι η μεταναστευτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να αποδώσει μεγάλη σημασία στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των χωρών προέλευσης, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των πολιτών των χωρών αυτών, εξαι-

φοντας τις αιτίες των ενοχλήσεων και των προβλημάτων που ωθούν τους κατοίκους τους στον εκπατρισμό, και να περιορίσει τη μετανάστευση σε επίπεδα τα οποία θεωρούνται βιώσιμα και ωφελούν τόσο τις χώρες υποδοχής όσο και τις χώρες προέλευσης.

1.16 Παρατηρεί ότι η μετανάστευση δεν μπορεί να καλύψει από μόνη της την έλλειψη εργατικού δυναμικού στην Ευρωπαϊκή Ένωση μακροπρόθεσμα και εφιστά την προσοχή στη γνωμοδότηση που κατάρτισε σχετικά με τη συμβολή των ηλικιωμένων στην αγορά εργασίας και γενικότερα στην αναγκαιότητα να εφαρμοσθούν πολιτικές κατάρτισης, εκ νέου εξειδίκευσης και επαγγελματικού προσανατολισμού και ρύθμισης των μέσων για την εξίσωση ζήτησης και προσφοράς, που ευνοούν την πλήρη απασχόληση του επιτόπιου εργατικού δυναμικού.

1.17 Παρατηρεί με ανησυχία την απουσία της προοπτικής των δύο φύλων στην ανακοίνωση και τονίζει τη σημασία που έχουν τα επικεντρωμένα στην πτυχή αυτή μέτρα κοινωνικής ένταξης, δεδομένου ότι το ποσοστό ανεργίας των γυναικών μεταναστών είναι συχνά υψηλό,

1.18 Παρατηρεί ότι η ανεπαρκής γνώση της γλώσσας της χώρας υποδοχής αποτελεί βασικό εμπόδιο για την κοινωνική ένταξη, ιδιαίτερος για την ανεύρεση απασχόλησης, την αξιοποίηση των δυνατοτήτων επαγγελματικής κατάρτισης ή την επίτευξη καλών αποτελεσμάτων στο σχολείο,

1.19 Επαναλαμβάνει ότι οι στόχοι της Λισσαβόνας δεν μπορεί να υλοποιηθούν χωρίς την εφαρμογή μιας επιτυχούς μεταναστευτικής πολιτικής και ότι, κατά συνέπεια, τα μέσα διαρθρωτικής πολιτικής που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να προωθούν την κοινωνική ένταξη των μεταναστών και των προσφύγων και ότι, και μετά το 2006, τα θέματα αυτά πρέπει να ενσωματωθούν στην οικονομική και κοινωνική πολιτική στα πλαίσια του νέου Στόχου 2.

1.20 Παρατηρεί με επιδοκιμασία το γεγονός ότι έχει μειωθεί το ενδιαφέρον, που είχε εκφράσει η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της για την κοινοτική πολιτική μετανάστευσης [COM (2000) 757 τελικό], όπου αναφερόταν σε ένα νομικό καθεστώς για τους υπηκόους τρίτων χωρών σε βάση ισότητας με τους πολίτες των κρατών μελών της ΕΕ, το οποίο θα μπορούσε να διευρυνθεί μέχρι την παροχή μιας μορφής ιθαγένειας, βασισμένης στη Συνθήκη ΕΚ.

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 Απευθύνει έκκληση στην Επιτροπή να αναγνωρίσει περισσότερο το ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στην επιτυχία και την προώθηση των πρωτοβουλιών για την ένταξη και την απασχόληση, λόγω του ότι ηγούνται των τοπικών κοινοτήτων και λειτουργούν ως βασικοί φορείς παροχής υπηρεσιών και είναι σε θέση να γνωρίζουν από πρώτο χέρι τα προβλήματα των μεταναστών λόγω της άμεσης σχέσης με αυτούς και τους εκπροσώπους τους

2.2 Απευθύνει έκκληση να αναγνωριστεί η ύπαρξη μεγάλου αριθμού παράνομων μεταναστών εργαζομένων και να θεοπιστούν μηχανισμοί που θα επιτρέψουν στους ανθρώπους αυτούς να νομιμοποιήσουν την παρουσία τους χωρίς άσκοπες καθυστερήσεις, όπου αυτό ενδείκνυται. Θεωρεί δε ότι κάθε περίπτωση θα πρέπει να εξετάζεται μεμονωμένα, σε συνδυασμό με αξιοπρεπείς συνθήκες υποδοχής και αποκλείοντας όσους έχουν διαπράξει σοβαρότερα αδικήματα. και επιμένει ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα για την τιμωρία εκείνων που επωφελούνται από τη λαθραπασχόληση,

2.3 Καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να χαράξουν κατευθυντήριες γραμμές για την προσέλκυση ειδικευμένου εργατικού δυναμικού από τις αναπτυσσόμενες χώρες, στις οποίες αναγνωρίζεται η ευθύνη που φέρει η Ευρωπαϊκή Ένωση προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι χώρες προέλευσης δεν πρόκειται να υποφέρουν από «διαρροή εγκεφάλων», καθώς και ο απόλυτος σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των μεταναστών εργαζομένων,

2.4 Τονίζει την ανάγκη να θεσπιστεί ενεργός πολιτική για την πρόληψη του φαινομένου της παράνομης μεταναστευσης, που άλλωστε τροφοδοτεί ένα ιδιαίτερα αναξιοπρεπές εμπόριο ανθρώπων όντων. Προς τούτο, είναι απαραίτητο ένα πλαίσιο δράσεων που θα συμφωνηθούν μεταξύ ΕΕ και κρατών μελών, ιδιαιτέρως εκείνων που είναι άμεσα εκτεθειμένα στα μεταναστευτικά ρεύματα, το οποίο, αφενός, θα καθιστά υπεύθυνες, μέσω πρωτοβουλιών αρωγής και στήριξης τις χώρες προέλευσης και διέλευσης που δεν είναι κοινοτικές, να εμποδίζουν και να σταματούν επιτοπίως την παράνομη οργάνωση μεταφοράς προς τις χώρες άφιξης και, αφετέρου, θα ελέγχει και θα προστατεύει τα σύνορα της ΕΕ από τις παράνομες αφίξεις.

2.5 Καλεί επειγόντως της Επιτροπή να στηριχθεί στην πείρα των τοπικών και περιφερειακών αρχών, η οποία έχει αποκτηθεί στα πλαίσια διεθνών συνεργασιών με ομολόγους τους σε χώρες προέλευσης (μεταναστών) για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των χωρών αυτών και να διευκολύνει τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη συζήτηση με αντικείμενο το πρόγραμμα συνεργασίας της ΕΕ με τρίτες χώρες για θέματα μετανάστευσης,

2.6 Καλεί την Επιτροπή να ενισχύσει περισσότερο κοινοτικά προγράμματα όπως το EQUAL, που αποσκοπούν στην προαγωγή της κοινωνικής ένταξης με τη διευκόλυνση της πρόσβασης μειονεκτικών ομάδων και εκείνων που είναι ευάλωτοι στις διακρίσεις στην εκπαίδευση και την απασχόληση, επειδή τα προγράμματα αυτά προσφέρουν πόρους που δεν μπορούν να διατεθούν από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές για την προαγωγή της ένταξης των προσφύγων στην κοινωνία και την αγορά εργασίας,

2.7 Θεωρεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αναλάβει δράσεις που έχουν ως στόχο να διευκολύνουν την κοινωνική ένταξη των μεταναστών με προγράμματα ιδιαίτερα προσαρμοσμένα με τέτοιο τρόπο ώστε να υποστηρίζονται οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στην παροχή των ενδεδειγμένων υπηρεσιών,

2.8 Υποστηρίζει τη διδασκαλία των εθνικών γλωσσών ως ξένων γλωσσών στους μετανάστες κάθε ηλικιακής ομάδας, για να εξασφαλιστεί η καλύτερη ένταξή τους, και προτρέπει να εντοπιστούν και να διαδοθούν οι βέλτιστες πρακτικές σε αυτόν τον τομέα,

2.9 Επιμένει ότι οι πολιτικές για την προαγωγή της ένταξης πρέπει να συνοδεύονται από στρατηγικές για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας και ιδιαιτέρως:

— Από ένα εκπαιδευτικό σύστημα που θα προάγει την ανεκτικότητα και την καταπολέμηση των διακρίσεων, τον αμοιβαίο σεβασμό των διαφόρων εθνοτικών ομάδων και πολιτισμών, και για να καταδειχθούν οι βλαβερές συνέπειες που έχει ο ρατσισμός για όλη την κοινότητα, έτσι ώστε να συσπειρωθούν όλα τα μέλη αυτής για την υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης και την καταπολέμηση του ρατσισμού· η ΕΤΠ αναγνωρίζει το σημαντικό έργο που επιτελεί σ' αυτό το πεδίο το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης των Φαινομένων Ρατσισμού και Ξενοφοβίας,

— Από δίκαιες αρχές, πολιτικές και πρακτικές για τη μετανάστευση και το άσυλο συνοδευόμενες από τη διάθεση επαρκών πόρων για την προαγωγή της ένταξης των μεταναστών και των προσφύγων, με ιδιαίτερη έμφαση στις ανάγκες των γυναικών που αντιμετωπίζουν εν δυνάμει διπλές διακρίσεις,

— Από την διάθεση επαρκών πόρων στις οργανώσεις των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των ΜΚΟ ώστε να τους επιτραπεί να διευθετήσουν με επιτυχία θέματα που αφορούν στους μετανάστες και τους πρόσφυγες,

— Εκφράζει την ικανοποίησή της για το άρθρο III-168 (4) του σχεδίου συντάγματος το οποίο έχει ως εξής: «Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο μπορεί να θεσπίζει μέτρα ενθάρρυνσης και στήριξης της δράσης των κρατών μελών με στόχο τη διευκόλυνση της ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στο έδαφός τους, αποκλειόμενης οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.»

2.10 Απευθύνει έκκληση να συμπεριληφθούν στις μελλοντικές ετήσιες εκθέσεις για την ανάπτυξη μιας κοινής μεταναστευτικής πολιτικής αξιολόγηση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων για την προαγωγή της ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών, να προσδιοριστούν οι καλύτερες πρακτικές και να υποβληθούν οι κατάλληλες πολιτικές συστάσεις πάνω σε αυτή τη βάση.

2.11 Ζητά από την Επιτροπή να λάβει υπόψη, στη συζήτηση για το μέλλον της ευρωπαϊκής πολιτικής συνοχής, την προσπάθεια ορισμένων περιφερειών, στις οποίες ενδέχεται να μειωθεί η χρηματοδοτική στήριξη από τα διαρθρωτικά ταμεία και των οποίων ο μεταναστευτικός πληθυσμός έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια.

2.12 Ζητά να αναπτυχθούν κατευθυντήριες γραμμές για την αναγνώριση των πολιτικών δικαιωμάτων των μεταναστών, ανάλογα με τη διάρκεια της διαμονής τους στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως βασική αρχή για την αποτελεσματική ένταξή τους.

Βρυξέλλες, 12 Φεβρουαρίου 2004

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου των φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας, και προτάσεις για την αναδιτύπωση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1035/97 του Συμβουλίου, και την Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας (αναδιατυπωμένη έκδοση)

(2004/C 109/09)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου των φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας, και προτάσεις για την αναδιτύπωση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1035/97 του Συμβουλίου, και την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας (αναδιατυπωμένη έκδοση) [COM(2003) 483 τελικό],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 22ας Μαΐου 2003 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της επί του θέματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 265, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Προέδρου της 19ης Μαρτίου 2003 να αναθέσει στην επιτροπή «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική» την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 313/2003) το οποίο υιοθετήθηκε στις ... από την επιτροπή «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική» [εισηγητής: ο κ. Peter Moore, Μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου του Σέφιλντ (UK/ELDR)],

υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 53η σύνοδο ολομέλειας της 11ης και 12 Φεβρουαρίου 2004 (συνεδρίαση της 12ης Φεβρουαρίου).

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

1. αναγνωρίζει και εκτιμά το στρατηγικό ρόλο του Παρατηρητηρίου στην καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση·

2. εκφράζει την ικανοποίησή της για το στόχο της ανακοίνωσης να προστεθούν δεξιότητες διοίκησης στους τομείς εμπειρογνομοσύνης που απαιτούνται να έχουν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου·

3. εκτιμά ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, ως βασικοί εργοδότες και ως φορείς παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους κατοίκους και τους πολίτες, συμμετέχουν ουσιαστικά στα προγράμματα καταπολέμησης του ρατσισμού και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση και την αξιολόγησή τους καθώς και στην ανάπτυξη ορθών πρακτικών. Οι εθνικές στρατηγικές πρέπει να τυγχάνουν της υποστήριξης των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την επίτευξη της ευρύτερης δυνατής συναίνεσης και συμμετοχής και, διαμέσου αυτών, να φτάνει η ενημέρωση στα τοπικά και περιφερειακά μέσα ενημέρωσης για τη μέγιστη διάδοσή της σε ολόκληρη την επικράτεια των κρατών μελών·

4. τονίζει τη σημασία των μηχανισμών διαβούλευσης και τη διατήρηση δεσμών με την κοινωνία των πολιτών·

5. εκφράζει την ανησυχία της για το ότι η απαλοιφή των εθνικών στρογγυλών τραπέζων από τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου θα περιορίσει τις αλληλεπιδράσεις του με την κοινωνία των πολιτών στα κράτη μέλη. Οι συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης έχουν συμβάλει στην ανάπτυξη και τη διατήρηση ζωτικών δεσμών στον τομέα των διμερών ροών πληροφοριών με τις μειονοτικές εθνοτικές κοινότητες και με υπηρεσίες-κλειδιά της κοινωνίας των πολιτών·

6. όσον αφορά τη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου, διαφωνεί με τον προτεινόμενο διορισμό των επικεφαλής των φορέων για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης στο διοικητικό συμβούλιο·

7. αναγνωρίζει την επιθυμία της Επιτροπής να βελτιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα των δομών λήψης αποφάσεων του Παρατηρητηρίου — ιδίως όσον αφορά το γεγονός ότι η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου αναμένεται να μεγιστοποιήσει την επιρροή του Παρατηρητηρίου στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής των κρατών μελών ενώ παράλληλα θα διατηρηθεί η ικανότητά του να διασφαλίζει την ανεξαρτησία του·

8. συμφωνεί ότι πρέπει να δοθεί άμεση προτεραιότητα στο RAXEN. Τα καθήκοντα παρακολούθησης του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου είναι πολύ σημαντικά. Η συστηματική συγκέντρωση δεδομένων και πληροφοριών είναι καθοριστικής σημασίας για την αντιμετώπιση των ακόλουθων ζητημάτων στον τομέα του ρατσισμού και της ξενοφοβίας: συνεχής έλλειψη ή πλήρης απουσία καταγγελιών τέτοιων περιστατικών για διάφορους λόγους: προσδιορισμός της ανάπτυξης τάσεων και πρακτικών διακριτικής μεταχείρισης και της αποτελεσματικότητας των μέτρων για την καταπολέμησή τους· ενίσχυση της συγκρισιμότητας δεδομένων προερχόμενων από ετερόκλητες πηγές μέσω της χρήσης κοινών μορφολόγων, δεικτών και μεθοδολογίας. Η παρακολούθηση από το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο μέσω της συγκέντρωσης, της παραβολής, της ανάλυσης και της διάδοσης των κατάλληλων δεδομένων θα παράσχει στην ΕΕ μια καλύτερη επισκόπηση των τόπων και της συχνότητας εμφάνισης φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας και θα συμβάλει στην καλύτερη διαμόρφωση στρατηγικών και μεθόδων για τη βελτίωση της συγκρισιμότητας, της αντικειμενικότητας, της συνέπειας και της αξιοπιστίας των δεδομένων σε κοινοτικό επίπεδο καθώς και στην ενίσχυση της συνεργασίας με τα εθνικά πανεπιστημιακά ερευνητικά κέντρα, τους ΜΚΟ και ειδικευμένες ομάδες/κέντρα πίεσης.

9. αναγνωρίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι η ενίσχυση της συνεργασίας με τα κράτη μέλη και τις εθνικές αρχές είναι καθοριστικής σημασίας για τη βελτίωση των μηχανισμών παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων σε εθνικό επίπεδο. Η ΕΤΠ συμφωνεί με την Επιτροπή ότι τελικά ο σκοπός του Παρατηρητηρίου δεν είναι δυνατό να επιτευχθεί αν οι εθνικές αρχές δεν υιοθετήσουν συμβατά, αν όχι κοινά, συστήματα καταχώρισης. Η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της για την προθυμία των εθνικών αρχών να διαδραματίσουν ενεργότερο ρόλο στον τομέα αυτόν στις διαβουλεύσεις τους με την Επιτροπή και το Παρατηρητήριο. Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει επίσης την πρόταση της Επιτροπής να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στον κανονισμό στη συνεργασία μεταξύ του Παρατηρητηρίου και των εθνικών αρχών για την επίτευξη της μέγιστης δυνατής αξίας από την επένδυση της Ένωσης.

10. εκτιμά ότι οι εκθέσεις του Παρατηρητηρίου πρέπει να συνδέονται σαφέστερα με τους γενικούς στόχους του ώστε να επηρεάζουν τη χάραξη πολιτικής σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο.

11. εκτιμά ότι οι εργασίες του Παρατηρητηρίου για την παρακολούθηση και την ενίσχυση του Χάρτη των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Κομμάτων για μια μη ρατσιστική κοινωνία (Φεβρουάριος 1998) πρέπει να συνεχίσουν να ενθαρρύνονται και να στηρίζονται. Οι τρέχουσες πρωτοβουλίες που στηρίζονται από το Παρατηρητήριο μέσω στρογγυλών τραπέζων, για παράδειγμα η συνεργασία με τα μέσα ενημέρωσης και με αθλητικές οργανώσεις όπως η Ευρωπαϊκή Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία (UEFA) και η Διεθνής Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία (FIFA), και οι διασκέψεις πρέπει να επεκταθούν στις δραστηριότητες των πολιτικών κομμάτων σε επίπεδο τοπικών και περιφερειακών αρχών.

12. όσον αφορά τη διεύρυνση της ΕΕ, εκτιμά ότι το Παρατηρητήριο θα πρέπει να έχει σαφή εικόνα της παρούσας πραγματικότητας στις υποψήφιες χώρες και να είναι προετοιμασμένο να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις της διεύρυνσης, και συγκεκριμένα το ενδεχόμενο αύξησης των φόβων μετανάστευσης, ανεργίας κτλ. Το Παρατηρητήριο θα πρέπει να συνεχίσει το θεμιτό και σημαντικό έργο του για μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς.

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

1. όσον αφορά τη συνεργασία με άλλους οργανισμούς και όσον αφορά τα καθήκοντά του δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού, προτείνει να συμπεριληφθούν επίσης στο πεδίο δραστηριότητων του Παρατηρητηρίου οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ούτως ώστε οι εν λόγω αρχές να είναι αποδέκτες των πληροφοριών αλλά και να συλλέγουν πληροφορίες. Αυτό θα μπορούσε να γίνει με:

- α) τη συγκεκριμενοποίηση των συμφωνιών με τους εθνικούς φορείς συνεργασίας ώστε να ενσωματωθεί μια τέτοια ρήτρα·
- β) την υποβολή της ετήσιας έκθεσης του Παρατηρητηρίου στην Επιτροπή των Περιφερειών ούτως ώστε να ενθαρρυνθεί ο συνεχής διάλογος με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές σχετικά με τις δραστηριότητες, την ανταλλαγή γνώσεων και πληροφοριών, τη συμμετοχή στην έρευνα και τη συγκέντρωση δεδομένων.

2. ζητεί την αποσαφήνιση του άρθρου 3, στοιχείο ε), και του άρθρου 2, παράγραφος 2 (του άρθρου που ορίζει το στόχο του Παρατηρητηρίου). Πρέπει να αποσαφηνιστεί περαιτέρω ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών στις δομές, τα καθήκοντα και τις δράσεις του Παρατηρητηρίου·

3. όσον αφορά το διοικητικό συμβούλιο και το εκτελεστικό γραφείο του Παρατηρητηρίου, η ΕΤΠ:

- α) συνιστά να καταστεί σαφέστερος ο συνδυασμός απαιτούμενων προσόντων των μελών του διοικητικού συμβουλίου και του εκτελεστικού γραφείου και να καθοριστούν και να καθιερωθούν συγκεκριμένα κατώτατα επίπεδα δεξιοτήτων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίζουν και να διορίζουν τα μέλη σύμφωνα με αυτά τα προφίλ προσόντων και τα κατώτατα επίπεδα δεξιοτήτων·
- β) συνιστά τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου να είναι ανεξάρτητες προσωπικότητες σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού·
- γ) συνιστά εντόνως να είναι καθορισμένη η θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου — η έλλειψη περιορισμών της θητείας ενισχύει τον κίνδυνο αστάθειας, εξασθενεί την υποχρέωση λογοδοσίας και είναι αντίθετη με την καθιερωμένη ορθή πρακτική·
- δ) αμφισβητεί τη συμπληρωματική ψήφο στο διοικητικό συμβούλιο και στο εκτελεστικό γραφείο για την Επιτροπή προκειμένου να αποφευχθεί η ανάρμωση άσκηση επιρροής στις εργασίες ενός ανεξάρτητου οργανισμού όπως το Παρατηρητήριο·
- ε) συνιστά να διευρυνθεί η εντολή του εκτελεστικού γραφείου ώστε να περιλαμβάνει μεγαλύτερο διαχειριστικό έλεγχο σε καθορισμένους τομείς — με τον τρόπο αυτόν θα αυξηθεί τόσο η αποτελεσματικότητα όσο και η αποδοτικότητα της λήψης αποφάσεων κατά τρόπο συνεπή με τις λειτουργικές και τις στρατηγικές επιταγές·
- στ) συνιστά την εκπροσώπηση της Επιτροπής των Περιφερειών στο διοικητικό συμβούλιο ώστε να αντανακλάται ο μείζων ρόλος που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στην επίτευξη των στόχων του Παρατηρητηρίου.

4. συνιστά να καταστεί σαφέστερη η φύση της «συμμετοχής» των κρατών μελών στο RAXEN (όπως προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 2), εμμένοντας ωστόσο στην προστασία της ανεξαρτησίας του Παρατηρητηρίου σύμφωνα με τον σκοπό του αρχικού κανονισμού·

5. αναγνωρίζει την ουσιώδη σχέση ανάμεσα στη συγκέντρωση δεδομένων και την ανάλυση των πληροφοριών και συνιστά, συνεπώς, να υποστηριχθεί η συμβολή του Παρατηρητηρίου τόσο στη χάραξη πολιτικής όσο και στην ανάπτυξη ικανοτήτων στον τομέα αυτόν. Η συγκέντρωση δεδομένων είναι, ως εκ τούτου, αναγκαία αλλά όχι και επαρκής προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων του Παρατηρητηρίου όπως προέβλεπε ο κανονισμός·

6. εκτιμά ότι οι δραστηριότητες του Παρατηρητηρίου για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης είναι αναπόσπαστο τμήμα των καθηκόντων του και συνιστά, συνεπώς, τον καθορισμό τους στον κανονισμό·

7. συνιστά να προετοιμαστεί επαρκώς το Παρατηρητήριο για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που αντιπροσωπεύουν οι υποψήφιες χώρες στο πλαίσιο της διεύρυνσης της ΕΕ και να συνεργαστεί με την Επιτροπή για την παρακολούθηση των κριτηρίων της Κοπεγχάγης, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης του ρατσισμού·

8. τάσσεται υπέρ της πρότασης να δοθεί η δυνατότητα στο διοικητικό συμβούλιο του Παρατηρητηρίου να προσκαλεί στις συνεδριάσεις του ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες από τις υποψήφιες χώρες προκειμένου να διευκολύνει τη μελλοντική προσχώρηση.

Βρυξέλλες, 12 Φεβρουαρίου 2004

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Τα αποτελέσματα της Διακυβερνητικής Διάσκεψης»

(2004/C 109/10)

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

A. ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το σχέδιο Συνθήκης, της 18ης Ιουλίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση Συντάγματος για την Ευρώπη που καταρτίσθηκε από την Ευρωπαϊκή Συνέλευση·

B. ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τα συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 12ης και 13ης Δεκεμβρίου 2003·

Γ. ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τις προτάσεις της Προεδρίας προς τη Διακυβερνητική Διάσκεψη επ' ευκαιρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 12ης και 13ης Δεκεμβρίου 2003 (CIG 60/03, CIG 60/03 add.1, CIG 60/03 add. 2)·

Δ. ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη Δήλωση του Λάακεν για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

E. ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2003 σχετικά με τα αποτελέσματα της Διακυβερνητικής Διάσκεψης [P5-TA-PROV — (2003) 0593] και της 29ης Ιανουαρίου 2004 σχετικά με το πρόγραμμα της Ιρλανδικής Προεδρίας του Συμβουλίου και το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα [P5-TA-PROV — (2004) 0552]·

ΣΤ. ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της, της 9ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τις προτάσεις της ΕΤΠ για τη Διακυβερνητική Διάσκεψη [CdR 169/2003 fin (1)]·

Z. ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Προεδρείου της, της 18ης Νοεμβρίου 2003, όσον αφορά την κατάρτιση ψηφίσματος επί του θέματος, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 5, της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

υιοθέτησε το ακόλουθο ψήφισμα κατά την 53η σύνοδο ολομέλειάς της, της 11ης και 12ης Φεβρουαρίου 2004 (συνεδρίαση της 12ης Φεβρουαρίου).

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

3. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ιστορική πρόοδο η οποία επετεύχθη από την Ευρωπαϊκή Συνέλευση και καθιερώθηκε με ισχυρό δημοκρατικό έρεισμα και που βασίζεται στους ευρωπαίους πολίτες·

1. ΘΕΩΡΕΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΛΥΠΗΡΗ την αποτυχία της Διακυβερνητικής Διάσκεψης κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 12ης και 13ης Δεκεμβρίου 2003 και ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ τις προσπάθειες της Ιρλανδικής Προεδρίας για την επανέναρξη των διακυβερνητικών διαπραγματεύσεων με στόχο να αποκτήσουν οι Ευρωπαίοι πολίτες ένα Σύνταγμα το ταχύτερο δυνατόν και κατά προτίμηση πριν από τις ευρωεκλογές·

2. ΖΗΤΕΙ οι συζητήσεις να διεξαχθούν δημοσία, προκειμένου να βελτιωθεί η διαφάνεια και να ενθαρρυνθεί η ανάληψη ευθυνών·

4. ΘΕΩΡΕΙ το σχέδιο που υπεβλήθη από την Ευρωπαϊκή Συνέλευση στους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων, το οποίο και επικροτεί, ως τον θεμέλιο λίθο της μελλοντικής Συνθήκης περί θέσπισης Συντάγματος για την Ευρώπη και ΠΙΣΤΕΥΕΙ, ως εκ τούτου, ότι αποτελεί τη βάση της τελικής συμφωνίας της Διακυβερνητικής Διάσκεψης·

(1) ΕΕ C 23 της 27.4.2004, σ. 1.

5. ΚΑΛΕΙ τις κυβερνήσεις των κρατών μελών να αναλάβουν τις ευθύνες τους και τις ΠΡΟΤΡΕΠΕΙ να προτιμήσουν το κοινοτικό όφελος έναντι των εθνικών συμφερόντων, με στόχο την προάσπιση του μέλλοντος της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και, κυρίως, της πολιτικής της ΕΕ για τη συνοχή·
6. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ως προς τούτο ότι η συμπερίληψη της εδαφικής συνοχής μεταξύ των στόχων της Ένωσης αποτελεί σε μεγάλο βαθμό ένα από τα θεμελιώδη κεκτημένα του σχεδίου Συντάγματος που εκπονήθηκε από τη Συνέλευση·
7. ΚΑΝΕΙ ΕΚΚΛΗΣΗ στη Διακυβερνητική Διάσκεψη να καθιερώσει τη συνταγματική αναγνώριση του ρόλου των τοπικών και περιφερειακών αρχών κατά τη διαδικασία της ευρωπαϊκής οικοδόμησης και του νέου ρόλου που ανατίθεται στην ΕΤΠ με σκοπό την παρακολούθηση της αρχής της επικουρικότητας, όπως αποφασίστηκε από τη Συνέλευση·
8. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ τις συστάσεις της όσον αφορά τη διόρθωση ορισμένων ασυνεπειών που υφίστανται μεταξύ των διαφόρων τμημάτων της Συνθήκης, χωρίς ωστόσο να διαταραχθεί η θεσμική ισορροπία προκειμένου αφενός να διασαφηνισθεί το θεσμικό της καθεστώ, να ενταχθούν οι τομείς της υποχρεωτικής της διαβούλευσης στο συνταγματικό πλαίσιο και να ενισχυθούν οι συμβουλευτικές αρμοδιότητες και αφετέρου να εδραιωθεί η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή κυρίως με την καθιέρωση μίας ρητής νομικής βάσης για τη διαπεριφερειακή και τη διασυνοριακή συνεργασία·
9. ΚΑΛΕΙ τις κυβερνήσεις των κρατών μελών, να ολοκληρώσουν τη διαδικασία μεταρρύθμισης της Ένωσης που ξεκίνησε κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λάακεν·
10. ΑΝΑΘΕΤΕΙ στον Πρόεδρό της να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και στα μέλη της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης.

Βρυξέλλες, 12 Φεβρουαρίου 2004

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών για το πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τις προτεραιότητες της Επιτροπής των Περιφερειών για το 2004

(2004/C 109/11)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το νομοθετικό πρόγραμμα και το πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2004 [COM(2003) 645 τελικό],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το ψήφισμα που εξέδωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με το νομοθετικό πρόγραμμα και το πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2004, το οποίο υιοθετήθηκε στη σύνοδο ολομέλειας στις 17 Δεκεμβρίου 2003 [P5_TA PROV(2003)0585],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το πρωτόκολλο για τις μορφές συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών (DI CdR 81/2001 γέν. 2),

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι αρμόδιες για την εφαρμογή σημαντικού μέρους των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι εάν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές συμβάλλουν στον καθορισμό των προτεραιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα ενισχυθεί σημαντικά η δημοκρατική νομιμότητα των πολιτικών αυτής,

υιοθέτησε το ακόλουθο ψήφισμα κατά την 53η σύνοδο ολομέλειάς της, της 11ης και 12ης Φεβρουαρίου 2004 (συνεδρίαση της 12ης Φεβρουαρίου).

Η Επιτροπή των Περιφερειών,

Γενικές παρατηρήσεις

1. Επιδιοκμάζει τη στρατηγική προσέγγιση του προγράμματος εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2004.

2. Θεωρεί ότι οι προτεραιότητες της αντανακλώνται στις προτεραιότητες που έχουν επιλεγεί από την Επιτροπή. Οι προτεραιότητες της Επιτροπής των Περιφερειών θα είναι οι ακόλουθες: να συμβάλει στη διαμόρφωση της μελλοντικής πολιτικής συνοχής, στην εφαρμογή το σχεδίου δράσης της Λισαβόνας, στην ολοκλήρωση της διεύρυνσης, στην προετοιμασία μιας νέας πολιτικής γενιότητας και στην ενίσχυση της τοπικής και περιφερειακής διάστασης ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

3. Επαναλαμβάνει ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στο διοργανικό διάλογο για την ετήσια πολιτική στρατηγική και το πρόγραμμα εργασίας και εκφράζει, στα πλαίσια αυτά, την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι στην ανακοίνωση της Επιτροπής για τον «διάλογο με φορείς τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης σχετικά με τη διαμόρφωση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης»⁽¹⁾ προβλέπεται ότι «με την παρουσίαση του ετήσιου προγράμματος εργασιών της Επιτροπής, θα αρχίσει συστηματικός διάλογος (...)».

4. Δεσμεύεται, ιδιαίτερος εν όψει των ευρωεκλογών που θα πραγματοποιηθούν τον Ιούνιο του 2004, να υπεραμυνθεί των εκπεφρασμένων των εργασιών της Ευρωπαϊκής Συντακτικής Συνέλευσης, σε συμφωνία με το ψήφισμα που εξέδωσε για τα αποτελέσματα της Διακυβερνητικής Διάσκεψης, το οποίο υιοθετήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2004.

5. Κρίνει ότι είναι απαραίτητο να συνεχιστούν σε βάθος οι διαβουλεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τον τρόπο που θα αξιολογηθούν στην πράξη τα θέματα του σεβασμού των αρχών της επικουρικότητας, της αναλογικότητας και της εγγύτητας αλλά και του αντίκτυπου που έχει σε περιφερειακή κλίμακα η κοινοτική νομοθεσία και υπενθυμίζει ότι στο ψήφισμα που εξέδωσε σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2003 «ενθαρρύνει την Επιτροπή να θέσει αμέσως σε εφαρμογή τη σύσταση της ομάδας εργασίας της Συνέλευσης για την αρχή της επικουρικότητας, δηλαδή να συνοδεύεται κάθε νομοθετική πρόταση από μια «αξιολόγηση της επικουρικότητας», η οποία θα περιλαμβάνει στοιχεία με τη βοήθεια των οποίων θα είναι δυνατό να εκτιμάται ο βαθμός τήρησης της αρχής της επικουρικότητας».

6. Θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να συνεχιστούν τα πειράματα που έχει αρχίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προώθηση τριμερών συμβάσεων ώστε να αυξηθεί η εδαφική συνοχή και καλεί την Επιτροπή να την τηρεί ενήμερη σχετικά με τα αποτελέσματα των πειραμάτων αυτών.

7. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αξιολογήσει μαζί της τα αποτελέσματα της εφαρμογής του πρωτοκόλλου συνεργασίας, εν όψει της αναθεώρησής του πριν από το τέλος του τρέχοντος έτους, των νέων μορφών διαβούλευσης και συνεργασίας που εφαρμόζονται και των νέων καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στην Επιτροπή των Περιφερειών.

8. Εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι το Συμβούλιο υιοθέτησε πολυετές στρατηγικό πρόγραμμα για την περίοδο 2004-2006⁽²⁾ το οποίο προσφέρει ένα χρήσιμο πλαίσιο αναφοράς για τους στρατηγικούς προγραμματισμούς των άλλων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το μέλλον της πολιτικής συνοχής

9. Αναλαμβάνει τη δέσμευση να συμμετάσχει πλήρως στη χάραξη μιας νέας πολιτικής συνοχής αξιοποιώντας την εμπειρογνώ-

μυσύνη που διαθέτει και τη βαθιά γνώση που έχουν τα μέλη της όσον αφορά στην κατάσταση που επικρατεί σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Οι οργανισμοί τοπικής και περιφερειακής διοίκησης όχι μόνο είναι οι καταλληλότεροι φορείς για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την πολιτική συνοχής αλλά μπορούν και να εξασφαλίσουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο την εφαρμογή τους.

10. Εκφράζει την ικανοποίησή της για τις πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους της εκπαίδευσης διαμέσου του αθλητισμού και, δεδομένης της ενεργής συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη διοργάνωση των αθλητικών εκδηλώσεων, ζητά τη στενότερη συμμετοχή της στις εκδηλώσεις που διοργανώνει η Επιτροπή στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Έτους της εκπαίδευσης διαμέσου του αθλητισμού.

11. Υποστηρίζει θερμά την άσκηση μιας γνήσιας ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής η οποία προωθεί την ανταγωνιστικότητα με σκοπό την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Λισαβόνας και απορρίπτει οποιαδήποτε ιδέα για την επανενδικοποίηση ή την αντικατάσταση αυτής από την απλή χορήγηση περιφερειακών ενισχύσεων στα φτωχότερα κράτη μέλη.

12. Θεωρεί ότι ο στόχος που έχει τεθεί να διατίθεται το 0,45 % του ΑΕγχΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περιφερειακή πολιτική αποτελεί την απαραίτητη βάση για να εξασφαλιστεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση η άσκηση μιας ρεαλιστικής περιφερειακής πολιτικής και απορρίπτει το ενδεχόμενο η περιφερειακή πολιτική να καταστεί η μεταβλητή των αιτημάτων μείωσης του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης από ορισμένες κυβερνήσεις κρατών μελών τα οποία είναι καθαροί εισφορείς.

13. Αντιτάσσεται σε κάθε απόπειρα να τεθούν προϋποθέσεις στη συμφωνία για τις μελλοντικές δημοσιονομικές προοπτικές και τα κονδύλια για την πολιτική συνοχής, σύμφωνα με τη θέση που έλαβαν στην Διακυβερνητική Διάσκεψη οι χώρες που συνεισφέρουν καθαρά στον κοινοτικό προϋπολογισμό.

14. Υπογραμμίζει ότι η περιφερειακή συνεργασία αποτελεί παράγοντα ολοκλήρωσης και προσφέρει μια πραγματική πρόσθετη αξία στην περιφερειακή πολιτική της Κοινότητας και πρέπει να αποτελεί βασικό πυλώνα των μελλοντικών διαρθρωτικών ταμείων.

15. Επαναλαμβάνει ότι επιβάλλεται απλούστευση, αύξηση της αποτελεσματικότητας και περαιτέρω αποκέντρωση των διαρθρωτικών ταμείων, όπως προτείνεται στην έκθεση προοπτικής της Επιτροπής των Περιφερειών και όπως έχουν ζητήσει τοπικοί παράγοντες κατά τη διάρκεια εκτεταμένων διαβουλεύσεων που πραγματοποιήθηκαν για το σκοπό αυτό.

16. Επαναλαμβάνει το αίτημά της για την άσκηση κοινοτικής πολιτικής για την ανάπτυξη της υπαίθρου που θα στηρίζεται σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση με βάση το ίδιο νομικό και επιχειρησιακό πλαίσιο που ορίζεται στις δηλώσεις του Κορκ (1996) και του Σαλτσβούργου (2003), ζητά να εγκαταλειφθεί η σημερινή προσέγγιση του θέματος της ανάπτυξης της υπαίθρου ως απλής προέκτασης των αγροτικών δραστηριοτήτων και να ασκηθεί μια πολιτική που να ενσωματώνει τις πολύπλευρες δραστηριότητες των γεωργών, τον τουρισμό, την υποστήριξη της χειροτεχνίας, την πρόσβαση στην κοινωνία της πληροφορίας, την παροχή υπηρεσιών στον πληθυσμό και στις επιχειρήσεις και την οικιστική πολιτική.

Προς την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων της Λισαβόνας

17. Ζητά να ενταθούν και να αποκεντρωθούν περισσότερο οι προσπάθειες για την εφαρμογή της στρατηγικής της Λισαβόνας με την διάθεση των απαραίτητων δημοσιονομικών πόρων.

⁽¹⁾ [COM(2003) 811 τελικό].

⁽²⁾ (έγγρ. 15709/03 της 5.12.2003).

18. Επικροτεί την ισχυρή ώθηση που έδωσε στην ατζέντα της Λισαβόνας η ανακοίνωση της Επιτροπής προς το εαρινό Συμβούλιο και καλεί το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να λάβει τα μέτρα που είναι απαραίτητα για να υλοποιηθούν οι μεταρρυθμίσεις που χρειάζονται για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας, της καινοτομίας, της βιώσιμης ανάπτυξης και της σταθερότητας. Παράλληλα, θεωρεί ότι οι οργανισμοί τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης πρέπει να θεωρούνται ως εταίροι στην προσπάθεια για την εφαρμογή της στρατηγικής της Λισαβόνας και τονίζει τη συμβολή τους στην υλοποίηση των στόχων αυτής και στον περιορισμό των περιφερειακών διαφορών που παρουσιάζει.

19. Θεωρεί, ωστόσο, ότι οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις οι οποίες είναι απαραίτητες για την υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής της Λισαβόνας δεν πρέπει να γίνουν εις βάρος της κοινωνικής συνοχής και, κατά συνέπεια, πρέπει να συνοδευτούν από σημαντικές οικονομικές, κοινωνικές, και εκπαιδευτικές επενδύσεις. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει την ανάγκη να συνοδευτεί το «Σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης» από αυστηρότερα κριτήρια τα οποία θα λαμβάνουν υπόψη τις επενδύσεις των δημοσίων αρχών και συγκεκριμένα τις επενδύσεις στον τομέα των υποδομών καθώς και τις ενισχύσεις για την επαγγελματική και κοινωνική επανένταξη.

20. Απευθύνει έκκληση να συνεχιστεί και να ενταχθεί η συνεκτίμηση των πτυχών του περιβάλλοντος σε όλους τους πολιτικούς τομείς, σύμφωνα με τη στρατηγική του Γκέτεμποργκ, χωρίς να παραγνωρίζεται η οικονομική αποτελεσματικότητα.

21. Επιδιοκμάζει την προτεραιότητα που δίνεται στην προώθηση των επενδύσεων για τη δημιουργία δικτύων και την προαγωγή της γνώσης, ιδιαίτερος στην ανάπτυξη του ευρωπαϊκού χώρου έρευνας και την υλοποίηση του σχεδίου δράσης για την αύξηση των επενδύσεων στην έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη σε συμφωνία με το στόχο της διάθεσης του 3 % του ΑΕγχΠ, καθώς και στην προσέγγιση επαρκούς ανθρώπινου δυναμικού στο χώρο της έρευνας.

22. Απευθύνει έκκληση να επικεντρωθεί περισσότερο το ενδιαφέρον στο ρόλο της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης και στην πραγματοποίηση επενδύσεων σε ανθρώπινο δυναμικό για την προαγωγή της ανάπτυξης στην Ευρώπη και την υλοποίηση της στρατηγικής της Λισαβόνας.

23. Αναμένει με ανυπομονησία τη συνέχεια που προτίθεται να δώσει η Επιτροπή στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση «Altmark Trans» σχετικά με τη χρηματοδότηση των υποχρεώσεων της δημοσίας υπηρεσίας και στην πράσινη βίβλο για τις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος στην οποία διατύπωσε περιορισμένο μόνο αριθμό προτάσεων νομοθετικής ή ρυθμιστικής δράσης.

24. Τονίζει τον ουσιαστικό ρόλο που διαδραματίζουν η αξιολόγηση και η προσαρμογή της πρωτοβουλίας eEurope 2005 στη διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση, ιδιαίτερος η ανάπτυξη και η χρήση μιας ασφαλούς ευρωπαϊκής ευρωζωνικής υποδομής και προσβλέπει στην αναθεώρηση του σχεδίου δράσης eEurope 2005.

25. Καλεί την Επιτροπή να μεριμνήσει προκειμένου η διαδικασία αύξουσας συγκέντρωσης στον τομέα των μέσων μαζικής ενημέρωσης να μην οδηγήσει σε μια κατάσταση ολιγοπωλίου που θα απειλήσει την πολυφωνία, την πολιτιστική ποικιλομορφία, και την ελευθερία επιλογής των καταναλωτών.

Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

26. Εκφράζει την ανησυχία της για την ανεπαρκή συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στις δράσεις που αναλαμβάνονται εκ μέρους της Επιτροπής και των εθνικών αρχών στα πλαίσια της προετοιμασίας της διεύρυνσης και ζητά η πολιτική συνοχής να

διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ένταξη των νέων κρατών μελών.

27. Σημειώνει με ικανοποίηση ότι η Επιτροπή συμπεριέλαβε στις απόλυτες προτεραιότητές της για τις υποψήφιες χώρες την περαιτέρω ανάπτυξη διοικητικού δυναμικού και υπενθυμίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στις χώρες αυτές χρειάζονται περισσότερη υποστήριξη, ενώ παράλληλα καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει επείγοντως νέα, καινοτόμα μέτρα για την ενίσχυση της διοικητικής και εκτελεστικής ικανότητας των τοπικών και περιφερειακών αρχών στις υποψήφιες χώρες.

28. Συνιστά με θέρμη την εντονότερη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στις τρέχουσες και τις μελλοντικές ενταξιακές διαπραγματεύσεις, υπενθυμίζει ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι δέκα πρώτες υποψήφιες χώρες οφείλονται, επίσης, στην έλλειψη εκτελεστικής και διοικητικής ικανότητας και ότι τα προβλήματα αυτά θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί εάν είχε δοθεί περισσότερη προσοχή στις ανάγκες των τοπικών και περιφερειακών αρχών κατά την διαδικασία της διεύρυνσης.

29. Τονίζει τη σημασία που έχει η προώθηση της πολιτιστικής πολυμορφίας σε μια διευρυμένη Ευρώπη και εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι ήταν σε θέση να επιδιώξει ενεργά τις προτεραιότητες του σεβασμού και της προώθησης της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυφωνίας ως πηγών πλούτου που πρέπει να διαφυλαχθούν.

Πολιτική γειτνίασης

30. Επιδιοκμάζει πλήρως την πολιτική γειτνίασης που ασκεί η Επιτροπή και το στοιχείο της σταθερότητας στο οποίο βασίζεται, αλλά παρατηρεί και πάλι μετά λύπης της ότι στο πρόγραμμα εργασιών της Επιτροπής δεν προβλέπεται η διενέργεια διαβουλεύσεων με την Επιτροπή των Περιφερειών για τα περισσότερα θέματα που έχουν σχέση με τη διεύρυνση και τη γειτνίαση.

31. Θεωρεί ότι η ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων προσφέρει ένα απαραίτητο πλεονέκτημα για την ενίσχυση της σταθερότητας στα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

32. Υπενθυμίζει ότι, για να επιτύχει η πολιτική της διευρυμένης Ευρώπης, είναι απολύτως απαραίτητο να γίνει μια διάκριση μεταξύ δύο αξόνων δράσης — ενός για την Μεσόγειο και ενός για τη Ρωσία και τα ΝΑΚ.

33. Συνιστά στην Επιτροπή να συνεκτιμήσει πλήρως την εμπειρία που διαθέτουν τα νέα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών από τις υποψήφιες χώρες με τους γείτονές τους από την Ανατολική Ευρώπη και την περιοχή της Μεσογείου και να προωθήσει τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών της Ευρώπης των 25 στη διαμόρφωση μιας νέας πολιτικής ενός «κύκλου φίλων». Σε σχέση με αυτό, η Επιτροπή των Περιφερειών θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην ανατολική διάσταση της πολιτικής της ευρύτερης Ευρώπης διοργανώνοντας σεμινάριο για το θέμα αυτό το δεύτερο εξάμηνο του 2004, στο Καλίνινγκραντ.

34. Σύμφωνα με το ψήφισμα που εξέδωσε στις 28 Νοεμβρίου 2003, ζητά την εντονότερη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην ευρωμεσογειακή συνεργασία, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι πρέπει να συσταθεί ένα όργανο στα πλαίσια των ευρωμεσογειακών θεσμών το οποίο θα εκπροσωπεί τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, ότι η αποκεντρωμένη Ευρωμεσογειακή συνεργασία πρέπει να γίνει ένας από τους πυλώνες της διαδικασίας της Βαρκελώνης και να χαραχτούν κατευθυντήριες γραμμές για ένα διαπεριφερειακό και διεθνικό πρόγραμμα συνεργασίας που θα απευθύνεται στις τοπικές και περιφερειακές αρχές της περιοχής της Μεσογείου. Από την άποψη αυτή, κρίνεται σκόπιμο να επικεντρωθεί το ενδιαφέρον σε ειδικά προγράμματα κατάρτισης τα οποία έχουν ως στόχο την ανάπτυξη διοικητικής ικανότητας.

35. Ζητά να συνεχιστεί με σπουδή η προσπάθεια για την υλοποίηση της αιζέντας της Θεσσαλονίκης και να ενταχθούν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές των δυτικών Βαλκανίων σε όλα τα προγράμματα και τα δίκτυα της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα οποία προωθούν την ενσωμάτωσή τους σε όλους τους τομείς στην Ευρώπη, είτε πρόκειται για τον χώρο της οικονομίας, της κοινωνίας ή του πολιτισμού.

Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης

36. Υπογραμμίζει ότι η τοπική και περιφερειακή διάσταση είναι εγγενής στο εγχείρημα της υλοποίησης ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και ζητά, αφενός, να συνεκτιμηθεί το γεγονός αυτό για τον καθορισμό των προσανατολισμών με βάση το πρόγραμμά του Tampere που θα ήθελε να υλοποιηθούν εντός των προθεσμιών που επικυρώθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης και, αφετέρου, να ζητηθεί η γνώμη της για το θέμα αυτό.

37. Σημειώνει με ικανοποίηση την αύξηση της συχνότητας των διαβουλεύσεων μαζί της επί της πολιτικής για το άσυλο και τη μετανάστευση, εκφράζει όμως τη λύπη της για το γεγονός ότι,

παρόλο που το είχε ζητήσει ρητώς, η Επιτροπή αρνήθηκε να πραγματοποιήσει διαβουλεύσεις μαζί της επί ορισμένων εγγράφων που αφορούν στο χώρο αυτό.

38. Τονίζει ότι η ένταξη των μεταναστών και η κοινωνική συνοχή αποτελούν ζωτικά θέματα επικαιρότητας στην πλειονότητα των χωρών της ΕΕ και θεωρεί ότι η ένταξη πρέπει να αποτελέσει βασικό ερώτημα σε όλους τους συναφείς τομείς δράσεις της ΕΕ και ιδιαίτερα στον τομέα της κοινής πολιτικής μετανάστευσης και χορήγησης ασύλου.

39. Συνιστά την προσφυγή στα διαρθρωτικά ταμεία για την ανάπτυξη και την στήριξη μέσων για την υλοποίηση του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης σε ευαίσθητες περιφερειακές και τοπικές ζώνες.

40. Αναθέτει στον Πρόεδρό της να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την ιρλανδική και την ολλανδική προεδρία και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των υποψηφίων χωρών.

Βρυξέλλες, 12 Φεβρουαρίου 2004

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB